לציונות—לסוציאליזם—לאחות עמים

על המשמר

יום ג', י"א בניסן תשמ"ח, 29 במארס 1988 / שנה מ"ח מס' 13611 / המחיר 1.20 ש"ח כולל מע"מ

אבנים ובקבוקים הושלכו לעבר בסיס צבאי בחולון — 6 נעצרו

אשר שילוני

אבנים ובקבוקים הושלכו, אתמול בלילה לעבר בסיס צבאי ברחוב המרכבה באיזור התעשיה בחולון. מספר חשודים נראו נמלטים לעבר מפעל סמוך לעיבוד שבבי. שוטרי חולון עצרו במקום ששה צעירים ערבים, תושבי רצועת עזה. בחיפוש אצלם נמצא חומר הסתה נגד המדינה.

צעד חסר תקדים בהיקפו לקראת „יום האדמה" מחר

סגר לשלושה ימים הוטל על השטחים

החל מהלילה באחת ועד יום שישי בשעה שלוש לפנות בוקר לא יורשו תושבי הגדה לצאת לתחום מדינת ישראל ואזרחי המדינה לא יוכלו להיכנס לשטחים ● על רצועת עזה הוטל עוצר ● השטחים הוכרזו מהערב שטחים צבאיים סגורים – תנועת אנשי התקשורת תהיה רק באישור צה"ל והדיווח ייעשה באמצעות „פול" ● תושבי השטחים לא יורשו לצאת דרך גשרי הירדן – אך הם יישארו פתוחים לכניסת תושבים ● ההגבלות שהטיל הצבא לא יחולו על המתנחלים בשטחים ● צה"ל נערך גם בתחומי מדינת ישראל כדי לתגבר המשטרה לכל מקרה של מהומות ● יסתייע במסוקים לאיתור מפגינים ולאבטחת הצירים

אבי בניהו כתבנו הצבאי

בצעד חסר תקדים בהיקפו ובמישכו, סוגר צה"ל, החל מהלילה, את כל הגדה המערבית ורצועת עזה למשך שלושה ימים. כל האזורים הללו מוכרזים „בשטח צבאי סגור" ותיאסר הכניסה אליהם ליהודים ולער־

(סוף בעמוד 4)

הערכה: מהלך אסטרטגי

מנחם עבאדי

סגירת גשרי הירדן, הגבלת התנועה בתוך השטחים, וחסימת הקו הירוק, הם מעל ומעבר לצרכי הבטחון הקשורים בהערכות ל„יום האדמה", ומקפלת בתוכה אסטרטגיה מרחיקת לכת, ולא צעדים טאקטיים מוגבלים. שר־הבטחון מבקש ככל הנראה לאלץ את תושבי הגדה והרצועה לפנות אל המלך חוסיין כדי שיבוא להצילם מן הדיכוי הישראלי, לאחר שההתקוממות הפלשתינית חיסלה לגמרי את השפעתו של ידידו. שר־הבטחון פועל על פי תיאוריה מדינית הנולם את מקור הרע בתשתית המדינית שהניח שר־הבטחון הראשון, משה דיין, ונמשכה ברציפות עד עזר ויצמן, ושנועדה לאחר את הבעיית הפלשתינית בקשר קונפדרטיבי של גבולות פתוחים משני עברי נהר הירדן. פתרון כזה מחייב הקמת ישות פלשתינית — ובשבוע שעבר הודיע רבין באוזני נחרץ כי הוא מתנגד להקמתה של ישות פלשתינית, וחזר והדגיש כי ירדן היא אשר צריכה לחזור לגדה, אם „ברכה נעם" ואם לאו, אז „בכפייה", כיוון שהירדן לא תסכים לחזור לגדה, אם בכלל, מבלי לקבל קודם לכן את מזרח ירושלים, צפוי שמצעדים הבאים של רבין יהיו נגד המנעצות הפלשתיניות באזור ירושלים.

ראשי הציבור הערבי מבטיחים שקט ● עמוד 3
התקדמות מה בשיחות קיסר—ניסים ● עמוד 19
ייסגרו תחנות מד"א הסמוכות לבתי"ח ● עמוד 19
תובעים מרבין להסיר המצור מהשטחים ● עמוד 2

משמעות: מחסום להזדהות

אבי בניהו

לראשונה מאז נכבשו השטחים ב־1967 החליטו שר־הבטחון והרמטכ"ל לסגור את כל שטחי הגדה המערבית ורצועת עזה ולאסור על התושבים הערבים את היציאה מהם. צעד דומה ננקט בעבר פעם אחת, במלחמת יום־כיפור. אולם ההחלטה הנוכחית היא שונה באופיה ובאורך הזמן שלה. הסיבה העיקרית לצעד זה, להוציא את הרצון להקל על אוכלוסיית השטחים ולהביא לרגיעת „האנתיפאדה", היא למנוע את הקשר בין תושבי השטחים לבין ערביי מדינת ישראל. [illegible]

כתבי החוץ: לא נקבל את תנאי צה"ל לסיקור

צוותים זרים „ירדו למחתרת" בשטחים

אבי בניהו, אי.פי.

יושב־ראש תא כתבי החוץ בישראל, רוברט סליטר, מתח אמש ביקורת חריפה על החלטה לסגור השטחים ואמר, כי התא מתכנן לפנות לערכאות בעניין.

לדבריו, דחו חברי התא הצעה של צה"ל לאפשר לקבוצה של העתונאים („פול") לסקר את האירועים בשטחים בקבוצה מאורגנת עם דובר צבאי. „עיתונות החוץ בישראל נחושה לסקר את האירועים בשטחים על־פי התרחשותם, אמר סליטר, כתב הטיים".

צוותים התמקמו במחנות

אל שלטונות צה"ל בפיקוד המרכז הגיע אמש מידע לפיו התמקמו צוותי טלוויזיה ועיתונאים זרים בתוך מחנות הפליטים בגדה המערבית. העיתונאים, על פי מידע זה, שוהים במחנות לאחר שצה"ל החליט לסגור את השטחים לסיקור. גורמים פלשתינאים הציעו לצוותי הטלוויזיה לארח אותם ולסייע להם בכיסוי האירועים בימים הקרובים. כמו כן נודע כי חלק מהעתונים הישראלים שיגרו אף הם כתבים וצלמים השוהים בישובים היהודים בגדה וברצועה.

ארה"ב: סגירת השטחים - פגיעה במסחר, בעתונות ובביקורי קרובים

השגרירות הישראלית בוושינגטון מוצפת בזרם של קריאות טלפון בנושא ● מקורות מצריים: חל שינוי בעמדות אש"ף וישראל וזו הסיבה ששולץ חוזר לאיזור — אש"ף מסכים למשלחת משותפת לוועידה בי"ל והסיר התנגדותו לפגישת פלשתינים עם השר האמריקני

דליה רפאל (ארה"ב), אורי הורביץ, דליה שחורי

וושינגטון — „אנו מצטערים על ההחלטה של ממשלת ישראל לסגור את השטחים המוחזקים", אמר אמש דובר משרד החוץ האמריקני צ'רלס רדמן, „עקב ההשפעה שתהיה לכך על המסחר, ביקורי משפחות, ובמובן, חופש לעיתונות". הדובר ציין כי בשלב זה, נמצאים בידי הממשל רק דיווחים ראשוניים בעניין.

מקור במחלקת המדינה אמר ל„על המשמר" שהצעד שנקטה הממשלה „לא היה בלתי צפוי, לאור וחששותיה של ישראל מגל מהומות אלימות ב„יום האדמה"".

המקור הביע דאגתו לנוכח „המצב המחמיר" בשטחים והאמצעים הקשים, יותר ויותר שעל ישראל לנקוט. אולם, הזכיר, כי מזכיר המדינה הביע עמדתו, מספר פעמים כי האחריות לשמירת הסדר בשטחים מוטלת על ישראל.

„תגל שהגיעו לידי בין־" – „תגל שהדברים הגיעו לכך שיש צורך בסגירה מוחלטת של כל השטחים", אמר.

התקשורת האמריקנית מגיבה בהרבה פחות איפוק. זרם של קריאות טלפון החל מייד להגיע לשגרירות ישראל בוושינגטון, עם הודעת הממשלה על סגירת השטחים. רוב המתקשרים שאלו שאלות, ואף הביעו מחאה וכעס.

לא מוריצים אש"ף

הדובר ענה גם לשאלות בעניין פגישת שר־החוץ שולץ עם שני הפרופסורים הפלשתינים האמריקנים בשבת. לראשונה אמר, במפורש, כי לדעת הממשל המעצה

(סוף בעמוד 2)

חרמטכ"ל: ייתכן שנצטרך לסגור את השטחים לתקופות ארוכות

אבי בניהו

הרמטכ"ל רב אלוף דן שומרון אמר אמש כי צה"ל עלול לסגור את השטחים לתקופות ארוכות עוד יותר „אולם אנו מקווים שלא נידרש לכך". הרמטכ"ל אמר את הדברים למתכנני הצבא בתום עצרת המפח"ש אתמול בתל־אביב.

ח"כ יציב: החלטה שהיא נצחון להתקוממות

כתב „על המשמר"

בתגובה להחלטה לסגור את השטחים ב„יום האדמה" אמר ח"כ גדי יציב כי „זהו הנצחון המשמעותי הראשון של ההתקוממות בשטחים. המתקוממים הצליחו לכפות עלינו, שלא בטובתנו, לנקוט בדרך בלתי דמוקרטית. החלטה זו תשדר לכל העולם מסר הרבה יותר חמור ושלילי מנקודת ראותנו, מכל מה שצלול היה להיות משודר ב„יום האדמה".

לעצירים ב„אנצר 3" אין שמות

ירון זליג

„זהו מחנה ריכוז — משפט צרוב צורב, עם פינה קטנה ומטופחת להפליאו, שהיא המפקדה" — כך תיארה אמש חברת האגודה לזכויות האזרח, תמר פלג, את מחנה המעצר „אנצר 3" ההופך בימים אלה מכלא צבאי למחנה מעצר.

פלג, שביקרה את עורך הדין ראג'י אלסוראני מראשי לשכת עורכי־הדין בעזה, שנעצר ביום חמישי בערב בצו מעצר מינהלי, מסרה אמש כי במחנה עצורים כבר כעת 600 עצירים מתוכם 500 בשלבים שונים של הליכים ועוד 120 עצירים במעצר מינהלי.

„העובדה שהמחנה אינו ערוך עדיין לקליטת העצורים, גורמת לפגיעה בזכויותיהם כעצירים, ובכלל זאת הזכות להיפגש עם עורכי־דין, בני משפחות, וכן הזכות לקרוא ספרים ועיתונים, אמרה. לעצירים אין שמות".

על פגישתה עם אלסוראני סיפרה פלג

(סוף בעמוד 2)

שמיר: לכל דבר יש פעם ראשונה

אבי בניהו

„לכל דבר יש פעם ראשונה, וגם זו פעם ראשונה" כך אמר אמש ראש הממשלה יצחק שמיר ל„על המשמר" בהתייחסו לצעד חסר התקדים של סגירת השטחים. בתום עצרת לציון 4 שנים למפח"ש שנתקיימה אמש בתל־אביב אמר, שמיר כי צעד זה הוא הכרחי כדי להבטיח את הבטחון, „כך העריכו המפקדים" אמר.

כתשובה לשאלת כתבנו הצבאי בעניין „יום האדמה" ענה ראש הממשלה: „הם צריכים לדעת ולהבין שהם חייבים לדאוג שיום זה יעבור בשלום ובסדר. אם לא ינהגו כך זה יתנקם בראש וכראשונה בהם" הבטיח שמיר.

הסוס מתפגר

האנדרלמוסיה בשירותי הבריאות היא התעללות בציבור החולים. על כך אין חילוקי הדעות. הדעות נחלקות רק לגבי מידת האשמה של כל אחד מהגורמים.

לקיום תקין של שרותי הבריאות אחראית הממשלה ובמיוחד שרי האוצר והבריאות. הגורם הראשוני לסכסוכי העבודה טמון במגמת האוצר להוריד את נטל תקציבי הבריאות וללחוץ את שכר עובדי הרפואה מתחת לשכר המקובל במשק. שר־האוצר משה ניסים רשם כמעט הצלחה ב„הפחתת המזון לסוס", אך כפי שזה מתרחש בסיפור חסוס מתפגר בסופו של דבר. מסתבר שאי־אפשר לקיים שירותי בריאות ללא תקציב ואי־אפשר להוריד את השתתפות האוצר בתקציב קופת החולים מ־30% ל־3 אחוזים מבלי שזה יבוא לידי ביטוי במתן השירות ובטיבו.

האוצר אף לא מוכן להקציב את הכספים הדרושים לחיסול התורים של הממתינים לניתוח. מדובר כאן בניצול יעיל יותר של ציוד בתי־החולים והחון המושקע בהם, במקביל לשיפור ניכר של בריאות האוכלוסיה. הטיעונים של האוצר, שהסדר שהושג מנוגד להסכמי המסגרת, הם מאולצים, אולי אף דמגוגיים ונובעים מהעדפות אידאולוגיות. מה שסוכם הוא תוספת שכר עבור עבודה נוספת של הרופאים, ולא העלאת תעריפי השכר, לכן אין בכך כל ערעור של הסכמי המסגרת. מתברר כי שר־האוצר ואנף התקציבים נטלו לעצמם סמכויות בלתי־מוגבלות בניהול המדינה ומתערבים בכל תחום, ללא הכשרה מקצועית לכך. האוצר מתחשב רק בסעיפי התקציב, אך לא בנזק המצטבר לבריאות הציבור, כי בנזק זה לא נמדד ולא מקבל ביטוי מידי בתקציב. אולם אנשים מתים כתוצאה מאי־ביצוע ניתוחים, או שמצב בריאותם מידרדר. בסופו של דבר חחברה נושאת במחיר בלתי משוער של נזק זה, שיבוא לידי ביטוי בתקציבי הסעד והבריאות בעתיד, במחיר יקר הרבה יותר.

קשה לשפוט כיום האם ניתן לתקן הסכם קיבוצי שנחתם בין רופאי קופ"ח לבין מעסיקיהם, או האם יש צורך לתקן אותו. אולם אין יותר מקום לסחבת ולהמשך ההאשמות ההדדיות בין שרי הממשלה. אם האוצר נמנע בזמנו מלהשתתף בניסוח ההסכם המקורי, עליו לשלם עבור המחדל שלו, אף אם יהיה כרוך הדבר בתוספת עלות שולית. המצב הקיים הוא היקר ביותר והבזבזני ביותר ומסכן את כלל האוכלוסיה. שר־האוצר לא יוכל להתחמק מאחריותו לכך.

מדף/פיצג'רלד

על גבול האורגזמה

סקוט פיצג'רלד: „העשור האבוד"; עטיפה: רותי חנניה; זמורה, ביתן — מוציאים לאור; 149 עמודים.

אחרי מותו נכתב ב„טיימס": „הוא היה סופר טוב עוד יותר מאשר ידע וכל זאת מכיוון שהוא עצמו יצר „דור" היסטורי..."

את הסיפורים הכלולים בקובץ זה כתב סקוט פיצג'רלד בשלהי ימיו של "הדור", בשנות חייו האחרונות, הרבה לאחר שפרש מאורחחייו המפורסם במשך שנות העשרים. ההזדקנות, אין ספק, משירה בררכה שאריות של נעורים ויחד איתן את החלומות, אותן בועות אדרנלין שפקעה זרימתן. כך גם גיבוריו של סקוט פיצג'רלד. הם שהיו תמיד עם הפנים אל האושר והעושר, נשברים אל המריר, אל חיים על הפנים.

המעבר החד מחיי הוללות להרס עצמי נותן שוב ושוב אותו מטר מצטבר לאותה מחלה — שנות ה־30 שמה. מחלה ידועה. סימפטומים: פנטזיה על גבול אורגזמה, חיי זוהר פאטליים הגולשים במורד תודעה נטולת פרופורציות אל ההרס הטוטאלי, כשמנגד, בעימות, ניצבת שיכבת הבינים הקונבנציונלית. בכל סיפור, שבעה במספר, עוברים כחוט השני מאפייניו של הדור הזה, דור הג'אז. אך לא בצורה ברוטאלית, בהטחה פרובוקטיבית הישר לפרצופך, אלא באמצעות מסרים שמעבר לעלילה על־ידי סוף שאינו מחייב, כאילו מקרי, אך עם זאת, עם חשבונה של התקופה, בלתי נמנע. אל סופו של סיפור מגיע הגיבור תמיד רגע אחד אחרי התקווה האחרונה, כאשר כבר מאוחר מדי עבורו. למרות האווירה הפסימית, לא נתפס סקוט פיצג'רלד להטפת מוסר יפת־נפש, למען למידת הלקח. הוא אמן הציור. מושך במלים פניה של תקופה, חזות של דור שהידרדר מאורחחיים נוצץ, אלגנטי ומעורר, עד לייאוש הקודר ולאבדון, בקלוז־אפים אמינים.

אלישבע איילון

על המשמר

ספורטק/טניס

הורו: דרא"פ; מנסדורף

ושוב הטניס במוקד החרשות. הורו לא רוצה לשחק נגדנו בגביע דייוויס. עמוס מנסדורף, בכיר טניסאי ישראל, לא רוצה

מנסדורף — שאלה של כסף

להשתתף באליפות ישראל. בפעם האחרונה שהורו החרימה משחק בטניס לפני כתשע שנים, היתה היריבה דרום אפריקה (בגמר גביע דייוויס).

עכשיו זו ישראל. ללמרנו לאיזה מצב אנחנו עשויים להידרדר, בעוד חמש שנים ואולי פחות, אם המדינאים שלנו לא יובילו אותנו לכיוון אחר. מה נעשה למשל, אם הקבוצות בכדורסל, בגביעי אירופה השונים, יקבלו הוראה ממשלותיהן שלא לשחק נגד מכבי והפועל ת"א?

אחרי שספגו קשות במאמציה של ישראל בגביע דייוויס נגד איטליה, רק לפני מספר חודשים, החליט מנסדורף שלא לכבד בנוכחותו את האליפות הלאומית בספורט הלבן (החלה ביום שישי, תסתיים מחר).

הסיבה: בגביע דייוויס ובאליפות ישראל בירושלים אין כסף. או יותר נכון, מדובר בכסף קטן מאוד. כך למשל, מי שניצח השנה באליפות, יזכה בפרס של 2500 דולר. סגנו יקבל פחות — 1500 דולר.

עמוס רגיל לקבל סכומים גבוהים בהרבה, רק כהוצאות, גם באליפויות בדרום־אפריקה. שלמה גליקשטיין, אלוף ישראל במשך שנות דור וספורטאי אמת, דאג להשתתף בכל אליפויות המדינה, גם כשהיה בשיא כושרו, וגם כאשר מיקומו בדירוג העולמי היה זהה למעמדו הנוכחי של מנסדורף. לראשי הטניס בישראל יש

השנה הזדמנות פז לסגור חשבון עם מנסדורף. הזדמנות בלתי חוזרת. בהינף החלטה אחת ניתן להוציא את עמוס מרשימת נבחרי ישראל לאולימפיאדת סיאול.

מוטי בסוק

תמונת־מצב/ נודדים

במדבר לא מפגינים

הרבה דברים עשה הכיבוש ב־67' לבדואים בנגב. גשרים נפתחו, קשרי משפחה ויתיתון חודשו, קשרי מסחר התרחבו, ונולדה הזיקה לעם הפלשתיני. טוב או רע — תלוי בשביל מי.

מחמוד אל־נברי הוא מן הבדואים שמלחמת ששת הימים עשתה מהפכה בחייהם. ב־68' עזב את שבטו בנגב, עבר למזרח ירושלים, קנה בית, חינך שם את 11 ילדיו, וראה רק טוב. בנותיו ובנו הגדולים הם מורים או סטודנטים באוניברסיטה העברית. הקטנים לומדים בתיכון וביסודי. כשבוע שעבר ארזה משפחת אל־נברי את חפציה וחזרה אל מחוני שבט אל־נברי, סמוך ליישוב הבדואי חורה. מזרח ירושלים הפכה מסוכנת למשפחה. הן לקיום, הן להגדרה העצמית הרופפת והבעייתית ממילא. פשוט ארזו הכל ובאו. בהתחלה, מספר אל־נברי בעברית רהוטה, חשב, כמו כולם, שהעסק יירגע תוך שבועיים־שלושה. אחר־כך ראה שבתי הספר סגורים ולא נפתחים מחדש ושילדיו מוסיפים לשבת בבית, חשופים להשפעות הרחוב הדרוך והעצבני. אל־נברי, אבא טוב, רוצה שהילדים ילמדו, לא רוצה שישתתפו בהפגנות. „אנחנו אורחים ישראלים, נאמנים לישראל", הוא אומר. „הילדים יודעים שאני לא מרשה ללכת להפגנות, אבל ילד בן 10, מה הוא מבין? חברים שלו הולכים, גם הוא הולך".

וגם: בנסיעותיו העסקיות והפרטיות לבאר־שבע, כשעבר דרך חברון, היה רכבו (מספר ישראלי) נרגם באבנים. מי צריך את זה? אל־נברי מימש שוב את כושר הנוודות של עמו, וחזר אל המדבר הבטוח. עכשיו יושבים ילדיו, בבגדים עירוניים מצוחצחים, בבית הבדואי, על גבעה בפאתי חורה. הם עוד לא הולכים ללמוד כי במשרד החינוך דרוש אישור מבתי הספר הקודמים. שם, כידוע, הכל סגור ואין עם מי לדבר. אבל זה כבר הסתדר: מנחם קפלן, מנהל המחוז במשרד החינוך, אמר לי שיוותרו לאל־נברי על ההליכים הביורוקרטיים.

ששת הימים העבירה את אל־נברי למזרח ירושלים. עכשיו הוא חוזר. מי יודע, אולי, כמו לציפורי הנוד, מבשרים לו חושיו שמשהו עומד לקרות. גלה לנו, מחמוד.

שלי יחימוביץ'

אח"מ/הפנר

ויברטור לשפנפנה

מאחורי האיש המהווה נושא לקנאתם של גברים רבים, מסתתרת נפש אבהית, הכמהה למשפחה, לילדים. יו הפנר, האיש שהפשיט אותן, פרש אותן לאורך עמודי האמצע של "פלייבוי", פתח רשת מועדונים ורשת טלוויזיה — רוצה צאצא נוסף. הבת הגדולה שלו לא מספיקה. הוא רוצה תינוק. האם המיועדת, עד לפני זמן לא רב, היתה קרי ליי, קנרית עתירת־סיליקון בת 24, שהתגוררה באחוזתו של הפנר בארבע השנים האחרונות.

יו הפנר — צנוע ועניו

אבל קרי לא רוצה להיות אמא. היא מעדיפה להיות מיליונרית ועליכן, הגישה נגדו תבעית־מזונות, לפי חוקי מדינת קליפורניה, בסך הצנוע של 25 מיליון דולר. הפנר נהנה — עכשיו שישלם. את הסיפורים מאחורי הקלעים הביאה שפנפנה בריטית דווקא, שהוזמנה להתארח באחוזתו של הפנר והפכה לחברתה הטובה ביותר של קרי. עכשיו, מותר להגיד, הן כבר לא כל כך קרובות. הפנר מצטייר אצלה כדמות חיובית להפליא, עד כדי כך, שהוא נמנע מלצפות בסרטי־פורנו, אפילו שרשת־הטלוויזיה שלו מתמחה בהם, ומעדיף לשחק שש־בש במקום. מרינה, קרי ושאר השפנפנות שהתארחו אצלו, דווקא אהבו לצפות בביצועיהם של הכוכבים הכחולים. בכלל, היא טוענת, למרות התצלומים הנועזים והפוזות המאוד לא־צנועות של נערות האמצע, מדובר בנערות תמימות ופשוטות ואחת מהן — שפנפנת השנה, דונה אדמונדסון — היתה, תאמינו או לא, בתולה כשהגיעו קרי ומרינה, שוכבות שכאלו, סידרו לה ויברטור כמתנה וגם בובת גבר מתנפחת כולל הכל, החיוה על סניה, למערת, אמר הכל...

עומר ניר

עורך „עמודי־אחורי": אפי לנדאו

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
התאגדות לתרבות גופנית — „הפועל"

פתיחת הוועידה ה־10 של „הפועל"

במעמד נשיא המדינה, חיים הרצוג

תערך ביום רביעי, י"ב בניסן תשמ"ח,
30 במרץ 1988 בשעה 20.00
בתיאטרון ירושלים.

תכנית:

ברכות: ישראל קיסר – מזכ"ל ההסתדרות
יצחק נבון – סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות
טדי קולק – ראש עיריית ירושלים
מוריס דוון – נשיא ארגון ספורט הפועלים הבין־לאומי
יעקב ישי – יו"ר האגף לצעירים, נוער, סטודנטים וספורט בהסתדרות
ניסן הרפז – מזכיר מועצת פועלי ירושלים

★ דברים: יצחק אופק – מזכ"ל „הפועל"
★ חלוקת העיטור ל„איש כפועלי"
★ תוכנית אור־קולית 65 שנות קיום „הפועל"
★ בתוכנית האמנותית – מופעי התעמלות ומחול

משעה 19.00
קבלת פנים לאורחים.
הדלתות תנעלנה בשעה 19.45

הכניסה לפי הזמנות וכרטיסי ציר בלבד

ביום חמישי 31 במרץ 1988 החל משעה 08.00 בבוקר
יערכו דיוני הוועידה באולם הקונגרסים
במצפה רחל, קבוץ רמת רחל

מפגן ההסתדרות

הודעות המטה

מפגן ההסתדרות
ב־1 במאי 1988
תל־אביב, 11.00 בבוקר
המסלול: מגשר בר־יהודה, לאורך רחוב אבן־גבירול עד לכיכר מלכי ישראל
הסיסמאות המובילות במפגן:
* ההסתדרות עם המדינה לאורך כל הדרך
* לבנין חברה עובדת ויצרנית

כנסים

אגף לארגון ולמועצות פועלים

היום, יום ג', 29.3.88, בשעה 11.00 בבית מועצת פועלי חיפה למזכירי מועצות הפועלים במרחב חיפה וראשי מטות ה־1 במאי

היום, יום ג', 29.3.88, בשעה 15.30 בבית המרכז לתרבות ולחינוך בוועד הפועל, תל־אביב, למרכזי מטות ה־1 במאי במועצת פועלי ת"א־יפו

המיגזר הדרוזי

יום ד', 30.3.88, בשעה 10.00, במשרדי המחלקה בבית הועד הפועל, תל אביב, לפעילי המטה במיגזר הדרוזי

הסתדרות הגימלאים

יום א', 10.4.88, בשעה 10.00 בבית הסתדרות הגימלאים, הועד הפועל, תל־אביב.
למרכזים ופעילים בסניפי הסתדרות הגימלאים מכל הארץ.

המרכז לתרבות ולחינוך

יום ג', 12.4.88, בשעה 09.00, בבית"ס לפעילי ההסתדרות, תל־אביב. לרכזי תרבות במועצות הפעילים מכל הארץ.

האגף למינהל וכח אדם

יום א', 17.4.88, בשעה 08.30, באולם קומה ה' בבית הועד הפועל, תל־אביב לראשי מטות ה־1 במאי במוסדות ההסתדרות.

טלפונים להזמנות:

תחבורה

ארקה פלד (03)286888, אמנון קרן (03)257813

שילוט, ברזות ודגלים

אבשלום סלע (03)218452

*

חברי מטה המפגן — מספרי טלפון (רשימה שניה)
צבי אטלס — הסתדרות הגימלאים — (03)263211
נחמן ורד, מיכאל דו — האגף לארגון ומועצות פועלים (03)431860
יהודה פאוסט — חברת העובדים — 210695, (03)333281
שמשון רוט — האגף לאיגוד מקצועי — (03) 431401

*

הישיבה הבאה של המטה האופרטיבי תתקיים — ביום ה', 31.3.88, בשעה 07.30, בבית המרכז לתרבות ולחינוך.
טלפונים של המטה המרכזי: 219889, 256723, 262714 (03)

*

מזכירי מועצות הפועלים!
מפגן ה־1 במאי הוא מפגן הכוח של ההסתדרות.
ביחד עם ראשי המטות במפעלים, במוסדות ובארגונים שבאזורכם — דאגו להסברה מקיפה לשם השתתפות המונים במפגן. עשו עמנו להיזוק ההסתדרות במפגן שלנו באחד במאי.

*

ההסתדרות עם המדינה לאורך כל הדרך
לבנין חברה עובדת ויצרנית

ח"כ גרוסמן: מניעת מזון מזכירה לי מחזות נוראים

הח"כים צוקר ושריד: המצב בשטחים מזכיר המצור על ביירות

מוטי בסוק, ירון זליג

„שלילת אספקת מזון לכפרים בסגר, הוא דבר בלתי נסבל ואין לו קשר לבעיות הביטחון בשטחים" — כתבה אתמול יו"ר סיעת מפ"ם בכנסת ח"כ חייקה גרוסמן לשר הביטחון יצחק רבין.

במכתב היא כותבת: „מפי עדים יהודים וערבים כאחד, נודע לי כי חיילי צה"ל מונעים מפועלים, החוזרים מעבודתם בישראל, להכניס מזון, שנשלח למשפחותיהם על־ידי המעסיק הישראלי. ענישה קולקטיבית מסוג זה, מזכירה לי שיטות נוראות, ומחזות שהייתי עדה להם במקום אחר", כותבת גרוסמן. „יש להניח, כי צעדים אלה אינם פרי רשעות החיילים, אלא מילוי פקודה קלוקלת". בסיום המכתב מבקשת גרוסמן מהשר רבין לשנות את הפקודה.

לחדול מענישה קולקטיבית

חברי הכנסת יוסי שריד ודדי צוקר תובעים משר הביטחון יצחק רבין לחדול מייד ממדיניות הענישה הקולקטיבית, אותה הם מגדירים אכזרית. הם קוראים להוציא את מוצרי היסוד הנחוצים לקיום מהמאבק על השליטה בשטחים.

לטענתם, ההרחבה ביותר והחריפה הענישה הקולקטיבית בשטחים מסוף השבוע שעבר. היא מקיפה כעת סגירה בפועל של בתי־מרקחת מאפיות וחנויות מכולת בגדה וברצועה.

השניים מוסיפים, כי המצב בגדה וברצועה מזכיר בימים האחרונים את ימי הידוק המצור על ביירות בקיץ 1982.

● פריטי אומנות של מורשת יהדות אתיופיה יוצגו חידוש השוב ביריד הבינלאומי השני ליודאיקה, שיתקיים לאחר יום העצמאות ה־40, ב־1 עד 5 במאי, באולמי התצוגות המשופצים של בנייני האומה בירושלים.

המשכים

ארה"ב: סגירת השטחים

(סוף מעמוד ראשון)

הלאומית הפלשתינית (כה חברים השניים) ואש"ף אינם מלים נרדפות. „ההגבלות שלנו על מגעים עם אש"ף נשארים בעינם", ציין. אולם „שני הפרופסורים האלה באו כאורחים אמריקניים".

בתשובה לשאלה ענה הדובר כי אפשרי הדבר ששולץ ידון עם הוותיקן, בעת ביקורו הקרוב באיטליה (בדרכו למזה"ת) בתהליך השלום באזורנו. כולל העדר יחסים דיפלומטיים בין הוותיקן למדינת ישראל.

פגישה עם השרים הערבים

לקראת ביקורו באזור ממשיך מזכיר המדינה בפגישות „מקיר לקיר". היום, יפגש עם משלחת של הליגה הערבית. השבוע מתוכננת גם פגישה עם משלחת מנהיגים יהודיים.

יו"ר ועידת הנשיאים, מוריס אייברם צפוי להפגש עם המזכיר.

בראש משלחת שתכלול „מספר קטן" מנהיגים יהודיים נוספים.

שינוי באש"ף וישראל

מקורות מצריים טוענים שהחלטת שר החוץ האמריקני ג'ורג' שולץ לשוב לסיור נוסף במזה"ת קשורה בשינוי עמדות ישראל ואש"ף. לדברי המקורות, אש"ף מסכים לפגישות בין אישים פלשתינים מהשטחים לשר החוץ האמריקני.

הם הוסיפו, כי מצרים הצליחה לשכנע את אש"ף שלא להתנגד לפגישה כזו ולהשתתף במשלחת משותפת. מצרים נתנה, לדברי המקורות, ערבויות לאש"ף שהאירגון יוזמן לוועידה בינלאומית. עוד הבהירה מצרים לאש"ף, שהצלחת המאמצים לכנס פיסגה בינלאומית כל עוד נמשכת ההתקוממות בשטחים.משרתת את העולם הערבי, משום שהיא גורמת לחץ על ישראל.

יגיע ביום ראשון

השר שולץ יבוא לישראל ביום א' לפנות ערב. הוא יבקר בנוסף לישראל בירדן, סוריה, מצרים וערב־הסעודית. הוא יעזוב כנראה את המזה"ת ביום ה'. השגרירות האמריקנית הזמינה 182 חדרים במלון „הילטון" בירושלים עד יום ד' כאשר היא מדגישה שיש אפשרות להאריך את השהות.

מזכיר הליגה הערבית שדלי קאליבי, המריא אתמול מתוניס בדרכו לניו־יורק שם יפגש יחד עם כמה שרי חוץ ערביים עם מזכיר האו"ם פרז דה־קוויאר. ועדת השבעה תסביר לו את המצב בשטחים ואת עמדת העולם הערבי. מחר אמורה הוועדה להפגש עם השר שולץ. האמריקנים כבר הבהירו שלא יסכימו שפארוק קדומי ישתתף בפגישה.

יד קפוצה לרופאים — יד פתוחה לאברכים

מוטי בסוק

משרד האוצר העביר לאחרונה למשרד הדתות, בעקבות לחצי ש"ס, תוספת תקציבית לעירכון הקיצבאות לאברכים. מעתה תהיה הקיצבה לכל אברך 190 שקלים לחודש, במקום 140. האברכים יקבלו לקראת הפסח מענק חד־פעמי, 440 שקלים, גמול על הפרשים משנה שעברה.

צלצול מהיר — אלישבע איילון

על סגירת השטחים בפני התקשורת

חנה זמר: לא נקבל הגבלות מיוחדות לעתונאים

אורי אבנרי: העם הזה יקבל תקשורת פלסטינית

איך תסקרו את ההתרחשויות בשטחים אם יהיו סגורים בפני התקשורת?

— חנה זמר: עד לרגע זה אינני מבינה בדיוק מה המשמעות של הסעיף בצו האומר שתנועת אנשי התקשורת בשטחים תהיה רק באישור ובתיאום עם דובר צה"ל. אם הפיסקה הזאת תפורש כך שכתבים יוכלו לנוע באופן חופשי הרי שאין בעיות. אם פרוש הדבר הגבלה, הרי שאני יודעת כי עיתונאים לא יקבלו על עצמם שום הגבלה, אשר איננה חלה גם על אזרחים ישראלים תושבי השטחים. אני יודעת שכתבי השטחים החליטו לנהוג בצורה המתבקשת על פי המצב ואני אתן לכתבים של „דבר" כל גיבוי דרוש.

— אורי אבנרי: אם צה"ל לא יתן לתקשורת לסקר את המתרחש בשטחים אז אני אשתמש בגורמים פלסטינאים, כמו אמצעי תקשורת ואנשי קשר פנימיים. העם הזה יקבל תקשורת פלסטינאית. התחושה קשה בעיקר בגלל שצה"ל הוסף להיות גוף פוליטי בדיוק כמו במדינות ידועות אחרות.

התקבלה הצעת גרנות להקים מטה משותף נגד חזית הסרוב

דורית גפן

פגישה ראשונה של נציגי המפלגות הציוניות במחנה השלום, לתיאום המאבק שלהן נגד חזית הסירוב של הימין, תתקיים לאחר הפסח. נודע, כי הצעת מזכ"ל מפ"ם, ח"כ גרנות, להקמת מטה פעולה משותף למפ"ם, העבודה, ר"ץ, ותנועת המרכז, לשם מאבק מתואם נגד חזית הסירוב של הימין, התקבלה בברכה ע"י מזכ"ל מפלגת העבודה.

בריטניה ידעה כבר ב־44 על פשעי ולדהיים בבלקנים

דפנה ורדי (בריטניה)

מסרט דוקומנטרי ששודר אתמול בטלוויזיה הבריטית עולה, כי שלטונות בריטניה ידעו כבר ב־1944 שקורט ואלדהיים היה אחד מאנשי יחידת מודיעין גרמנית שהיתה אחראית להוצאתם להורג של שישה אנשי קומנדו בריטיים ביוון.

מנה"ח שהורליף לחברת ההפקות גרנדה מסתבר שקצין גרמני בשם קירשנר הדליף את המידע. בתוכנית נמסרו גם פרטים על מאמצי שירות הביון האוסטרי לחפות על עברו של ואלדהיים ולהחליק את דרכו לתפקיד מזכיר האו"ם, למרות שהיה ברשימת פושעי המלחמה של ארצות־הברית ובריטניה.

מפיקי התוכנית טענו, כי למדינות הגוש המזרחי ובעיקר ליוגוסלוויה ולבריה"מ היה נוח שוד"ר ואלדהיים ימונה לתפקיד, שכן הם שיערו שייתן להם למעול כרצונם.

לעצירים ב„אנצאר 3"

(סוף מעמוד ראשון)

„איפשרו לי לשבת עימו ככל שרציתי. כשניכנס לחדר ראיתי אדם שונה מהאדם הגאה והבטוח שהיכרתי בעבר. הוא היה מכווץ. אחד הדברים שאמר לי הוא שהוא אינו מסוגל לתאר לעצמו כיצד היה עובר במקום זה את הקיץ. כבר עכשיו החום והצפיפות הם ללא נשוא. הוא לא התלונן על עינויים כי ממילא אין צורך לחקור אותם. יחד עם זאת הוא סיפר על השפלות שונות.

לעצירים שם אין שמות ופונים אליהם על פי מספריהם. להוציא מספר ספירות ביום, וכן ארוחות — אין להם כל תעסוקה, לא ספרים, לא רדיו ולא עיתונים. על כל פשלה קטנה חוטפים שם. עציר שעמד לידו בספירה ואיחר בכמה שניות, חטף מכה.

„תירוק, אך אל תבהו"

סוראני סיפר כי ביומיים הראשונים היה עצור ב„אנצאר 2" וכעת הספירה הראשונה, בה נכח, שילב את ידיו לפנים, במקום מאחורי הגוף, וזאת משום שלא היה מודע לנהלים. בתגובה על כך חטף מכה. הוא הוסיף כי סבה לקצין והתלונן בפניו כי כך לא מתנהגים עם בני־אדם והוסיף: „אתה יכול לירות בי אם אתה רוצה, אך אני לא מוכן שיכו אותי". כעונש על כך הוכנס למעצר יחיד מצריף.

כאשר להעברתו באוטובוס מ„אנצאר 2" ל„אנצאר 3" סיפר סוראני כי במהלך הנסיעה נקשרו עיניהם של העצורים ברצועות בד והם נצטוו להרכין את הראש לפנים. משנרדם במהלך הנסיעה, וראשו נשמט לאחור, ספג על כך מכות, פעם בידיו ופעם בראשו. הוא סיפר כי מלבד הקללות שספגו, שמע את הנהג מוהרו: „מי שיקיא אני אירה בו", סיפרה פלג.

פנייה ליועץ המשפטי

כתבנו מוסיף כי הח"כ דדי צוקר תבע השבוע מהיועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, להביע בפומבי את עמדתו ביחס למעצרם של עורכי־הדין בשטחים ושיטת המעצרים המינהליים. צוקר קובע, כי התעלמות חריש מהמעצרים המינהליים ההמוניים, כמוה כהסכמה מלאה לצעדים המרוקנים את תפקידו של היועץ המשפטי מכל משמעות.

ביקורת תאטרון

בלבול ומבוכה

יוסי ונונו

מופע להקת הצעירים של תל־אביב עורר אצלי תחושה, שהכותרת „צעירים" לא כל כך הולמת את רוח הלהקה. הרעננות, מרץ הנעורים ואפילו הבוסר החיובי כשלעצמו, לא שלטו על הבמה. במקומם היו הרבה נסיונות להראות כמו מבוגרים, לחקות את הלהקות הצבאיות, להיות הכל מלבד צעירים.

את האשמה העיקרית צריך, לדעתי, לתלות במבוגרים שאחראים לכתיבת ותעמרת החמר. הם פשוט לא סומכים על הצעירים והתוצאה בלבול ובחלקים מסויימים אפילו מבוכה.

מסגרת המופע היא מעין מסיבת שישי, שדרכה אנחנו אמורים להתוודע לנוער, לכעיותיו. קובי לוריא, כותב החומר עסוק רוב הזמן במשחקי מילים ובנסיונות לא מוצלחים להצחיק. לא ברור לי למה זקוק לוריא לכל כך הרבה התחכמויות, האם שפת הצעירים אינה מספיק טובה? העמדה של אורי פסטר שגרתית, מבולבלת, מתחנפת לקהל כאילו לא מתמיא. הסך־הכל לא מעודד ואם ככה נראים הצעירים שלנו, אנחנו בבעיה.

שינויים פרסונאליים ב„על המשמר"

בישיבות מועצת המנהלים של על־המשמר ביום א', אושרו שנויים פרסונאליים. בישיבה זו הגיש מנכ"ל העתון היוצא, יהודה כספי, את מאזן 1987 ואת התקציב לשנת 1988. לאחר דיון קצר אושרו המאזן והתקציב.

מועצת המנהלים נפרדה מיהודה כספי שניהל את העתון במשך 4 השנים האחרונות. יו"ר המועצה, עזרא רבין, ציין את תרומתו הרבה של יהודה כספי לעתון.

המועצה אישרה את מינויו של יעקב (יוקי) גרוסלר למנכ"ל העתון החל מה־1.4.88.

העורך הראשי של „על המשמר", מארק גפן, מסר רשמים על סיורו עם מזכ"ל מפ"ם הח' אלעזר גרנות בסין.

מרכבות השלום נפגשות

ביום רביעי, 30.3.88, בשעה 8 בבוקר בגבעת חביבה

הצוות

במלאת שלושים למות יקירנו

יעקב רבי

נעלה לקברו בבית העלמין הדרום, בגבול חולון בת־ים,
מחר, יום ג', י"א בניסן תשמ"ח, 29 במרס 1988,
בשעה 3 אחה"צ
נפגשים ליד השער הישן

תמר רבי והמשפחה
בית „על המשמר"

„המשמר"
עתון יומי

המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: דוביק רוזנטל

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב. טל: 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בנין סנטר חדרים 102—121, טל' 3—233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008 חיפה 33134 רח' מבוא 17, טל' 673673. המען למכתבים ת"ד 4007 חיפה 31040

יום האדמה — מחר

הכפרים: יהיה שקט אם השוטרים יישארו בחוץ ● המשטרה: אם יהיה שקט – לא ניכנס

מאמצים למנוע הסלמה ■ מפ"ם לציבור הערבי: זכותכם העקרונית להביע עמדותיכם באורח דמוקרטי במסגרת החוק. קוראת לציין יום האדמה בצורה נאותה ומכובדת ■ הבדואים בצפון: לא מצטרפים לשביתה

יהודה צור, ירון זליג, קאסם זייד, קובי מנדל, עתי"ם

יממה לפני „יום האדמה", מבטיחים ראשי מועצות ואישי ציבור ערבים כי יעשו מאמצים לשמור על הסדר ולמנוע התפרעויות.

במפגשים שקיימו בימים האחרונים קציני משטרה עם נציגי הכפרים בגליל, הבטיחו הדוברים הערבים כי לא יהיו הפרות־סדר בתנאי שהמשטרה לא תיכנס לכפרים ב„יום האדמה". הם הדגישו בעיקר את הצורך בהימנעות מכניסה למשולש הכפרים דיר־חנא, ערבה וסכנין. בסכנין אמורה להתקיים העצרת הגדולה ביותר. המשטרה מסרה לראשי הציבור שאכן לא תיכנס לכפרים כל עוד יישמרו תנאי הרשיון ולא יתקיימו הפרות סדר.

המשטרה תרכז כוחות גדולים בקירבת מוקדים מועדים לתסיסה, אולם כל עוד יישמר השקט מובטח כי אלה לא יופעלו.

ראש מועצת ערבה מוחמד עברי, הדגיש כי ראשי היישובים הערבים נחושים בדעתם למנוע כל אפשרות של הפרת סדר, שכן לדבריו, הדבר יפגע גם במטרות המאבק הערבי למען שוויון וזכויות. בימים האחרונים עושים ראשי הכפרים בגליל מאמצים רבים כדי לשכנע גורמים קיצוניים להימנע מהתגרות שתגרום הסלמה ביחסים בין יהודים לערבים. בעיקר פועלים בשטח זה אנשי חר"ש.

בתוך כך, הודיעו אתמול נציגי הבדואים בצפון המרוכזים ב־14 ישובים, כי אין בכוונתם להצטרף לשביתה ב„יום האדמה". בימים האחרונים הופעלו לחצים כבדים מטעם גורמים רשמיים על ראשי הציבור הבדואי בצפון כדי שתתושבים בריכוזים הבדואים לא יצטרפו לשביתה.

● „בואו להתארח בכפרים"

במסיבת עיתונאים בבית־סוקולוב בתל־אביב, הבטיח אתמול יו"ר הוועד הארצי להגנה על האדמות, הכומר שחאדה שחאדה, כי „בכל כפר וכפר יהיה ועד מקומי אשר ישמור על הסדר".

שחאדה הדגיש כי הוועד שואף לשקט ב„יום האדמה" והזהיר כי מי שינסו ליטול יוזמה של יחידים — ישאו בתוצאות. הוא קרא ליהודים לבוא להתארח מחר בכפרים וליטול חלק בהצהרות המרגיעות, בציינו כי בכך תתממש גם משאלתו של נשיא המדינה, חיים הרצוג, שקרא להפיכתו של „יום האדמה" לסמל של אחווה ודו־קיום בין שני העמים.

עוד נמסר כי ב„יום האדמה", ייערכו תהלוכות ויינשאו נאומים בסכנין, בכפר קנה בגליל, בטייבה במשולש וברהט בנגב. בין הדוברים יהיו גם יהודים — לטיף דורי, בנימין גונן, ח"כ מאיר וילנר, צ'ארלי ביטון, עודד ליפשיץ, עוזי בורשטיין וחיים שור.

● מפ"ם: זכות עקרונית — במסגרת החוק

מפ"ם יצאה בקריאה לציבור הערבי בישראל, לציין את „יום האדמה" שיחול מחר בצורה נאותה ומכובדת שתעלה בקנה אחד עם החלטות ועדת המעקב העליונה ולחזק את הדו־קיום היהודי־ערבי.

בגילוי דעת שמתפרסם היום מפ"ם במקומון „אל־סנארה" היוצא לאור בנצרת, מדגישה מפ"ם את זכותו העקרונית של הציבור הערבי בישראל להביע את עמדותיו באורח דמוקרטי במסגרת החוק.

מפ"ם מזכירה את דברי שר המשטרה חיים בר־לב בכנסת, בהם נאמר: „לציבור הערבי כמו לכל ציבור אחר במדינה, הזכות המלאה להביע את דעותיו בשביתות ועצומות כל עוד הדבר נעשה במסגרת החוק ותוך שמירה על הסדר".

מפ"ם קוראת לכוחות המשטרה לגלות איפוק, לא להיכנס לכפרים הערביים ולא להיגרר אחרי פרובוקציות במידה ויהיו. כן נדרשת העיתונות העברית לשקף נאמנה את מאבקו הצודק של הציבור הערבי למען שיוויון מלא ושלום צודק המבוסס על הכרה בזכות ההגדרה העצמית של שני הצדדים וסיום הכיבוש.

מפ"ם מארגנת ביום האדמה צוותים יהודיים־ערביים שיסיירו בשטח ובריכוזי האוכלוסיה הערבית במגמה להרגיע את הרוחות. סניפי מפ"ם בכפרים הערבים קיימו מספר כנסים והוגים בהם השתתפו ח"כ מוחמד ותד וחברים אחרים.

● גוראל משבח הבגרות הפוליטית

ראש עיריית חיפה אריה גוראל יצא אתמול בקריאה לתושבי חיפה הערבים, שלא להגרר אחר מסיתים קיצוניים ופרובוקטיביים ולא להפר את הסדר ביום האדמה שיתקיים מחר. ראש עיריית חיפה שיבח „את הבגרות הפוליטית שגילו כל תושבי העיר, שהשכילו גם בתקופה קשה זו לקיים מערכת יחסים טובה, שנרקמה בין יהודים לערבים בעיר, פרט למקרים חריגים". גוראל הדגיש בפנייתו כי עד כה יכולה היתה חיפה לשמש כדגם לעיר בה ניתן לבני חמש דתות: יהודים, מוסלמים, נוצרים, דרוזים ובהאים לחיות יחדיו בהבנה ובכבוד הדדיים. גוראל הביע את התקווה כי מצב זה יימשך גם בעתיד.

● הרפז: אל תשבתו

בקריאה לאלפי עובדים ערבים ממזרח ירושלים לא ליטול חלק ביום האדמה, יצא אתמול ניסן הרפז מזכיר ההסתדרות בירושלים. לדברי הרפז, מתוך כעשרים אלף חברי ההסתדרות, 8000 מהם מועסקים במערב ירושלים חוכים למלוא הזכויות וההטבות שהיהודים זוכים להם. הוא הדגיש, כי יום האדמה לא יתרום דבר לכל ערביי ישראל ובמיוחד לא לערביי ירושלים ולכן הם צריכים לשקול בכובד ראש אם לתת יד ליום האדמה שמטרתו הקצנת לאומנות, וכל הקצנה גורמת להידרדרות נוספת, מה גם שבאירועים האחרונים הגיעו ערביי מזרח ירושלים באופן סדיר לעבודתם.

שמיר: מתייחסים בחומרה רבה למגעי ארה"ב עם אש"ף; האחדות הלאומית – עדיין יעד עליון

גרנות: שמענו את הטס־טם הקדום של השבט – עומדים עלינו לכלותנו, הבה נתאחדה

מוטי בסוק

„לא ננהל מו"מ עם אש"ף, במישרין או בעקיפין. אנחנו מתייחסים בחומרה רבה לנסיונות אמריקניים ליצור מגעים עם אנשי אש"ף — אמר אתמול רה"מ יצחק שמיר במושב פגרה מיוחד של הכנסת.

ראש הממשלה, בהופעה נדירה בכנסת, עם שובו ארצה מארה"ב, הרגיש כי למרות אירועי שלוש וחצי השנים האחרונות הוא ממשיך לתמוך באחדות לאומית — „כעקרון וכיעד בעל חשיבות עליונה". לדעת שמיר „אחדות של אמת בקרבנו היתה מחזקת את ידיהם של החיילים, השוטרים ואנשי הבטחון המתמודדים עם הפרות הסדר, עם האבנים, עם האלימות והפרובוקציות באזורי יהודה, שומרון ועזה". הוא הדגיש כי מצבנו הבינלאומי גם לנוכח תוכנית שולץ, היה טוב בהרבה אם היינו מתלכדים סביב עמדה אחת.

שמיר סיפר כי אירועי השטחים גרמו מבוכה וכאב ביהדות ארה"ב. עם זאת, יהודי הגדולה בגלויות יכבדו כל החלטה שתקבל ממשלת ישראל. לדבריו, ביצעה הממשלה מהלכי שלום „חעברנו בדרכים שונות, כמה מסרים לירדן, כדי להזמינה להיכנס עימנו למו"מ אמיתי לשלום". לדעת רה"מ, לתושבי ישראל ולכוחות הבטחון יש הכוח, אורך הנשימה, הסבלנות ונחישות הדעת למגר ולדכא את המתפרעים בשטחים. שמיר בירך את המתנחלים בברכת חזק ואמץ, תוך שהוא מציין כי בניגוד לרודשם כחו"ל, אנו ממשיכים לנהל בארץ את חיינו כרגיל, למרות האבנים.

שמיר הרגיש כי הוא מוכן לנוכחותן הטכסית של שתי מעצמות־העל בפתיחתו של מו"מ ישיר לשלום. המו"מ יתנהל בין ישראל לבין משלחת ירדנית־פלשתינית, ללא התערבות מבחוץ בתוכן המו"מ. תנאי נוסף של הליכוד, החברים הערבים־פלשתינים צריכים להיות מקובלים על הצדדים למו"מ.

בהתייחסו לפגישת שולץ עם שני האישים הפלשתינים השבוע, הדגיש שמיר כי ישראל רואה זאת בחומרה. השניים חברים במועצה הלאומית הפלשתינית, ולפיכך הם חברי אש"ף לכל דבר. המועצה היא הגוף העליון של ארגוני הטרור, והיא האם המיילדת של האמנה הלאומית הפלשתינית.

שמיר קרא לאזרחי המדינה הערבים לא להיגרר ביום האדמה אחר מסיתים ומדיחים. „הרחיקו מתוככם את מבעירי האש הורה ושמרו על השלום", אמר.

אלעזר גרנות (מפ"ם), הביע פליאה על ששמיר בא לכנסת, למושב מיוחד, עם פזמון ישן ומוכר: „שמענו את הטס־טם הקדום של השבט, עומדים עלינו לכלותנו, הבא נתאחדה".

גרנות הדגיש כי „כששני עמים מחזיקים באותה חלקת ארץ ותובעים לעצמם את כולה, יש ברירה בין שתי אפשרויות בלבד — מלחמת ורמה או פשרה. פשרה היא מלה אצילית, מלה אנושית. אי־אפשר לחיות ללא פשרה. אתם עושים את המלה הזאת למילה מגונה, למלה של בגידה", אמר.

עם זאת, גינה גרנות, קולות בקרב הפלשתינים. „מה הם קולות השתף האלה? קולות הרעם והאלה הם כבר שוב מדברים על כל ארץ־ישראל. הם כבר שוב מודיעים את מי הם ישאירו מיהודי ישראל ואת מי הם יגרשו מכאן, וזה לא רק מחמוד דרוויש. מה הם הדברים האלה? הם יחיו כאן במקומנו? אנחנו לא רוצים לחיות כאן במקומם. אנחנו רוצים לחיות איתם, לצידם".

אנחנו | אני

פרס העיר, שמיר סירב לתקן

דליה שחורי

הערות שהעיר ממלא־מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס לגבי נאומו המדיני של ראש הממשלה יצחק שמיר אתמול בכנסת, לא תוקנו על־ידי שמיר.

ראש הממשלה העביר את נוסח נאומו לפרס לפני ימים אחדים. פרס הבחין, כי לאורך הנאום השתמש ראש הממשלה במלה „אנחנו" לגבי עמדות ומעשים המציינים את הליכוד. פרס העיר על כך וטען, כי מן הראוי ששמיר יאמר „אני", מאחר שהדברים לא מוסכמים על המערך בממשלה. כאמור, שמיר השאיר את נוסח הדברים בלי להתחשב בהערות פרס.

4 אניות גדולות ומהירות יותר!

הפוקדות כעת גם את נמלי יפן וקוריאה
בפקידה ישירה.
לשרות טוב ואמין יותר לטיפוח
הסחר הישראלי במזרח הרחוק.

צים ZIM — המוביל שלי

המשכים

סגר על השטחים

(סוף מעמוד ראשון)

בים, להוציא את המתנחלים בעזה ובגדה.

צעד זה הינו אחד הצעדים עליהם החליטו שר־הבטחון והרמטכ"ל במסגרת צעדי מנע לקראת „יום האדמה".

יימנע סיקור עיתונאי

מתוקף הצו יימנע גם הסיקור העיתונאי החופשי בשטחים. דובר צה"ל מסר כי צעד זה ננקט „לצורך קיום החוק הסדר והבטחון בשטחים".

לפיכך, החל מאמש אחר חצות לא יורשו תושבי השטחים מיהודה ושומרון לצאת אל תחום מדינת ישראל, לצורך עבודה, וצפויים שיבושים בחלק ממגזרי המשק. על רצועת עזה הוטל עוצר מלא החל מאתמול בשעה עשר בלילה ועד לראשון באפריל בשעה שלוש לפנות בוקר.

סגירת הגשרים

כן החליט צה"ל לסגור את המעבר לירדן דרך גשרי הירדן והגשרים ישארו פתוחים לכניסה בלבד. דובר צה"ל הודיע כי תנועת אנשי התקשורת המקומיים והזרים בשטחי הגדה והרצועה תתבצע בנוהל „פול", רק באישור ובלווי של דובר צה"ל.

דובר צבאי רשמי מסר אתמול בשיחת תידרוך לכתבים הצבאים כי צה"ל נערך השנה במלוא הרצינות לקראת יום האדמה ובשטח ננקטים „צעדים פיסיים" כדי „לבטא באופן נחרץ שכללי המשחק לא יהיו חד־צדדיים".

כוח מספיק

המקור הצבאי הרשמי אישר כי צה"ל תיגבר את כוחותיו בשטחים לקראת יום האדמה ומסר כי: „ישנו מספיק כוח כדי להתמודד עם כל מצב", בתשובה לשאלה ענה כי ההחלטה היא חוקית לצורכי קיום החוק והסדר וכי נבחנו ההבטים המשפטיים הכרוכים בה.

בסיס חוקי

„כל צעד נבחן בעניים משפטיות. לא היינו נוקטים בצעד שאינו עולה בקנה אחד עם החוק. ההחלטה נתקבלה בדרגים הבכירים ביותר", אמר. ההודעה על סגירת השטחים לתנועה נמסרה אתמול לתושבי השטחים דרך כלי התקשורת בערבית. כן נמסר כי צה"ל יבטיח סידורים מתאימים כדי ששירותי ההצלה, והשרותים ההומניטריים ואספקת המזון יתבצעו כתיקונם.

חופש תנועה למתנחלים

ההחלטה על „שטח צבאי סגור" אינה כוללת באופן מעשי את אוכלוסיית המתנחלים. בעוד שעל תושבי הגדה נאסר לנוע בצירים ועליהם לשהות באיזור מגוריהם, פוטרת ההחלטה את התושבים היהודים, שיהיו רשאים לצאת לעבודה ולשוב וכמו כן לנוע על הצירים לצורך „פעילויות מוכרות" כפי שהגדיר זאת המקור הצבאי.

בנושא הסיקור התקשורתי קבע צה"ל כי במהלך שלושת ימי ההסגר והעוצר ידרוש מידי ערב לתקשורת ביומנת הצבא על המתרחש בשטח.

דיווח קולקטיבי

עוד נקבע כי כתבים צבאיים, כתבים לעינייני שטחים וכתבים זרים יהיו מיוצגים בנוכחותם בשטח על ידי צוותי „פול" שילוו בנציגים של דובר צה"ל. קהיליית הכתבים בכלל לא תורשה להכנס לשטחים באופן חפשי.

על צווי סגירת השטח חתומים אלופי הפיקודים בסמכות והמפקדים בשטח להכריע בשאלות שיוצגו בענייני תנועה בצירים ובערים.

וימשכו ההגבלות

לכתבנו הצבאי נודע עוד כי בכוונת מערכת הבטחון להמשיך בשורת צעדים בשטחים, גם לאחר „יום האדמה", ובכלל זה והגבלה על קווי הטלפון ואספקת הגז והדלק.

צה"ל יתרכז ביום האדמה בכוונות מוגברים לאורך הצירים ויתערב בנעשה במרכזי ערים רק במידה שיתפתחו הפגנות אלימות. כן יתגבר צה"ל את משטרת ישראל במידת הצורך באזורי פנים וארץ.

צה"ל יסתייע ביום האדמה במסוקים לצורך איתור ריכוזי מפגינים והשתלטות על צירים וכן לפיזור הפגנות.

התגייסות המשטרה

שר המשטרה חיים בר־לב אמר אמש, כי משטרת ישראל גייסה את כוחותיה לקראת יום האדמה שיחול ב־30 במרס. החופשות במשטרה בוטלו. השוטרים „יאלצו לעבוד" במישמרת ארוכה יותר ונעשה ריכוז כוחות לא בתוך הישובים הערביים אלא באיזור שמסביב להם. ההנחה היא שאם השביתות, או הפרות הסדר יגלשו למהומות, אזי המשטרה תתערב בכוח מלא ותשליט סדר. השר בר־לב אמר שהוא מקווה שיום האדמה הזה, כמו יום האדמה לפני שנה, יעבור ללא הפרות סדר.

רבין: זו תשובה ליום האדמה ונראה מי יגבר

דורית גפן

שר הבטחון יצחק רבין אמר אמש, כי סגירת השטחים ל־3 ימים באה כתשובה לאלו שקבעו את „יום האדמה". „קודם כל זה נובע מהרצון שלנו לומר, אתם קבעתם את יום האדמה, בואו נתמודד, נראה מי יגבר", אמר. השר, שהופיע בכנס נציגי המחוזות של מפלגת העבודה בכפר „המכביה" ברמת־גן, הוסיף כי הסגירה באה להפריד בין השטחים לבין ערביי ישראל, יום ב„יום האדמה". „ונראה מה יהיה הלאה".

„הדברים נעשים לצורך בטחון, אבל תזכרו עוד לא מיצינו את האפשרויות שלנו בראייה כוללת", הזהיר רבין את ערביי השטחים.

לא כמו לבנון של שרון

בהגיבו על הביקורת לגבי דרך טיפולו באירועים בשטחים, אמר רבין: „אני יודע שיש כאלו שמשוכנעים שיש להם את הפתרונות הטובים ביותר, וכי היו פותרים הבעיה ביום אחד. אני רוצה להזכיר להם, שכאשר יצאנו למלחמה בלבנון, אמרו שזה מבצע שייגמר בין שניים לארבעה ימים. שש שנים המלח־מה הזאת נמשכת, את הטרור לא חיסלנו. מתאריך תחילת האירו־עים בשטחים, ב־9 בדצמבר האחרון, עד היום, נפלו 5 חיילי צה"ל במלחמה בטרור בלבנון, ואילו חייל אחד נפל כתוצאה מהאירועים בשטחים", אמר.

השר הוסיף: „אני מבטיח שה־התמודדות בשטחים לא תהיה כמו עם הטרור בלבנון. יהיו בה פחות נזקים, הרבה פחות קורב־נות".

המשטרה ממליצה להעמיד לדין את פנחס ולרשטיין

המלצה להעמיד לדין באשמת הריגה את פנחס ולרשטיין, יו"ר המועצה האיזורית מטה בנימין, הוגשה לפרקליטות המדינה על ידי קצין החקירות של המחוז הדרומי במשטרת ישראל. זאת בעקבות מסקנות צוות החקירה בנפת יהודה, שחקר את האירוע.

תחילת הפרשה היתה בראשית ינואר 1988. פנחס ולרשטיין, יו"ר המועצה האיזורית מטה בנימין ושי בן יוסף, קצין הבטחון של המועצה, עשו את דרכם מבניין המועצה בפסגות לישוב עפרה. עם הגיעם לכפר בתין, שעל אם הדרך, נתקלו השניים במטר אבנים במחסום כלשהו על הכביש. ולרשטיין ירד מהמכונית ובשלב מסויים ירה מ„עוזי" שהיה ברשותו. אחד מתושבי הכפר נהרג ואחר נפצע.

ולרשטיין אמר אמש, כי לעת עתה אין לו מה להגיב ועליו לשקול את צעדיו בעתיד. ראשי המתיישבים היהודיים ביהודה ושומרון הגיבו בתדהמה על ההחלטה. (עתים)

● תלמידי תיכון ניגנו יצירות ישראליות ברסיטאלים, שנערכו במסגרת בחינות הבגרות במוסיקה בקונצרט חגיגי שנערך אתמול באוניברסיטת תל־אביב.

● היום בצהריים תסתיים עצרת 2,000 חניכי תנועת הנוער של הקק"ל בחצר המוסדות הלאומיים בירו־שלים.

ישראל העבירה מסמכים לוולש

נחתם הסכם שיתוף פעולה עם ארה"ב על איראנגייט

דליה רפאל, וושינגטון

ממשלת ישראל וממשלת ארה"ב חתמו על הסכם לפיו תשתף ישראל פעולה בחקירה הפלילית המתנהלת בפרשת איראן־קונטראס, על בסיס של ממשלה לממשלה. התובע האמריקני המיוחד החוקר בפרשה, לורנס וולש וישראל הביעו תקוותם ששיתוף הפעולה יהיה לשביעות רצון שני הצדדים. על כך מסרה אתמול שגרירות ישראל בוושינגטון.

במסגרת ההסכם נמסרו לתובע המיוחד מסמכים רלוונטיים לחקירה הדו"חות לוועדות הקונגרס שחקרו בפרשה, המפרטים את מעורבותם של אישים ישראליים, ביניהם יועץ רה"מ לטרור עמירם ניר, סוחרי הנשק יעקב נמרודי ואל שווימר, ומנכ"ל משרד החוץ לשעבר, דוויד קמחי בעסקות הנשק עם איראן ובמגעיהם עם אורחים אמריקניים, נגדם מתנהלת החקירה. נגד ארבעה מהם הוגשו לאחרונה כתבי־אישום. הארבעה הם ג'ון פוינדקסטר, היועץ לשעבר לבטחון לאומי, אוליבר נורת' מצוות המועצה לבטחון לאומי, הגנרל לשעבר סיקורד ואיש העסקים האמריקני ממוצא איראני, אלברט חכים.

לדו"חות צורף גם חומר שהתייחס לשאלות של חברי ועדות הקונגרס שחקרו בפרשה.

משך חודשים רבים נאבק התובע וולש על השגת עדות אישית של האורחים הישראלים, כולל הוצאת צו הבאה נגד קמחי בעת ששהה בארה"ב לפני מספר חודשים. מנכ"ל משה"ח לשעבר אכן התייצב בביה"מ האמריקני, אך סירב להשיב על שאלות, בטיעון כי פעל בשליחות ממשלת ישראל ולכן הוא נהנה מחסינות דיפלומטית. באותו טיעון סירבה ממשלת ישראל לאפשר לשאר האישים להעיד.

עם חתימת ההסכם נראה שיהיה על התובע המיוחד להסתפק בחומר שניתן לוועדות הקונגרס. דבר שעלול להוכיח עצמו כבעייתי. כיוון שרק חומר ראיות שהושג באופן בלתי תלוי יכול לשמש נגד הנאשמים. בשבוע שעבר, בעת שהותו בוושינגטון עם פמליית רה"מ, קיים מזכיר הממשלה אלי

מוחים על סגירת עיתון רק"ח

קובי מנדל

איגוד העיתונאים של בריה"מ שיגר מברק מחאה לממשלת־ישראל בשם 90 אלף חברי האיגוד, ובו ביקשה לבטל את ההחלטה לאסור הופעתו של העיתון „אל־איתיחאד" — בטאונה של רק"ח.

שרון: גילויי חולשה בשטחים מקרבים את סכנת המלחמה

תוקף את הממשלה: „אינה נוקטת את הצעדים הדרושים להחזרת השקט"

עתים

הממשלה עדיין לא נוקטת את הצעדים הדרושים להחזרת השקט לשטחי יהודה ושומרון, טען שר התעשייה והמסחר אריאל שרון, בשיחה עם עיתונאים בביקור בכפר־תבור.

השר סבור, כי הסכנה לא רק בנזק לדימוי של ישראל, אלא בפגיעה בכושר ההרתעה, דבר המביא לסכנת מלחמה. „כל גילוי של חולשה מקרב סכנת מלחמה וקולות כבר נשמעים, שלא לדבר על ההצטיידות של צבאות ערב", אמר שרון. הוא שיבח את חיילי צה"ל, משמר הגבול והמשטרה, הפועלים בשטחים.

שרון קרא לראש הממשלה ולשר הבטחון ולחבריו בקבינט „להחליט שמצב זה לא יכול להימשך, להבין שיש דרכים לפתרון הבעיה, ליטול יוזמה ולהפסיק לרוץ אחרי הרוח", כדבריו.

שרון פנה לערביי ישראל וקרא להם לא לנצל את יום האדמה למהומות ולא לשגות בהערכת החולשה הזמנית שתקפה את היהודים — „דבר זה לא יימשך לאורך זמן", אמר.

השר שרון היה אורח המועצה המקומית כפר תבור, ביקר במפעלי תעשייה ונפגש עם ועדי עובדים ואישי ציבור.

שרון הוסיף, כי ליצירת המצב הנוכחי, תרמו ההצהרות הבלתי־אחראיות בנושא הוועידה הבינ־לאומית והצהרות סותרות של פינוי אזורים של ארץ־ישראל.

בהתייחסו ל„יום האדמה" הזהיר שרון את ערביי ישראל וקרא להם „שלא להרחיק לכת": „אל תביאו על עצמכם את הטרגדיה שתביאו חוריכם על עצמם ועליכם", אמר.

בסימן קידוש האדם מול קידוש האדמה נפתחת היום ועידת השוה"צ

שלי יחימוביץ'

בבאר־שבע נפתחת היום הוועידה התשיעית והארצית של השומר הצעיר. ועידת התנועה מתכנסת אחת לכמה שנים להתוויית דרכה של התנועה. הוועידה האחרונה התקיימה לפני עשרים שנים בחיפה.

הטעם תרון הוועידה בעמדת השומר־הצעיר לגבי המתרחש בשטחים. המארגנים אומרים, כי קיימת כוונה לחדד את עמדת השומר־הצעיר מול עמדת גוש־אמונים, בבחינת קידוש האדמה מול קידוש האדם.

הוועידה תימשך שלושה ימים, ובמסגרתה ייערכו פעילויות בתחומי הטיול, הספורט, היצירה, המעורבות הקהילתית והתחום הרעיוני הפוליטי.

במספר מוקדים במרכז העיר יהיו אירועים כמו שירה בציבור, הרקדה, במה להופעות ולונה־פארק — וכולם יהיו פתוחים לתושבי העיר.

עוד יהיו בוועידה מצעד ברחובות העיר, פתיחה חגיגית במעמד נשיא המדינה חיים הרצוג, חוגי דיון של צעירי הוועידה ומחומר שנכתב וכוים בידי חברי התנועה ובהשתתפות מאה שחקנים, רקדנים ונגנים מכל קיני התנועה בארץ.

שר השיכון מבשר:

2000 יחידות דיור ייבנו בשטחים בשנה הקרובה

עתים

משרד השיכון יבנה בשנה הקרובה כ־2000 יחידות דיור בעזה ובשומרון וימשיך בבניית מוסדות ציבור, סלילת כבישים והעברת יישובים ארעיים למקומות קבע — אמר אתמול שר השיכון דוד לוי בסיור בקריית־ארבע.

בהתייחסו לשימוש בגז מדמיע על־ידי צה"ל בשטחים אמר כי ריח הגז מזכיר לו את ריח השריפה שגרמו הקטיושות שנורו על בית־שאן. לדבריו, „מאחורי כל המהומות עומד אש"ף וצריך לזכור שגם אנשים שנחשבים למתונים — קראו לאחרונה מה צפון כליכם".

בהתייחסו לאירועי יום האדמה הצפויים מחר אמר השר, כי הוא מקווה שהערבים הישראלים „לא יבעירו אש שתאכל את הירוק ביחד עם היבש". לדבריו, הם כבר למודי נסיון ממשטרים ערביים באיזור, מה עלול לקרות באירועים כאלה. „אין חברה כמו החברה הישראלית בגילוי סבלנות כלפי מיעוט אשר מתבטא ברצונו להשמיד את הרוב. מי שמשחק באש", אמר השר, „סופו נשרף".

דרושים
בני משק בחופשה
לעבודה
בחקלאות ובתעשיה
נא להתקשר
בשעות העבודה לטלפון
06-372725
או
06-371963

נבון בוועדת החינוך:

הליכוד מטרפד הקמת מוסדות רשות השידור

בצלאל עמיקם

שר החינוך יצחק נבון הממונה על רשות השידור, התריע אתמול על הסחבת שנוקט הליכוד בהקמת המוסדות הציבוריים של רשות השידור, האמורים לפקח על פעולתה על־פי החוק. נבון חזר והאשים את הליכוד כי הוא מטרפד את הקמת מוסדות אלה בשורה של כזבים ותכסיסים המושכים חודשים.

שר החינוך, שנדרש לנושא זה בישיבת ועדת החינוך והתרבות של הכנסת, אמר כי הכתובת היא ראש הממשלה יצחק שמיר, שהוא גם ראש הליכוד. שמיר חייב, לדעתו, לפעול מיד להפסקת בזיון הממשלה ובזיון החוק.

40 דקות של תיאטרון יהודי בטלוויזיה הסובייטית

עתים

תחנת הטלוויזיה של בריה"מ שידרה אתמול בראשונה תוכנית מלאה בת 40 דקות על התיאטרון המוסיקאלי היהודי של מוסקווה.

השידור נקלט גם בישראל. בבאר־שבע, בה מתגוררים 24 אלף יוצאי בריה"מ, הקליטו רבים את התוכנית. שידור זה היה הראשון, בו הציגה הטלוויזיה הסובייטית תיאטרון יהודי בבריה"מ. ההערכה היא שהשידור הוא חלק ממדיניות ה„גלאסנוסט" של ממשל גורבצ'וב.

התוכנית על התיאטרון היהודי המוסיקאלי הוקלטה באחד התיאטראות הגדולים במוסקווה, לעיני כאלפיים צופים. בין הצופים ניתן היה לראות צעירים רבים, ככל הנראה יהודים. מרבית שחקני התיאטרון היו יהודים.

בתוכנית רשת הטלוויזיה הסובייטית הציג התאטרון היהודי המוסיקאלי של מוסקווה מבחר שירים יהודיים, בעיקור למחול מודרני. בין השירים שעובדו היו שירים יהודיים ופרקי באלט על דמויות מיקראיות.

גבעת חביבה | מרכז תעוד וחקר של השוה"צ ע"ש מאיר יערי

יום עיון ודיון

הקיבוץ והמפלגה במערכה המדינית

יתקיים ביום ה' 31.3.88 בגבעת חביבה בביתה 7 בשעה 09.00.

הדוברים: ח"כ חייקה גרוסמן
מזכיר התק"מ — אהרן ידלין
ד"ר נתן ינאי — אוניברסיטת חיפה
מנהל „יד־טבנקין" — יהודה תואל
ג'ומס אורון — מזכיר הקבה"א

לאילן שיינפלד
עם זכייתו בפרס קוגל
ברכות חמות
בית „על המשמר"

ניקרגואה שחררה 100 עצורים, עם תחילת ביצוע ההסכם עם הקונטראס

מנגואה.— הסכם החנינה לכל האסירים המדיניים, בניקרגואה בוצע בשלבים, לפי תנאים שנקבעו בין הסאנדיניסטים והקונטראס בשבוע שעבר.

בהסכם התחייבו שני הצדדים על הפסקת־אש עד סוף יוני, ולהמשיך בשיחות מתוך כוונה להגיע לשלום בר־קיימא.

שלטונות ניקרגואה שיחררו ביום א' 100 אסירים מדיניים, בהתאם להסכם שנחתם בשבוע שעבר עם מורדי הקונטראס.

בין המשוחררים, קצין לשעבר במשמר הלאומי בדרגת מאיור שמטוסו הופל ב־1983 כאשר סיפק נשק למורדים.

את 99 הגברים ואשה אחת קיבלו קרובי משפחה בבית הכלא טיפיטאפה ליד מנגואה. „אינני חושב כלל על הפסקת־האש לפי שעה, אני רק רוצה להגיע למיאמי שיטפלו שם בגבי", אמר רוברטו אמדור נארואז, ששבר את עמוד השדרה בעת שהכוחות הסאנדיניסטים הפילו את מטוסו ב־1983.

בין האסירים ששוחררו גם כמה עשרות אנשים שנחשדו בשיתוף פעולה עם המורדים.

„אני מניח שאשוב לתותי. הגיעה השעה לקצור את התבואה", אמר דומינגו גארציה, שסיפר כי נעצר ונידון לשלוש שנות מאסר ב־1985 כמשתף פעולה.

לפי נתונים שמסר ראש הכנסיה הקאתולית בניקרגואה, החשמן מי־גואל אובאנדו אי בראבו מספר האסירים המדיניים בניקרגואה מגיע ל־3,300, מתוכם 1,500 תומכי קונטראס ושבויי מלחמה, ו־1,800 אנשים שנימנו עם המשמר הלאומי של הרודן המודח, אנסטאסיו סומוזה.

עציר ששוחרר עם בני משפחתו (צילום: אי.פי.)

משגרירות עיראק בוינה ירו לעבר כורדים, שמחו על הרג בני עמם בגז

רויטר

וינה. — יריות נורו אתמול מבניין שגרירות עיראק בוינה לעבר מפגינים כורדים — מסר דובר המשטרה.

הדובר ציין כי המשטרה טרם נכנסה לבניין השגרירות לגבות עדות, אולם ברור, כי נורו יריות מן הבניין. מהמפגינים לא נפצע איש. הדובר הוסיף, כי המשטרה עצרה 53 מפגינים, שבאו למחות על השימוש שעושה עיראק בנשק כימי במלחמתה נגד איראן. לדבריו, כמה מהמפגינים ניסו לחדור לבניין, עם זאת הוא נמנע מלמסור פרטים נוספים.

דובר שגרירות עיראק בווינה, סירב לאשר או להכחיש בטלפון את התקרית. „אינני יכול לומר דבר", הוא אמר. אחד המפגינים סיפר, כי אדם שנראה כאיש ביטחון בשגרירות, החל לירות בעת ששלושה כורדים ניסו להיכנס לבניין כדי להגיש מחאה על הרג בנשק כימי בשבוע שעבר.

כמה מאות מפגינים כורדים, ובהם נשים וילדים, הפגינו שלשום ליד שגרירות ארה"ב בלונדון, ומחו על רצח בני עמם בנשק כימי.

ביום א' בחצות הפגינו כ־500 כורדים בשעתיים ברחובות לונדון ועשו דרכם לשגרירות האמריקנית. שם התאספו ב־02.30 בבוקר כדי להגיש עצומה המוחה על הפעלת נשק כימי על־ידי עיראק בכורדיסטן.

„הלילה האחרון היה ליל השנה החדשה בכורדיסטן, אך לא חגגנו אותו כמו שעשינו בעבר. החלטנו להפגין בדרכים שקטות למחות על השימוש בנשק כימי, שגרם לכ־5000 קורבנות. רוב המפגינים שכלו בני משפחה בהתקפה זו", אמר מארגן ההפגנה לנציגי העיתונות.

ההפגנה הכורדית בלונדון (צילום: אי.פי.)

סירות איראניות העלו באש שתי מכליות־על במפרץ

רויטר, סי־יצ

דובאי. — סירות מירוץ חמושות של הצי האיראני העלו אתמול באש שתי מכליות־על בדרום המפרץ הפרסי, בעוד שמטוסי חיל האוויר של עיראק תקפו מכלית אחרת צפונה משם.

מקורות חברות הספנות באזור מסרו, כי טיל שפגע במכלית הדנית „קראמה מארסק" בעלת נפח של 337,700 טון פער בה חור גדול. האוניה, שהיתה טעונה נפט היתה בדרכה מנמל סעודי לרוטרדם.

שעתיים לאחר מכן תקפו סירות מירוץ של איראן מכלית־על נוספת שנשאה דגל ליבריה, „גולאר קאנסאי" בעלת נפח של 219,300 טון. היא נכנסה למפרץ הפרסי ריקה בדרכה לנמל נפט. גוררות מן הנסיכויות המאוחדות סייעו לכבות את הדליקות בשתי המכליות. לא היו אבדות בנפש.

עיראק שיגרה אתמול שלושה טילים לעבר העיר האירנית הקדושה קום, ומורדים אירניים דיווחו על מתקפה גדולה נגד הכוחות האירניים.

בהודעה של המיפקדה העירקית נאמר כי מטח טילים נורה בנקמה על הפגזת ערים עירקיות בידי אירן, בשעה ש„מלחמת הערים" נכנסה לחודש השני שלה. אירן, שתותחיה הפגיזו היום ואמש את העיר בצרה בדרום וחמישה יישובים אחרים, אישרה כי אזרחים נהרגו ונפצעו בהפצצות של חיל האוויר העיראקי על שלוש ערים במערב המדינה.

הארמנים התעלמו מהוראות השלטון והשביתו רכבות

רויטר

מוסקווה. — ארמנים בחבל נאגורנו קארבאך התעלמו בסוף השבוע שעבר מהוראות ההנהגה הסובייטית ופתחו בשביתה המונית ששיתקה את תנועת הרכבות ואת התעשייה בחבל — גילה אתמול ביטאון המפלגה הקומוניסטית הסובייטית „פראבדה".

העיתון גילה, כי פועלי הרכבת בסטפנאקרט, בירת נאגורנו קארבאך סירבו לפרוק מטען על אף, ש' הממשלה הסובייטית הודיעה על תוכניותיה לפתח את האיזור.

העיתון מצטט את מנהל תחנת הרכבת בסטפנקארט שאמר כי ביום א' ניצבו על הפסים 93 קרונות מטען שלא הוטענו. הוא הוסיף ואמר, כי עקב השביתה לא מגיעים מוצרים שונים ליעדיהם ברחבי המדינה ובהם נפט ומקררים.

26 עיתונאים נהרגו תוך כדי עבודתם ב־1987

סי־יצ

ניו־יורק. — 26 עתונאים נהרגו ב־1987 בעת מילוי תפקידם ברחבי תבל לעומת 15 ב־1986 — כך עולה מדו"ח שפורסם ביום א' בניו יורק בידי הוועד להגנת העיתונאים. 11 מהעיתונאים נהרגו בפיליפינים. הארגון הוקם ב־1981 בידי עיתונאים אמריקנים כדי לדווח על הפגיעות בעיתונות ולגנות את האחראים לפעולות אלה.

בתקרית אחת שאירעה בפיליפינים ב־27 באוגוסט 1987 נורו וחמישה עיתונאים, בעת שתחנת רדיו הותקפה.

ב־1987 נפגעו 59 עיתונאים במעשי אלימות לעומת 56 ב־1986 ולמעלה מ־185 נעצרו או נחטפו, לעומת 190 ב־1986.

11 עיתונאים נאלצו לעזוב את ארצם, לעומת שמונה ב־1986 ו־32 עיתונאים זרים גורשו על־ידי המדינות שבהן עבדו, לעומת 37 ב־1986.

השופט גרם סחבת במשפטו של פושע נאצי — והושעה

בון. — שופט מערב גרמני, יואכים קרץ, הושעה ביום שישי מתפקידו כנשיא בית משפט שדן פושע נאצי, לאחר שעיכב בכוונה יותר משלוש שנים עדות לתובה של עד תביעה פולני.

קרץ מכהן כיו"ר בית המשפט המחוזי בעיר האנובר, וגם טיפל בשש השנים האחרונות בהליכים נגד הנריך נימאיר, איש ס.ס. לשעבר בן 66.

נימאיר הואשם בהריגתם של 12 אסירים יהודיים באושוויץ, בשעת פינויים ממחנה המוות, ב־1945.

השופט קרץ הואשם על שניצל שיטות שונות כדי לגרום לסחבת בהליכים נגד נימאיר — בין היתר עשר נסיעות לחו"ל, כדי לגבות עדויות באוסטרליה, ישראל, ארה"ב ומדינות אחרות.

לפני מספר ימים נתגלה, כי עדות־מפתח בכתב של עד תביעה פולני נתגלתה במקרה, בתיק של בית המשפט שלא היה קשור למשפט נימאיר.

12 מדענים שעסקו בפרויקטים סודיים מתו או נעלמו בבריטניה

דפנה ורדי (בריטניה)

חברי פרלמנט בבריטניה ביקשו משר ההגנה ג'ורג' יאנגר, לפתוח בחקירה על נסיבות מותם או היעלמם של 12 מדענים, שעבדו בתעשיות הביטחוניות. דרישתם באה לאחר שעובד במפעל ליצור כלי־נשק מונחים התאבד בסוף השבוע.

שר הפנים, דוגלאס הרד, הורה למשטרה לפתוח בחקירה על נסיבות מותם או היעלמם. חקירה קודמת לא מצאה קשר בין המקרים השונים. לפחות שלושה מן העובדים שמתו היו עובדי התעשיות הביטחוניות, ועסקו בפרויקטים ברמת סודיות גבוהה, מחציתם היו עובדי חברת „מרקוני".

אחת האפשרויות היא שריבוי מקרי ההתאבדות והעלמות נובעים מהלחץ בו עובדים המדענים בתעשיות הבטחוניות, בשל סודיות החומר. אין הם יכולים להתחלק בעומס אפילו עם הקרובים להם ביותר.

ישראלי בין 6 חשודים בריגול בגרמניה

קארלסרוהה. — התביעה הפדראלית במערב־גרמניה הודיעה כי היא מחזיקה במעצר שישה חשודים בריגול לטובת ברית־המועצות.

התובע הפדראלי קורט רבמאן אמר אתמול במסיבת עיתונאים כי המעצרים האלה הם „המכה הקשה ביותר שהונחתה על השירות החשאי הסובייטי מאז שהוקמה הרפובליקה הפדראלית במערב־גרמניה".

בינתיים הודיע משרד התביעה הפדראלי השוויצרי בברן, כי הוא מחזיק במעצר מהנדס בן 40 החשוד במעורבות בריגול בגרמניה. רבמאן אמר, כי לפי החשד, אחד משישת העצורים העביר למוסקווה מידע וסודי על שני פרויקטים של מערך ההגנה המערבית: מטוס הקרב „איירופייטר" ומטוס הקרב של נאט"ו „טורנאדו".

החשוד הוא הלמוט סטפאן קולאץ', בן 44, יליד וינה, שמסר לסובייטים מסמכים חסויים של חברות גרמניות עתירות טכנולוגיה מ־1971. השלטונות הגרמנים מחזיקים בשלושה מהנדסים ושני מורים. עוד גילה התובע הגרמני כי אחד מהם הוא שמעון אור, אזרח ישראלי, יליד רוסיה, שהתגורר באכן. הוא חשוד, כי העביר קטעי מידע לק.ג.ב.

המורה השני הוא ארוארד נויפרט, יליד ברית־המועצות, שהיגר לגרמניה לפני 11 שנים.

רבמאן אמר, כי נויפרט ניצל את משרתו כמורה לרוסית בבית־ספר ממשלתי לשפות זרות ליד קלן, ואסף מידע על עובדי המדינה שלמדו שם.

רבמאן אמר עוד, כי המעצרים האחרונים אינם קשורים לחשיפת מרגלת אחרת בחודש מארס, אלקה פאלק, מזכירה במשרד לפיתוח כלכלי בבון, שנעצרה כחשודה בריגול למען מזרח־גרמניה.

שר הפנים פרידריך צימרמן אמר בבון, כי „המעצרים מוכיחים שהגוש הקומוניסטי עדיין מעוניין בריגול תעשייתי כשם שהוא מעוניין בריגול פוליטי".

לוב מפנה כוחות ופותחת את גבולה עם מצרים

אורי הורביץ

שליט לוב הקולונל מועמר קדאפי הכריז אתמול על פתיחת גבולות לוב עם מצרים והסגת כוחות הצבא הלובי מהגבול המזרחי. קדאפי אמר זאת בנאום בעיר טוברוק, ליום השנה לפינוי הצבא הבריטי מלוב.

קדאפי טען, שאין צורך בגבולות סגורים עם מצרים, ולוב מפנה את כוחותיה מהגבול, לאחר שגבולות לוב פתוחים גם עם אלג'יריה, תוניס וסודאן. הלובים חופשיים עתה לבקר במצרים והמצרים יכולים לבקר בלוב.

עם זאת טען קדאפי שצעדו הנוכחי לא משנה את עמדותיה הבסיסיות של לוב, המתנגדת לקשרי מצרים עם ישראל, ולא תחדש את קשריה עם המשטר המצרי „הקשור לאויב הציוני ולאימפריאליזם האמריקאי". יש סימנים לשיפור היחסים המתוחים בין המצרים ולוב לאחר שאר. ההסברה המצרי החליט להפסיק את התעמולה נגד לוב בכל אמצעי התקשורת הרשמיים במצרים. לאחרונה גם עשתה משלחת אגודת עורכי־הדין המצריים, בראשות מזכיר האגודה, ביקור בלוב, ובין היתר שוחחה המשלחת עם ראש ממשלת לוב על פיצויים לפועלים המצריים שגורשו מלוב.

הפיצוצים הגרעיניים של צרפת עוברים לאי אחר

סי־יצ, רויטר

פאריס.— צרפת הודיעה אתמול כי היא תעביר חלק מאתרי הניסויים הגרעיניים שלה מ„אי־האלמוגים מורורואה באוקינוס השקט לאי הסמוך, פנג טאופה.

תת אדמירל פייר תירו, המפקד הצבאי בפולינזיה הצרפתית, אמר, כי העברת האתר תתחיל עוד השנה. לדבריו ההעברה באה כדי למנוע פגיעה במבנה האי מורורואה.

מאריו קומו מציע: ג'קסון — לסגן נשיא

ג'סי ג'קסון ותומכיו במידלטאון קונטיקוט (צילום: אי.פי.)

רויטר

וושינגטון.— ג'סי ג'קסון, מנהיג התנועה לזכויות האזרח, המתמודד על מועמדות המפלגה הדמוקרטית לנשיאות ארה"ב הוצע בידי מושל ניו־יורק מאריו קומו לתפקיד סגן הנשיא.

עוד לפני נצחונו המרשים של ג'קסון במישיגן אמר קומו, כי אם המפלגה הדמוקרטית תציע את ג'קסון לתפקיד סגן הנשיא, סיכויי המפלגה במאבק על הנשיאות ישופרו במידה ניכרת.

משקיפים מורים, כי התרשמו עמוקות מיכולתו של ג'קסון לגייס קולות של לבנים.

על היום

29.3.88

מעז יצא גיבוי

הצהרה לא מוצלחת שהושמעה בחיפה סייעה, בסופו של דבר, להתייצבות ההסתדרות מאחורי העובדים הערבים שיבקשו לשבות ב"יום האדמה"

אבשלום קוות

הוועדה המרכזת של ההסתדרות החליטה בישיבתה האחרונה, ביום ראשון השבוע, להעניק הגנה מקצועית לעובדים ערבים שישתתפו בשביתת "יום האדמה". בניגוד למקרים דומים בעבר — "יום השוויון" ו"יום השלום" — מציגה עתה מנהיגות ההסתדרות החלטה חד־משמעית, כדי למנוע מפולת בתוכנית השילוב של העובדים הערבים במסגרת מועצות הפועלים וכדי להציל את מעמדם וכבודם של מאות הפעילים הערבים, חברי מפלגת העבודה ומפ"ם, בסקטור הערבי.

אחת הסיבות לקבלת ההחלטה החד־משמעית היתה הופעתו של יו"ר האגף לארגון ולמועצות פועלים גדעון בן־ישראל בכנס של ראשי מועצות פועלים שהתקיים בשבוע שעבר בחיפה. בן־ישראל הודיע אז כי ההסתדרות תסיר את ההגנה המקצועית מהעובדים שיטלו חלק ביום האדמה. דבריו עוררו סערת רוחות בעיקר ברחוב הערבי. הוא התנצל ואף הכחיש כי אמר מה שאמר. כדי לתקן את הנזק שנגרם, נאלצה עתה צמרת ההסתדרות לנסח החלטה המזהירה את המעסיקים מפני התנכלות אפשרית.

מי שבעיקר נפגע מאותה הצהרה אומללה מבית־מחשבתו של בן־ישראל, היה סגנו נוואף מצאלחה, העומד בראש המחלקה לשילוב ומנסה במאמצים רבים ובאמנות הבלתי־אפשרי לבנות גשר של הבנה בין ערבים ליהודים מעל המים הסוערים. מצאלחה נכח באותו כנס בחיפה. לאחר פירסום הידיעה על תוכן דבריו של בן־ישראל הופצו בכפרו, כפר קרע, כרוזים שכינוהו בוגד. באחד העיתונים בשפה הערבית הופיעה רשימה שקראה למנוע ממצאלחה להמשיך ולקחת חלק בוועדת המעקב של ראשי המועצות הערביות. הוצאת מצאלחה מגוף זה, משמעותו מכה למתונים בקרב הציבור הערבי. עתה, לאחר פירסום החלטת הוועדה המרכזת, יכולים הוא וחבריו למחלקה לשילוב, לנשום קצת לרווחה.

גם מצאלחה וגם נציג מפ"ם בוועדה המרכזת, מחמוד יונס, היו בדעת מיעוט בוועדת המעקב באשר לקיום השביתה הכללית ביום האדמה. יונס מברך, כמובן, על כי ההסתדרות החליטה את אשר החליטה ואינו מתרגש מן הסיפא של אותה החלטה, הקובעת כי ההסתדרות לא תיתן גיבוי לאותם "גורמים מקרב העובדים אשר יפרו את החוק ויטלו חלק בפרובוקציות." עד כמה שאני מכיר את העובדים, אומר יונס, איש מהם אינו מתכוון להפר את הסדר הציבורי.

לסיעת מפ"ם בהסתדרות חלק ניכר בגיבוש ההחלטה, בתוכנה ובצורתה. יו"ר סיעת מפ"ם אפרים זילוני הזהיר לפני הישיבה כי קבלת כל החלטה אחרת תיתקל בהתנגדות קשה.

באירועים דומים, ב"יום השוויון" וב"יום השלום", נאלצו הנציגים הערבים בוועד הפועל להוציא מקיסר הודעה המזהירה מפני התנכלות מעסיקים כלפי עובדים ערבים. החלטה ברורה, כפי שהיא עתה, לא היתה. אחת הסיבות היתה חוסר רצון לחשוף את ההסתדרות למיתקפה מצד ימין. לאחר "יום השלום" התפרץ אל לשכת המזכ"ל ח"כ מיכאל איתן וקבל על כי ההסתדרות העניקה פרס למפירי סדר וחוק, רחמנא לצלן. אותו פרס היו ההחלטות להעלות את ועד העובדים באום אל־פחם לדרגה של מועצת פועלים וכן הוספת מישרות במחלקה לשילוב העובד הערבי. על שינויים ותוספות אלה הוחלט חודשים רבים לפני "יום השלום", והעיתוי לתחילת ביצועם היה מקרי בלבד.

בוועד־הפועל רואים בהחלטת הוועדה המרכזת ניסיון של קיסר לתקן ולו במעט את מצבה העגום של מפלגת העבודה ברחוב הערבי, נוכח ההתקוממות בשטחים והמדיניות ע"ש יצחק רבין. אך מעבר לכך, עומד למעשה המבחן היום־יומי הקשה של אנשי ההסתדרות לעשות לקירוב בין ערבים ליהודים ובין יהודים לערבים. ההסתדרות על כליה ומפעליה היא הזרוע השלטונית היחידה הפועלת בסקטור הערבי. בלעדיה היה המצב חמור פי־כמה.

סותמים פיות שותקים

יהודה לחב

ההבדל בין האופטימיסטים ובין הפסימיסטים בישראל הוא — לפי גירסת הליצנים — שהאופטימיסטים חושבים, שלא יכול להיות יותר גרוע, ואילו הפסימיסטים גורסים, שיכול גם יכול להיות גרוע יותר. ניתנה האמת להיאמר, המציאות נוטה יותר לגירסת הפסימיסטים. הנה, האופטימיסטים חשבו, שלא יכול להיות שר פנים גרוע יותר מיצחק פרץ. אך ראש הממשלה יצחק שמיר, בתפקידו כשר הפנים בפועל, מוכיח בעליל, שגם הפעם צדקו הפסימיסטים.

היו שתלו תקוות, כי לאחר התפטרותו של פרץ נוכל לפתוח לאישור בנייתו של איצטדיון הכדורגל המיוחל בירושלים. ככלות הכל בית"ר ירושלים מזוהה עם הליכוד, או יותר נכון, הליכוד מזוהה עם בית"ר ירושלים; יצחק שמיר הוא ראש הליכוד ומי אם לא הוא ידאג לבית"ר ירושלים?

רוני מילוא, ששמיר הטיל עליו את ניהול משרד הפנים, גם כן חשב כך. אך עד מהרה התברר לו, כי "בעל הבית" במשרד הפנים נשאר, בברכתו של שמיר, המנכ"ל של המשרד מטעם ש"ס, דרעי. מילוא, שאינו ידוע דווקא כמי שעקרונות מוצקים משמשים תמריץ או מחסום בפעולותיו — גם בשבילו היה זה יותר מדי והוא נמלט ממשרד הפנים. אבל שמיר הבין מה שמילוא לא הבין, כי הוא זקוק לרב פרץ יותר משהוא זקוק לאוהדי בית"ר. אישור בנייתו של האיצטדיון עדיין בעננים.

אין ספק שאילו נשאר שר הפנים, גם יצחק פרץ היה משתדל להימנע מחתימה על אישור האיצטדיון, כפי שעושה שמיר. לעומת זאת קרוב לוודאי, שפרץ לא היה שש לעשות מה שעשה שמיר — הוא לא היה אוסר על הופעתו של בטאון רק"ח בערבית, "אל איתיחאד". לפרץ איכפת פחות בעניינים מדיניים־כלליים. הוא לא היה רוצה עימות בנושא שאינו נוגע לענייני הדת ואין להניח, שהוא מזלזל בסדרי הדמוקרטיה ובז להם, כפי ששמיר מזלזל בהם ובז להם. ואולי גם חוצפה חסרת מעצורים כזו אין לו.

מאז ניסה שר הפנים, ישראל רוקח, לאסור על הופעתו של "קול העם" ומאז פסק בית־המשפט העליון, כי סמכותו של שר הפנים לסגור עיתון קיימת, רק אם יש בפירסומיו משום "סכנה מיידית ומוחשית, קרוב לוודאי, לשלום הציבור"; ואם אין סכנה מיידית כזאת, הרי חובה לשמור על חופש הביטוי, שהוא עמוד התווך של הדמוקרטיה מאז הפרשה ההיא מראשית שנות ה־50, לא היה שר פנים, שניסה לקרוא תיגר על קביעתו של בית־המשפט העליון. עד שבא יצחק שמיר. והוא הגדיל לעשות מישראל רוקח. בימי רוקח התחמקה מק"י מצו הסגירה בכך, שמדי יום פירסמה "הוצאה חד־פעמית" של חבר כנסת זה או אחר בשם "קול השלום" או "קול העצמאות" וכדומה. אבל יצחק שמיר מתוחכם יותר: הוא אסר על בית־הדפוס של "אל איתיחאד" להוציא לאור במשך שבוע פירסום עתונאי כלשהו. יש התקדמות!

למותר לציין, כי בצו הסגירה אף לא נטען, שבפירסומי העיתון יש משום "סכנה מוחשית ומיידית לשלום הציבור". מצד שמיר אין כל ניסיון רציני להכחיש, כי סגירת "אל איתיחאד" לשבוע ימים נועדה לשמש אמצעי מנע לקראת "יום האדמה" ביום ד' השבוע. מבחינה פוליטית זה היה מעשה שטות. על אירועי "יום האדמה" האיסור לא ישפיע, ואילו מעשה הסגירה רק ביצר את מעמדה של רק"ח בקרב הערבים והעלה את יוקרת בטאונה. אשר ליצחק שמיר ולמפלגתו, מעשה הסגירה מוכיח מחדש את נטייתם הנפסדת להיזקק בכל מקרה לאמצעי כפייה מינהליים ואת אי־יכולתם להשיב תשובה פוליטית על בעיית יסוד כלשהי, ועל הבעיות הכרוכות ביחסי יהודים וערבים, על אחת כמה וכמה.

בציבור הרחב, וגם בקרב העיתונות הישראלית, חשפה פרשת "אל איתיחאד" נטייה מסוכנת להתעלם ממעשים פסולים, אם הם מכוונים נגד ערבים, ומן ההשלכות המרחיקות לכת של מעשים אלה. נגד סגירת "אל איתיחאד" נשמעו מחאות קלושות בלבד, אם בכלל. אבל מעשה זה אינו בודד ואינו שולי. הוא נוגע לנו, לכולנו. אין הוא אלא הקדמה למה שעלול לצפות לכל העיתונות, לחופש הביטוי בכלל. הכמיהה ל"שלטון חוק", השאיפה להגבלת החירויות, מסע השיטנה נגד התקשורת, שמנהל הימין על כל אגפיו, מצביעים על ראיית הדמוקרטיה כדבר מיותר, מזיק ומפריע. דגל הדמוקרטיה ממילא לא היה אצלם מעולם על ראש התורן. לא מקרה הוא, שאיש מאנשי הימין החילוני והדתי לא ניהל מעולם ויכוח עם הטענה של כהנא, שיהדות ודמוקרטיה אינם עולים בקנה אחד. בסתר ליבם הם בוודאי תמימי דעים עם טענה זו. מחר־מחרתיים יביעו את הסכמתם לה גם בגלוי.

צריך לראות בעיניים פקוחות את הנעשה ואת המתפתח: ראש הממשלה הזה שהוא עתה גם שר הפנים, מגלם במעשיו את השילוב האורגני בין הקלריקליזם והטוטליטריזם, והמבריך חיל בקרב הימין הפוליטי. את היצור המפלצתי הזה צריך להרוג כבר בצעדיו הראשונים, כאשר הוא מנסה את כוחו נגד ה"שוליים", כבימינו. אם נתמהמה, מחר הוא יבלע את כל החברה בדרכו: אותנו, אותה, אותם וגם אותן!

על הפרק

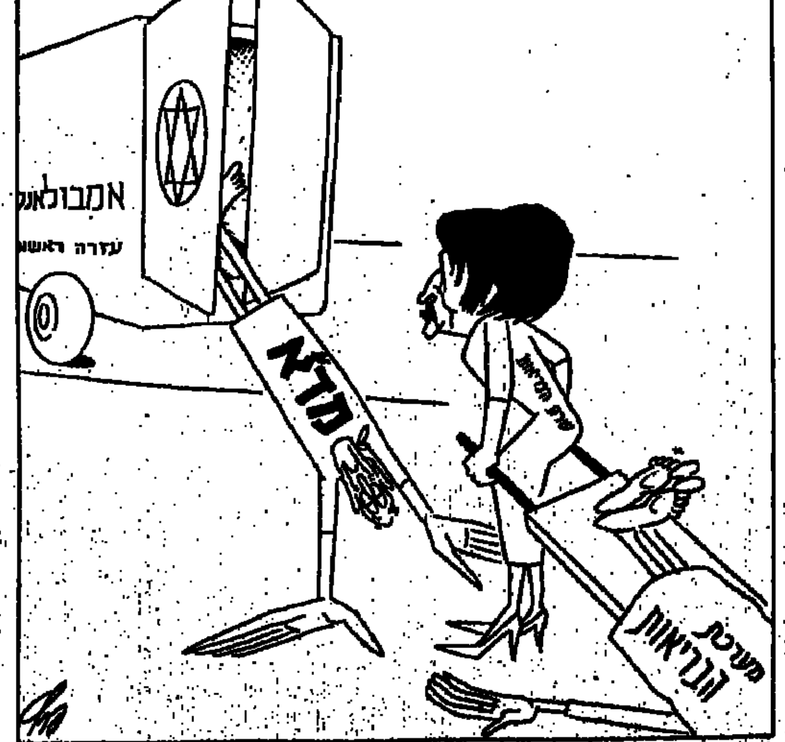

ראש דסק לענייני היום: לוה מורג. עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אושר

(צילום: מאיר פרטוש)

בלי קיצורי ערך

75 שנה לייסוד השומר הצעיר

אהוד דור

שבעים וחמש שנה ועדיין הוססים ובודקים בתנועה — בשאלת "ההגשמה". מנסים לעמוד על הבעייתיות שלה. בהנהגה הראשית, ברחוב בצלאל יפה בתל־אביב, שבים ובוחנים כיום אם תקפה הקביעה, כי ביטויה העליון של החברות בשומר הצעיר, היא ההגשמה בקיבוץ־השומרי. ועדיין אפשר לשמוע את — "בקיבוץ השומרי", כמו בימים הרחוקים.

"לדעתי התשובה היא כן מורגש", קובע מוטי והפסיג מקיבוץ עברון, שהוא רכז ההנהגה הראשית של השומר הצעיר. הוא מוצא לכך שני טעמים: עקרוני וחינוכי. את אלה הוא מאתר בקשר הישיר בין קיומה של תנועת הנוער לבין קיומו של הקיבוץ. אלא שבשעה שבמשנה החינוכית ובפעילות בקנים הדבר מתקיים בצורה חיובית בהחלט, הרי שבשלב ההליכה לגרעין, המציאות היא ודאי אינה משביעת רצון. "היו נסיונות לבנות גרעינים על פי עקרונות אחרים", אומר מוטי, "אך אלה לא הגיעו לכלל הבשלה. כל הנסיונות למציאת אלטרנטיבות למהות החינוכית, לא הצליחו. העובדות הן שאין נסיונות אחרים במסגרת תנועות אחרות, המתמקדות טוב יותר. אבל המציאות הזו היא בעלת קושי עצום, ההולך ונעשה חריף יותר ויותר. כוח המשיכה של הקיבוץ נחלש והולך וכמוהו נחלש גם כוח הדחייה של החברה הסובבת, זה שדחק באנשים לבוא אל הקיבוץ. ואולם הקושי אינו נעוץ בתחום העברת המסרים והערכים התנועתיים אל החניכים — [...]קא בכך ישנו שיפור".

למרות ה[...]ה בתנועה החינוכית מן הצד, יכול להתרשם בקלות שהתנועה פועלת ומתפקדת ה[...] — בכל זאת משהו לא "עובר" בה. מן הנתונים הכמותיים והסיכומים ניתן ללמוד על שיעור גדול שחל בתנועה, כגוף המזרים כוחות להקמת קיבוצים חדשים וביסוס של אלה הקיימים. אחוז המגשימים נע בין־18% ל־20% ומסתמנת בו מגמת ירידה. זהו מצב שאינו מאפשר לקיבוצים הוותיקים והצעירים לפרוץ את מעגלם הצר, כך שיגיעו לשלב שיוכלו להיבנות בכוחות עצמם ומתוכם.

● עומר סלע משדה־יואב הוא ממחלקת החינוך וההדרכה בהנהגה הראשית. כשהוא מנסה לנסח את ההיבט החינוכי של שאלת ההגשמה כיום, הוא רואה בקיבוץ את יעד ההגשמה עד היום. ולא רק הוא סבור כך. הנושא הועלה פעמים רבות במועצות התנועה והוא אושר שוב ושוב. ההנחה, שעדיין תקפה, היא שהחברה שאליה יש לשאוף ולהגר היא החברה הקיבוצית. אך במקביל לכך נפתחה גם אופציה לגרעינים ללכת להגשמה בעיירות פיתוח או שכונות, אלא שזו עדיין לא יצאה לפועל, ולא נמצא הגרעין שיקח על עצמו את המשימה הזו.

"למרות העובדה שקיימת הכרעה תנועתית ברורה ביחס להליכה לקיבוץ", קובע עומר, "אין זה אומר שלא קיימים ספקות אצל בני הקיבוץ בשאלת השאלה — האם הקיבוץ הוא עדיין חברה ערכית, המציבה לחבריה התמודדות אמיתית עם ערכים ועם הגשמה או שהקיבוץ הפך לעוד מקום שאפשר לחיות בו. ובשכונות עולה השאלה האם זה נכון ומוסרי להנך חניכים בני־המקום וליעדם אל מקום אחר. כלומר, להוציאם משכונתם, במקום שיהוו בסיס תורם ומשפיע בערכי התנועה, המבוגרים בסביבתם הטבעית". את התשובות הרצויות הוא מציע לחפש ברמת השליחים וה"גימלים".

● גברי בר־גיל הוא רכז הקן הקיבוצי והוא בן רמות־מנשה. בר־גיל רואה התעוררות גדולה בקן הקיבוצי בשנים האחרונות. התעוררות זו באה, לדעתו, הן מצד החניכים והן מצד המבוגרים. הסתבר שלא ניתן יותר להמשיך ולקיים הפרדה במוסדות החינוכיים, כפי שהתנהלו הדברים במשך שנים, בין החיים החברתיים לבין התנועתיים. כיום כבר מובן, שהתנועה היא מערכת המקיפה השקפת חיים שלמה, והיא צריכה להוות את מכלול החיים החברתיים במוסד. התהליך הזה נכנס לאט לאט למוסדות, והוא מקיף כבר כשליש מהם. את הירידה שהיתה ביחס לתנועה, רואה גברי, בכך שלא ניתנה לתנועה היכולת להפגיש בחניכים את ערכיה בדרך ההוויה האישית.

בר־גיל גם מעריך, שהדרך החינוכית בה נדרשו החניכים להמשיך בדרכי המבוגרים הפכה אותם לשמרנים ולא למגשימים. "צריך להעמיד בפניהם את הבחירה בהגשמה אישית", הוא מסביר, "שהיא לא חייבת להיות דווקא בקיבוץ האם שלהם".

● דני פרידה הגיע ליקום מבית־שאן, והיום הוא רכז מחלקת השכונות בהנהגה. הוא איננו יכול להצביע עדיין על תנועת הגשמה מסיבית בקיבוצים מהמגזר שבאחריותו, אלא שהוא סבור, שדווקא פוטנציאל ההגשמה הגדול יותר מצוי באוכלוסיה הזו של עיירות הפיתוח והשכונות. הוא מונה לכך כמה טעמים: א. זו אוכלוסיה המחפשת שינוי במכלול חייה. ב. הוא מוצא הרבה מן המשותף בין הקיבוץ של היום לבין השכונה במבנה החברתי הרחב, באורחות החיים שחלקן דומות לאלה שבקיבוץ, בקשר החברתי והחזוי בצורך לשייכות ומסגרת חברתית, בעזרה ההדדית ועוד. מובן שבנושאים אחרים קיים שוני רב.

דני לא רואה בעייתיות בתהליך אשר מביא חלקי אוכלוסיה מהשכונות להגשים בקיבוצים. את המקרה הפרטי שלו הוא רואה כדוגמה טובה יותר להשפעה בשלב מאוחר יותר על הנעשה בשכונות.

אלא שגם דני מודאג מהמסר שעובר ומוקרן מהקיבוץ אל חניכיו. אלה חשים בהחלט שהקיבוץ עשוי לחסום אותם באופן אישי, אם בתחום הקריירה ואם בתחום של עשייה שהיא מעבר לחיי הקיבוץ. הוא קולט בשכונות את ההדים למשבר העובר על התנועה הקיבוצית. הוא שומע אותם מוטרדים מאוד מתהליך המעבר ללינה המשפחתית, המקבל אצלם משמעות של התפוררות הרעיון הקיבוצי. הוא גם חש בסימני השאלה העולים אצלם לנוכח עזיבתם של רבים מבני הקיבוצים. הציפיה להגשמה, על רקע התמונות האלה, נתפסת כדמיונית כמעט. אין תרופות של פלא למציאות הזו, אומר מוטי והפסיג. מה שנשאר לעשות הוא להתרכז במיספר מאמצים ראשיים, להתמקד בשנת הי"ב להערכתו, זו השנה הקובעת את הכרעתו של החניך וחשוב להקדיש לה מאמץ ותשומת לב מיוחדות. שנית, לשוב ולבחון את מסלול הנח"ל על אף הכל. שלישית, לעודד בחירת הגרעינים לקיבוצים הוותיקים, שכבר אוזלים להם הכוחות בטיפול בגרעינים. והרעיון להשתחרר מהרעיונות והתקוות שאפשר למצוא קיצורי דרך. הנציה לצעירים להתמסר לקיבוצים, קליטה של חברות נוער, הקמת גרעינים ארציים וכן הלאה — הם מקסם שווא. לטווח הארוך כל אלה לא יוכיחו את עצמם. ואם חלקים מהם ישארו בקיבוצים, אלה יהפכו את הקיבוצים לכאלה שלא לפי התכונה המשותפת. אי־אפשר לדלג על התפיסה היסודית של השומר הצעיר, הרואה בהוויה החינוכית והחברתית של שכבות החניכים את המבטחת להכשרת המגשימים הנכונה ביותר. שבעים וחמש שנים שהמסר הזה עדיין תקף.

המרתון לכנסת

דורית גפן

יהלך פיך

הצניעות, בוודאי אינה יכולה להחשב לתכונה מועילה למי שרוצה להתמודד על מקום ברשימת מפלגתו לכנסת. בתחרות הגדולה צריך לא רק מרפקים ורגליים חסונות, צריך גם לדעת להלל ולשבח את עצמך.

נראה, כי גם בחוסר צניעות יש כאלה, המגיעים לשיאים שטרם ידענו כמותם. מי שמוביל בכגון אלה במפד"ל הוא ח"כ אבנר שאקי, הרואה עצמו כמועמד הטוב ביותר להוביל את המפד"ל בבחירות הקרובות.

עד כמה חשוב שהוא יעמוד בראש, אפשר ללמוד למשל מידיעה בבטאון "אשרת", שמשרת בנאמנות את המגלומניה של שאקי. על־פי אותה ידיעה, יש "מתח רב במפלגת ש"ס לקראת בחירת הח"כים במפד"ל, וגורם בכיר אמר: "אם אבנר שאקי יעמוד בראש המפד"ל — ש"ס מחוסלת". ללמדך, שלא רק המר ויוסקה שפירא יחוסלו, אלא אפילו ש"ס. גם הקורא המטומטם ביותר מבין חברי מרכז המפד"ל, המקבל לביתו את הבטאון הנ"ל, חייב להבין, כי עליו לבחור בשאקי לתפארת המפד"ל.

רק כדי לקבל מושג על כמה מאלה החושבים עצמם לצמרת המפד"ל, נביא עוד קטע מאותו בטאון. הפעם מדובר ב"שיחה נדירה ל"אשרת" של ח"כ דוד דנינו, הקורא לתמיכת הצעירים בהמשך שירותו בכנסת כדי "שלא ידעך פתיל המאבק (בן לבי השנים) שלו למען הציבור הדתי במדינה". בכתבה, השופעת דברי רהב וקילוס עצמי של דנינו, נאמר בין היתר כי "בעיירה שלומי למד דנינו פרקים ראשונים בעשייה ציבורית. כמטאור עולה הנהיג את הקהילה הדתית במקום וסחף את כל תושבי העיירה".

השבוע ריכז דנינו זה את המרוקאים של המפד"ל לכנס מיוחד כדי שיתמכו בו. כפי שנודע, לתוניסאים לא ניתנה שם דריסת רגל. השמועה אומרת, כי באותו כינוס, שדנינו כיכב בו כ"מטאור", השתתפו רק החברים המרוקאים של סיעת "למפנה". אלה מהסיעות האחרות לא רצו לעשות לו כבוד מיוחד. מי שכן בא לברך, ובהזדמנות חגיגית זו גם הודיע שהוא מתכוון לרוץ לכנסת, היה המזכ"ל הרב יצחק לוי, שגם הוא במקרה מרוקאי.

עשרה מי יודע

במפלגת העבודה נקבעה שיטת פאנל של 52 מועמדים. את הפאנל, שיורכב מ־29 מועמדים של המרכז ו־23 מועמדים של המחוזות, "יבחרו בפרקי זמן שונים".

במפלגת העבודה 16 מחוזות, להוציא את תל־אביב חיפה וירושלים שבוחרים שני נציגים כל אחד, וההתיישבות (תק"ם ומושבים) הבוחרים 6 מועמדים, הרי כל מחוז אחר בוחר מועמד אחד לפאנל. הבחירות במחוזות יתפרסו על פני כחודש ימים בין ה־24 באפריל ועד ל־20 במאי.

הבחירות לקביעת 29 המועמדים של המרכז לפאנל יערכו ב־26 במאי. בכך יושלם הפאנל של 52 מועמדי המרכז והמחוזות. יש לציין, כי בפאנל של המרכז משוריינים חמישה מקומות לנשים ושני מקומות לצעירים.

ב־16 ביוני יערכו סיבובי ההצבעה, בכל סיבוב תיבחר עשירייה. כך ידורג הפאנל, ותיקבע הרשימה לכנסת, ומיקומם של המועמדים השונים בתוכה. כל מועמד, אשר נכשל בעשירייה אחת יכול לחזור ולהתמודד בעשירייה הבאה.

שמונה־עשר מי יודע

אם לא יוחלט ברגע האחרון לדחות את הבחירות הפנימיות במפד"ל, יתקיימו אלו כבר ב־11 לאפריל. המפד"ל תהיה המפלגה הראשונה, אשר תוכל להציג ברבים את הנבחרת שלה לכנסת הי"ב.

בוועידה האחרונה נקבעה השיטה, שהיא חדשנית בחיי המפד"ל. כל חבר תנועה יוכל להגיש את מועמדותו עד יום לפני כינוס המרכז־הוועידה, ובלבד שיצרף 30 חתימות של חברי מרכז התומכים במועמדותו. את המועמדות יש להגיש במסירה ידנית בלשכת המזכ"ל, או בלשכת יו"ר המרכז בבית התנועה בתל־אביב.

הבחירות עצמן יתנהלו כך: כל בעל זכות בחירה יסמן על פתק 6 מועמדים לרשימה לכנסת, בהצבעה מדורגת מ־1 עד 6. מניין קולות המצביעים ייעשה בצורה משוקללת, כאשר המועמד שסומן במספר אחד בפתק ההצבעה יקבל 6 נקודות, ואלה שאחריו יקבלו ניקוד בסדר יורד. המועמד השישי יקבל בשיטה זו נקודה אחת.

18 המועמדים שיקבלו את מספר הנקודות הגבוה ביותר מכלל רשימת המועמדים יהוו את רשימת המועמדים הסופית — הפאנל — והם ידורגו בסיבוב הצבעה נוסף. גם כאן יסמן כל בעל זכות הצבעה על פתק ההצבעה 6 מועמדים מתוך כל חברי הפאנל. מניין הנקודות ייעשה בצורה משוקללת, כפי שנעשה בסיבוב הראשון. המועמדים ידורגו בהתאם למספר הנקודות שקיבלו.

מכירה כללית

כמה דוגמאות בודדות לאופנים השונים והמגוונים, שבהם מוכרים עצמם המבקשים לרוץ לכנסת. קצת ביוגרפיה, קצת רקורד אישי, קצת פירסומת. אינפורמציה הכרחית כדי לעבור לפעמים את מחסום אי־ההיכרות האישית.

ד"ר עדה אהרוני
גם אשה, גם אקדמאית, גם מעדות המזרח.

תעודת זהות: ילידת 1933. ארץ מוצא — מצרים.
השכלה: ד"ר לסוציולוגיה וספרות
מצב משפחתי: נשואה לפרופ' חיים אהרוני — פרופסור להנדסה כימית בטכניון
3 ילדים — ד"ר אריאל אהרוני.

אגרת לחברי מועצת מחוז חיפה של מפלגת העבודה

חברים/ות יקרים,

אני פונה אליכם לתמוך בי כמועמדת המחוז לכנסת הי"ב. כולנו מכירים בצורך לשגר לכנסת כוחות חדשים העשויים לתרום מנסיונם המקצועי, הציבורי והפוליטי בתחומים החשובים למדינה.

אני מרצה בטכניון בנושאים: "הקונפליקט הערבי־ישראלי" ו"יהדות ארצות ערב", ומרבית מחקרי וספרי נסובים בנושאים אלה. כיו"ר אגודת "רינה־הנשר", רשת נשים ישראליות: במשך 13 שנה, רכשתי נסיון פוליטי וציבורי רב בנושא היחסים בין יהודים וערבים. עקב עיסוקי בנושא זה, גיבשתי יוזמות ורעיונות העשויים לתרום למהלך המדיני לשלום תוך שמירה והבטחה בלתי מסויגת לבטחון מדינת ישראל.

בין יתר תפקידי אני מייסדת ויו"ר "אגודת שוחרי ספרות, תרבות וחברה בחיפה והצפון", הפועלת לגישור הפערים בין העדות ועורכת כתב־העת של האגודה: "גלים".

למדתי סוציולוגיה וספרות באוניברסיטה העברית ובאוניברסיטת לונדון. קיבלתי את התואר M.Phil מאוניברסיטת לונדון ב־1967, והתואר "דוקטור" מהאוניברסיטה העברית ב־1975. הרצאותי באוניברסיטת חיפה ובאוניברסיטת פנסילבניה וכיום אני מרצה בכירה בטכניון. פרסמתי עשרה ספרים בשפות: עברית, אנגלית, צרפתית וערבית. בשנים 1985־1987 כהנתי כיו"ר אגודת הסופרים בחיפה והצפון.

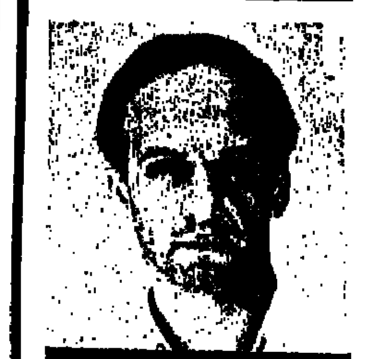

חברת מרכז, חבר מרכז.
בקרוב נבחר אנו חברי ה[...] להבחר כחבר צעיר לכ[...] המתאימים לשליחות זו בק[...] עולם ויכולת ביטוי אוכל[...] ותיקים ומנוסים.
נולדתי ב־1954 בתל־אביב. [...] לצה"ל ונפצעתי במהלך [...] ראשון בכלכלה ותואר ש[...] בחוג ללימודי עבודה באונ[...] בבית ברל, שימשתי כמ"מ [...] לנוער במפלגת העבודה. במאי אהיה בן 34, אני נשוי[...]

אני מקווה לזכות בתמיכתך.
בברכה,
אינמיק לוי

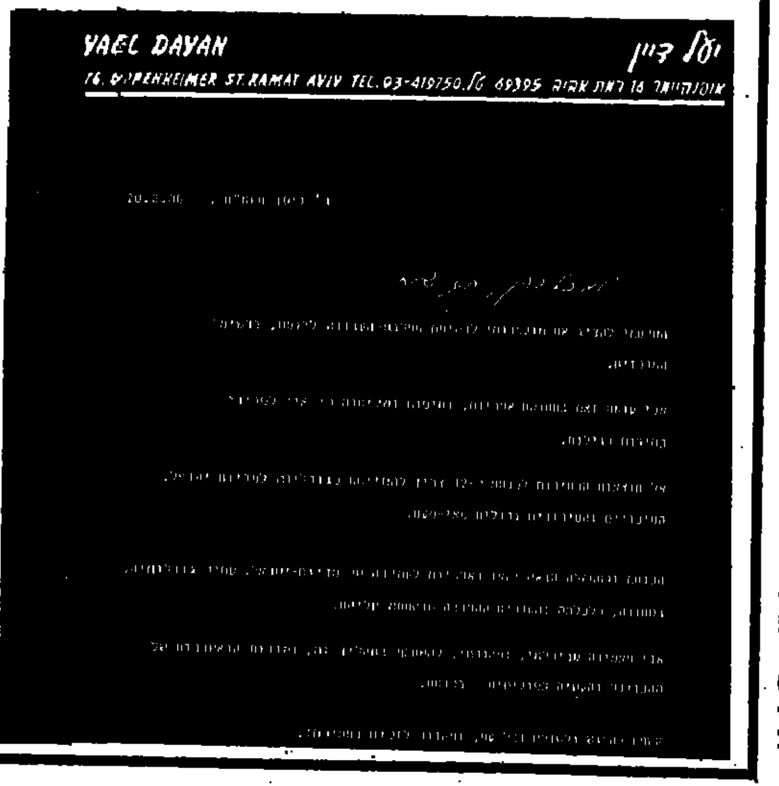

YAEL DAYAN · יעל דיין
16, OPPENHEIMER ST. RAMAT AVIV TEL. 03-419750 ת.ד. 69395 · אופנהיימר 16 רמת אביב

סוסים ותיקים עם פרפרים בבטן

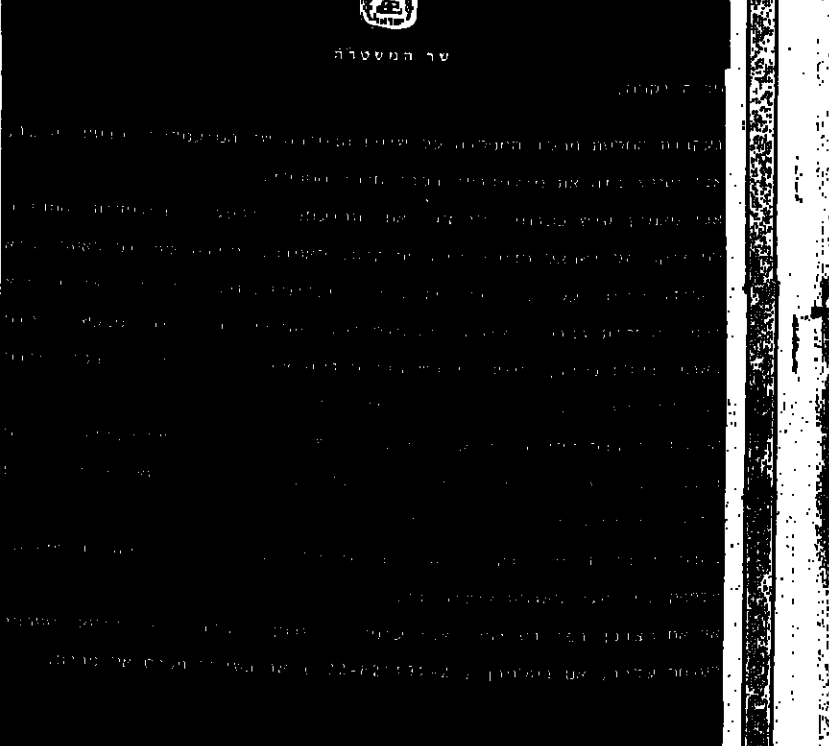

שר המשטרה

אני עומד לרשותך.

המירוץ הגדול החל: עשרות רוצים להגיע לבית המחוקקים

גם אם ריח הבחירות לכנסת הי"ב התפוגג מעט, ובמעט שבוע שאין מדברים בתחזית על המועד המוקדם של הבחירות, הרי בכמה מפלגות אפשר כבר להבחין בזיעה על מצחם של כל אלה הרוצים לרוץ מטעם מפלגתם לכנסת הבאה. הימים האחרונים סיפקו לנו לפחות שלושה סיפורים — אחד של דרמה אמיתית, שני של קצת מתח, ושלישי שהיה הצגה שראשיתה וסופה ידועים מראש.

במפד"ל עמד ובולט המר לבחירה, כאשר הבעיה העיקרית שלו אינה אם יש לו מספיק תומכים, שמוכנים להעניק לו את הזכות להיות מועמד לכנסת הבאה — אלא מה לעשות עם כל היריבים, השונאים ובעלי החשבונות, שביקשו להיפרע ממנו בחורמבות החניכות, שבה נזקק ל־60 אחוזי תמיכה. רק כפסע היה בין ההצלחה לכשלון של המר, בין הסיכוי הכמעט ודאי לעמוד בראש רשימת המפד"ל ולהוביל אותה בבחירות הקרובות, לבין הליכה בראש הפוי והבושה שצפים הביזיון.

מתח דומה, אם כי נטול יצרים עזים שפעלו במערכה של המר, עבר השבוע גם על השר יעקב צור ועל סגן השר אברהם כ"ץ־עוז, שמצאו עצמם בין סדן הרוטאציה, שעליה החליטה ועידת התק"ם לגבי חברים שכיהנו שתי קדנציות, לבין "הפטיש", שבו היכה בהם מזכיר התק"ם ישעיהו פרי. פרי, כאותו בלתי מזכיר, הלא דווקא חבר, ניהל מסע גלוי נגד חידוש מועמדותם של השניים.

דברים נושנים

במאמר שפירסם ב"קיבוץ" הוא כתב בין היתר: "שניים מחברינו סיימו שתי קדנציות ומעלה, וחייבים ברוב של שני שלישים כדי להיות מועמדים פעם נוספת. חיזתי בידיעה, כי על אף יכולתו וכישוריו (בוודאי הדדית), אחד מהם צריך להמשיך, ואילו על השני לקחת פסק זמן, ולא להיות מועמד בקדנציה הקרובה. לצערי הודיתי זו הטעם השניה, כי בגלל נאמנות "לשעברים", או מתוך חשש מ"רעש", קיים לחץ להצמיד בין השניים, ולעצם כמעט נמנע ממני ומחברים אחרים לשקול רעיון זה לגופו. דבר זה אינו מקובל עלי. הואיל שנוצרה מציאות כזאת, אני מודיע, על אף חשיבות שבכבוד לבחור משלחת חדשה". באותו מאמר הציע פרי, כי אם התק"ם יקבל פחות מארבעה מועמדים עד מקום 44 "עלינו לקבוע כי חברינו לא יהיו מועמדים ברשימת מפלגת העבודה לכנסת הי"ב".

דבריו הנוקבים, שנחשבו על־ידי רבים (בעניין צור וכ"ץ־עוז) כחריגה מתפקידו, וכהתערבות בשיקול הדעת של חברי מרכז התק"ם, חייבו את השניים לעשות מאמצים בלתי שגרתיים בזמנים רגילים כדי לשכנע את החברים לתמוך בהם. בדיעבד הסתבר, כי הקריאה של פרי עלתה דווקא לטובתם. היא קוממה חברים רבים, שאינם מורגלים בסגנון כזה, לתמוך בהם. אך לענייננו, שהוא המירוץ הפנימי בתוך המפלגות, מעניינת לא פחות הוצאה של מזכ"ל התק"ם, שיש בה רמז או איום למרכז מפלגת העבודה. יחד עם כל אלה שחוששים מאוד מהבחירות במרכז, וממה שמכנים כהימור הגדול של מפלגת העבודה, בהרכבת הרשימה, גם בתק"ם אין בטוחים, כי יצליחו לשמור על הקיים, דהיינו העברת ארבעה נציגים שלהם לכנסת הי"ב.

אינפלציה של מועמדויות

פרשיים בלכסן חשים בימים אלה לא רק מועמדים חדשים, שצריכים להתרוצץ בין כאלף ומאתיים חברי המרכז, ולמכור את מגלולותיהם במציאתם, אלא גם "סוסים" ותיקים, ששמם ידוע ומוכר לחברי הכנסת, ואפילו כשרים (ראה מכתבו של השר חיים בר־לב לחברי המרכז).

המירוץ הגדול לרשימת "העבודה" לכנסת כבר החל. עשרות ואולי מאות של מועמדים רוצים להגיע לבית המחוקקים. כך, למשל ידוע כבר היום על 17 מועמדות, ועדיין לא בשורה האחרונה. בתוכם גם חמישה־עשר מועמדים, אשר מגיעים מיותר הערה מיוחדת את המבואשרים. בכך עתה ברור, כי סלוחי הם מועמדים הראשים של התק"ם.

"המשמרת הצעירה" בחרה במזכיר שלה, אברום בורג, כמועמד מטעמה, והוא "משקי" בחר ביוסי ביילין. פירוש הדבר, כי בשבילים שייעשה במרכז בין קבוצות וחוגים. להבקשר אלה לתמוך במועמד המרכזי של הקבוצה, תמורת תמיכת הקבוצה במועמד המרכזי של השנייה, מסובך לאו דווקא. אם כי כאשר אצל החברות יש אינפלציה של מועמדות, קשה להכריע על איזה מהן ללכת ל"דילים", שהרי אי־אפשר ללכת על כולן.

הזכירו אירוע נוסף, שהתרחש בימים האחרונים, ואשר היה יותר הצגה גדולה מאשר דרמה של ממש. הכוונה כמובן לבחירתו מחדש של שמעון פרס ליו"ר המפלגה, ולמספר אחד של הרשימה לכנסת הי"ב. מי שרוצה, יכול לראות כבר את הדריה הראשונה של מפלגת העבודה לפתיחת המירוץ הגדול, שרק עשרות ספורות בלבד יצליחו לקבל בסיומו את הפרס הנכסף — כרטיס כניסה לכנסת. חלק מבעלי כרטיסי הכניסה ימשיכו לפרפר בין תקווה לאכזבה גם חודשים אחדים לאחר מכן, עד אשר יתברר, אם המקום שזכו בו הוא אכן מקום ריאלי, על־פי תוצאות הבחירות.

יצחק שור

כל דעה ראויה להישמע

„תפקיד המורה הוא, קודם־כל, להימנע משטיפת מוחו של התלמיד." ראיון עם פרופ' צבי לם מביה"ס לחינוך של האוניברסיטה העברית.

— פרופ' צבי לם, מבית־הספר לחינוך של האוניברסיטה העברית בירושלים, מה דעתך על חששות מורים ומנהלים לעסוק בימים אלה באקטואליה?

אלה שנמנעים מלעסוק באקטואליה מצטדקים. הם טוענים, שהעיסוק בשאלות שנויות במחלוקת עלול להתפרש כניצול בלתי־לגיטימי של בית־הספר לשם הפצת הדעות המקובלות על השלטונות. העיסוק באקטואליה בחברה מקוטבת כשלנו עלול לדעתם, להגביר את המתחים והניגודים, המפלגים את החברה הישראלית בלאו הכי.

ולחששותיהם יש יסוד?

בהחלט כן. ישנם מורים אשר משוכנעים, כי עליהם להעביר לתלמידיהם מסר אידיאולוגי כלשהו. אלא שהימנעות מבירור בעיות השעה ומדיון בהן במסגרת בית־הספר כרוכה בסכנה לא פחותה.

המציאות חושפת את התלמידים לתגובות רגשיות. הם מפחדים. דור המבוגרים עבר מלחמות. רבים מן התלמידים נמצאים בפאניקה ואולי אפילו בהיסטריה: הם שונאים, צועקים. בכך הם משתיקים את מוריהם. אין זה מקרה שכהנא פופולרי בקרב קבוצות נוער. אבל לפוליטיקה אסור לגשת באורח רגשי. צריך לגשת אליה באורח רציונלי, קר, כשם שאנו נוהגים בשעה שאנו הולכים לקנות מכונית או בית. באותה מידה אפשר לדון באורח קר ורציונאלי בתוכנית שולץ ובכל פתרון לסכסוך.

מהיכן אתה יודע מה מרגישים וחושבים תלמידים?

מאז פרצו המהומות בשטחים אני מוזמן, לפחות פעמיים בשבוע, לשיחות עם תלמידי תיכון ועם מורים.

מהו, איפוא, תפקיד המורה?

תפקיד המורה הוא, קודם־כל, להימנע משטיפת מוחו של התלמיד. עליו לעסוק בהבהרת מושגים כמו למשל, מהי המשמעות של ביטויים כמו א"י השלמה, השטחים המשוחררים, הכבושים, המוחזקים. בכל תחום עליו להשתמש בחומר הלימודים כחומר משחרר את כשרי החשיבה ואת רגישותו של התלמיד, ולא כבחומר המשעבד את התלמיד לדעות ולאמונות.

איך יודע התלמיד אם מורהו עוסק בפיתוח כשרי החשיבה והביקורת שלו או בשטיפת מוח?

מורה שאינו עוסק בשטיפת מוח מכיר בזכותו של כל תלמיד להחזיק בכל דעה שבחר להחזיק בה. אם המורים רוצים למלא את תפקידם כמחנכים, ולא תפקיד של תועמלנים ומטיפים, הם חייבים להבהיר, קודם־כול לעצמם, ואחר־כך לתלמידיהם, שאין בנמצא דעות „נכונות" ו„בלתי נכונות". הדיון בדעות הוא בירור ובחינה של הנחות, עובדות ורלבנטיות וערכים, המונחים ביסודן של דעות אלה. אך גם בסופו של הבירור עומדת בעינה זכותו של היחיד להחזיק בדעתו.

ואין היא צריכה להשפיע כלל על יחס המורה אליו.

תנאי שני הקובע אם תכני הלימוד המשמשים את המורה לחינוך וללימוד לא כאמצעים לשטיפת מוח הוא המאמץ שעושה המורה לפטור את תלמידיו מן התלות בו. התלמיד צריך לדעת שהאחריות לדעותיו מוטלת עליו לבדו, ואין הוא אחראי עליהן בפני מורהו. התלמיד צריך לדעת שהוקרת המורה נתונה לאלה המתמודדים עם בעיות בכוחות עצמם ולא לאלה החוזרים כהד על דברי המורה. תלמיד כזה ילמד ממורהו, שהליכה בעקבות מנהיגים כדאית פחות מנטילת אחריות למחשבותיו ולמעשיו.

אתה תגלה סובלנות בכיתה גם כלפי תלמיד התומך בכהנא?

כהנא הוא סרטן. כאזרח אעשה הכל כדי שהוא ייעלם מן המפה הפוליטית. כמחנך אסור לי לומר לתלמידי שאסור לו לתמוך בכהנא. תהיה דעתו אשר תהיה. אני מקבל אותה. אנסה להגיע אליו. אם אביא את דעותיו לבחינה רציונלית והומנית, אני מעריך שאצליח. הוא לא יאמץ את דעותיו של כהנא בבית־הספר. איסור כזה יחסן את התומכים בו.

אינך נבהל מן הסכנה שהעיסוק בבית־הספר באקטואליה ירחיק אותו מתפקידו העיקרי, להנחיל את מורשת התרבות לדור הצעיר?

לתכנים אקטואליים יש כמה תכונות, אשר מכבידות על השימוש בהם כבתכני לימוד. ואולם, יש בהם תכונה אחת ההופכת אותם לחומר לימוד אידיאלי: זה מעניין. אין תחליף להתעניינות ולסקרנות של התלמידים בעת לימודיהם.

אבל?

בעת הצגת החומר צריכים המורים להקפיד על שמירת שני התנאים הנזכרים: כל דעה ראויה להישמע. תפקיד המורה הוא להנחות את התלמיד לברר את הדעות הנדונות ולא להציג את הדעות „הנכונות".

כתלים פוליטיים

גם בגימנסיה רחביה פועלים למען חינוך פוליטי

זמן קצר לאחר פרוץ ההתקוממות בשטחים המוחזקים כינסו מחנכי כיתות י"ב בגימנסיה העברית ברחביה את תלמידיהם, בקבוצות קטנות, וביקשו לדעת מה הם חושבים. בידי התלמידים כבר מצויים צווי גיוס והאירועים הפוליטיים והצבאיים המתרחשים סביבם מעסיקים אותם ללא הרף.

„בטיול השנתי, בהפסקות ובשיעורי היסטוריה וחברה, גילינו חילוקי דעות עמוקים, אך לא נוצרה אווירה של כסאח" — אומרת מאירה אופיר, מחנכת י"ב ומרכזת לימודי ההיסטוריה והאזרחות בגימנסיה. „התלמידים למדו לקבל איש את רעהו. הם היו יותר עניינים מאשר הפוליטיקאים."

הגימנסיה ארגנה שלושה ימי עיון, מהם שניים אקדמיים ואחד מפלגתי. בימים האקדמיים הרצו הפרופסורים המזרחנים אמנון כהן, משה מעוז ושמעון שמיר, וכן אלוף הראבן ממוסד ון־ליר. ביום המפלגתי הרצו השר יעקב צור מן המערך, בני בגין מן הליכוד, יאיר צבן ממפ"ם ואחרים. בעת הוויכוחים בין התלמידים נזהרו המורים לא לחשוף את דעותיהם. תלמידיה של מאירה אופיר ביקשו לדעת מהן השקפותיה הפוליטיות. „סירבתי," היא אומרת, „אף כי אני משערת שכמה מתלמידי גילו את עמדתי בין השורות."

בגימנסיה מצויים חסידי כל המפלגות, ממפ"ם, רצ, המערך הליכוד והתחייה. אין ספק שההורים יודעים במה עוסקים ילדיהם בבית־הספר. איש מהם לא התלונן על פוליטיזציה של העיסוק בסכסוך הישראלי־ערבי.

נורה אדומה

ברנה קאסין מותר למורים להביע את דעותיהם הפוליטיות

„כאשר אתגייס לצה"ל אקח מקלע ואהרוג במבת אש את המישים ערבים. כך נבטיח שקט בשטחים," אמר תלמיד בתיכון הירושלמי רנה קאסין לאחר פרוץ ההתקוממות בשטחים. דברים אלה הדליקו נורה אדומה אצל המנהל, יחזקאל גבאי.

המנהל עבר בכיתות הגבוהות ושוחח עם תלמידים על ההיבטים המוסריים המשמעותיים של שליטתנו בערביי השטחים: „כל נשכח שאנו יהודים. אנחנו מחויבים לערכי מוסר ולשמירה על זכויות האדם וחופש העיתונות". גבאי הציע לתלמידיו להזמין אותו, את המורים ומרצים מבחוץ ולפתוח בוויכוח מסודר בכל כיתה.

המועצה הפדגוגית של בית־הספר החליטה, עוד בינואר, לתת לכל מורה יד חופשית: מותר לו להביע את דעותיו האישיות. מותר לו להזמין מרצים ופוליטיקאים מבחוץ. ממילא מצויים בבית־הספר מורים מכל רובדי וגוני הקשת הפוליטית, ואין סכנה שמורה אחד יעסוק בשטיפת מוח, מבלי שתבוא תגובת נגד מצד אחר.

בכיתות הגבוהות עסקו המורים והתלמידים גם בשאלות פוליטיות הקשורות בסכסוך ואילו בחטיבת הביניים הם עסקו בעיקר בשאלות ערכיות־מוסריות. לבקשת תלמידיו גילה להם יחזקאל גבאי את הסבריו שלו: „ביום מן הימים יעברו ערבים בשטחים לשימוש בנשק חם. זה ייצור תגובת נגד של צה"ל. הסכם השלום עם מצרים יתמוטט. תפרוץ מלחמה נוראה, שבה לא יהיו מנצחים. לאחר מכן יתפנו הצדדים למעצמות שיבואו להשכין שלום, בגבולות 1967". סצנריו זה אינו משקף את דעתו, אלא את הערכתו על מה שעלול להתחולל אם לא יימצא הסדר מדיני, הדגיש גבאי באוזני תלמידיו.

מראה נבוכים

תרף עמדתם התרי־משמעותית של השר והמנכ"ל חוששים מורים רבים לשוחח עם תלמידיהם על האירועים בשטחים. אותם מורים, יהודים וערבים, מתקשים להבחין בין העיסוק בנושא הפוליטי (המותר) לבין שטיפת המוח המפלגתית (האסורה).

בימים אלה העניק הצוות החינוכי של המרכז לשלום סיוע חשוב למחנכים. הצוות הוציא לאור, חוברת הנקראת „במצב הנוכחי". אפשר להזמינה בטלפון 03־5612268 תמורת 5 שקלים כל אחת. החוברת כוללת מערכי שיעור על האירועים בשטחים, לכיתות ז'־י"ב. בחוברת מופיע מאמר עיוני עקרוני מאת פרופ' צבי לם, הנקרא „אקטואליה בכיתה", ומאמר של העיתונאי דני רובינשטיין מ„דבר" על המצב בשטחים.

בחוברת מוצגות השאלות הבאות: מה קורה? למה אנו נמצאים שם? כיצד מתמודדים חיילים שונים עם שירותם בשטחים? מהו הגבול בין חובת הציות לחוק לבין פעולה בניגוד לו, הטענות בעד ונגד סירוב לשרת בשטחים. בחוברת מציע הצוות החינוכי של המרכז לשלום למחנכים לפתח משחקי תפקידים: א) קבוצת תלמידים „נכנסת לנעליו" של חייל המוצב בשטחים, היא משוחחת על השאלה מה קורה לחייל מן הבחינה הרגשית? כיצד הייתם מרגישים אילו הייתם במקומו? מהן רגשותיכם כחיילים בשטחים? ב) קבוצת תלמידים נכנסת לנעליהם של ערביי ישראל ושואלת איך הרגשתם „בנעליו" של ערביי ישראל? אילו מתחים קיימים בזהותו לפי תחושתכם? כיצד לדעתכם צריכים לנהוג עתה ערביי ישראל?

אחד ממערכי השיעורים מדבר על פתרונות אפשריים. הכיתה מתחלקת לארבע קבוצות ובודקת את הפתרונות המוצעים ואת מחיריהם: קבוצה אחת, תומכת בא"י השלמה, השנייה בפשרה טריטוריאלית. קבוצה שלישית תומכת בפלסטין השלימה והרביעית בפלסטין מחולקת. האם יש סיכוי להגיע לפתרון הקונפליקט במפגש של בעלי דעות שונות?

החוברת מתבססת על סקירות מן העיתונות, שבמכוון, ניתן להרחיב.

קפיטן זיני. ירד למחתרת

שד עם פנים מושחמות

„הצבא הלאומי החדש" בראשות מנהיגו הבלתי רשמי מאשים את ממשלת אלפונסין במרקסיזם וחותר לערער את הצבא השסוע ממילא

שלמה סלוצקי

כאשר התגלה בסוף פברואר, שחברי הכנופיה שנתפסו על חם מיספר ימים לפני כן במרכז בואנוס־איירס, כאשר ניסו לגנוב תיק ובו מיליון דולר ומסמכים העלולים להפליל כמה גנרלים בתפקיד, הם בעצמם השתייכו בהווה או בעבר לשירותי הביון של הצבא, היה ברור למערכת הפוליטית בארגנטינה, ש„צבא לאומי חדש", אליו קשורים קצינים בדרגות ביניים, שירדו למחתרת, היא עובדה מוגמרת וסיבה אמיתית לדאגה.

כל שמונת החברים שנתפסו באותה כנופיה, שניסתה לפרוץ למשרד החלפנים החשאי במרכז בואנוס־איירס, זוהו בוודאות כאנשי צבא בתפקיד או בדימוס, כמו כן נודעו כתומכים מושבעים בקורונל אלדו ריקו. ריקו, שהתפרסם כאשר עמד בראש ניסיון הפיכה בפסחא לפני שנה, חזר לכותרות כאשר הצליח לברוח במחצית ינואר, והתבצר במשך 72 שעות דראמטיות בבסיס צבאי, תוך ניסיון המרדת הצבא שלא הצליח, והחזיר אותו לשבת מאחורי סורג ובריח.

אלא שגם מאחורי הסורגים, אלדו ריקו — אותו קורונל משיחי המאמין שבכוחו להחזיר לצבא הארגנטיני את תפארתו, שהושבה במלחמה המלוכלכת נגד המרקסיזם בשנות השבעים, ובכיבוש איי פוקלנד ב־82 — ממשיך להוות גורם מתסיס בשורות הצבא, והפך עבור קבוצה מסויימת בתוכו ל„מפקד היחידי שאת פקודותיו מוכנים לקבל".

הפקודה, ששלח ריקו לאנשיו בתוך הצבא, היא לעבור לשלב התארגנות לפני המיתקפה. ההתארגנות כוללת צבירת תחמושת, תכנון מבצעים, השגת אמצעים ומימון וכו'. במסגרת זו יש להבין את ניסיון השוד של התיק המסתורי במשרד החלפנים, שבו חשבו למצוא הון כסף מזומן למימון פעולות „הצבא הלאומי החדש", וכן חשבו לקבל לידם רשימה של אנשי צבא בתפקיד, אשר הפקידו כספים בלתי כשרים באותו משרד חלפנים הקשור לשוק השחור. את זאת עשו מתוך כוונה להכפיש את שמם, במטרה לערער עירעור נוסף את הצבא הארגנטיני השסוע ממילא, ואת המערכת הדמוקרטית העומדת על חבל דק מאוד.

מאשימים במרקסיזם

מתא הכלא הצבאי בעיר מגדלנה, בו הוא כלוא, כותב אלדו ריקו כאחוז אמוק, מסר, שעל פי הבטחותיו „ידים את הגוכסה מכל לסידים רשבים" ויהפוך למקין „מיין קמפף" נוסח ארגנטינה 1988. תוך כדי כתיבתו המוצאה הצליח לצאת, כדי לשלוח פקודה לכמה מאנשי הקפיטנים של חיל הרגלים — סנרו' זיני, לרמנדי ומורלו בשלב ראשון. הפקודות היו שהללו ירדו למחתרת, כדי לפעול ביתר חופשיות, כנראה מאדמת פראגוואי השכנה. יתר אנשיו ממשיכים בינתיים את מלאכת החתרנות בתפקידים כמפקדים בצבא הארגנטיני.

ריקו ו„הצבא הלאומי החדש" מאשימים את ממשלתו של אלפונסין במרקסיזם ואת הרמטכ"ל, דנטה קרידי, כמי שאינו ממלא את תפקידו ושבועתו למדינה, מכיוון שהוא „מאפשר לממשלה הבורגנית והמרקסיסטית של אלפונסין להמשיך ולהתקיים".

הגנרל, דנטה קרידי, טוען, שקבוצתו של ריקו אינה בעלת השפעה אמיתית על הצבא, אך ידוע שמאז נסיון ההפיכה השני של ריקו במחצית ינואר, קרידי אינו זז בלי ליווי של 15 שומרי ראש חמושים.

בחוגים הפוליטיים בארגנטינה יש המדברים כבר על הא.א.אס. (ארגון צבאי חשאי), שהתפרסם בתחילת שנות השישים בצרפת והיווה ארגון מחתרתי בו חברים כמו קציני צבא, אשר ראו את מדיניות דה־גול באלג'יר כתבוסתנית, ולקחו על עצמם יוזמת פעולה הן נגד האלג'ירים, הן נגד שמאלנים צרפתים ואף תכננו את רציחתו של דה־גול, שרק הגורל ידע לשבשה.

בארגנטינה מכנים את אנשי הא.א.אס. „מושחמי הפנים" וזאת מאחר ובשני נסיונות ההפיכה, באפריל 87' וינואר 88', צבעו את פניהם בשחור כסימן לקרביות וכדרך להכיר את חברי קבוצתם לעומת אנשי הצבא הנאמנים לשלטון. כך או כך, מתברר לאלפונסין הרדיקלי ולראשי האופוזיציה הפרוניסטית, שמדיניות היד הרכה, שבה נקטו עם אנשי הצבא שנחונו דה פקטו, מבלי להישפט על פשעיהם נגד האנושות בתקופת הדיקטטורה שבין 1976 ל־1983, מדיניות זו יצרה שד עם פנים מושחמות, שד הקם כעת על יוצרו.

צעקה בשני ראשים

התינוקת בעלת שני הראשים מביכה את האיטלקים. כולם מאוחדים במשאלה הכמוסה שהיא תמות, אך זו מגלה חיוניות ■ האב האומלל מאשים את הרופאים

אהרון ניר, רומא

איטליה כולה עוקבת בהתרגשות ובמתיחות אחרי הפרשה המרגשת של התינוקת בעלת שני הראשים, אשר נולדה בבית־החולים הגדול של נאפולי. התינוקת ה„מפלצתית" של הפרשה היא ששני הראשים מחוברים לגוף אחד בלבד, שבו שני עמודי שידרה, מחוברים בגובה האגן, לב אחד, כבד אחד, מין אחד, אך ארבע ריאות ושתי זרועות. זאת, בניגוד ל„תאומי סיאם", שבהם שני הילדים הינם למעשה „אוטונומיים" — מחוברים במקום אחד, אך ניתן להפריד ביניהם באמצעות ניתוח.

אכן, לפנינו אדם אחד בעל שתי מערכות עצבים מרכזיות, דהיינו — שני מרכזי חישה, הרגשה וחשיבה. ואמנם, הרופאים עומדים מול התופעה חסרי־אונים. את הפתרון היחיד הם רואים בהקרבת אחד הראשים. אך התינוקת מגלה חיוניות רבה מאוד בשני ראשיה גם יחד: שני זוגות עיניה מתרוצצים וכמעט מחייכים, משני הפיות בוקע בכי ושניהם מגלים רעבון כמו תינוק נורמלי. האחות מאכילה את שני הפיות באמצעות שני בקבוקים.

האם, אשה מפשוטי העם בנאפולי בשם אימאקולאטה טרסקו, טרם ראתה את פרי בטנה, שעליו כותבים כלי התקשורת מדי יום כעל „מפלצת". היא פוחדת לראותו. התינוקת מוחזקת בבית־החולים במחלקה מיוחדת, תחת השגחתם של גינקולוגים ופדיאטרים ידועי־שם. הכול מאוחדים במשאלה הכמוסה שהתינוקת תמות, „מפני שהמום שבה סותר את החיים". אולם, כאמור, היצור האנושי בעל שני הראשים מגלה חיוניות רבה ביותר, ואינו „חושב" למות מוות טבעי. כאשר הופנתה אל אחד הרופאים השאלה האכזרית, אם היה מוכן לשים קץ לחייה של „המפלצת", השיב: „איני יכול לעשות ולא אעשה זאת בשום אופן. אין לי הזכות לבצע מעשה כזה, וגם אין לי העוז הדרוש לכך".

הגינקולוג, שהיה עד ללידת התינוקת בעלת שני הראשים, סיפר בהתרגשות רבה את רשמיו מן האירוע המטריד: „אחרי הרגעים הראשונים של חיי הילדה, הדבר המביך ביותר, שגרם חלחלה ממש, היתה הצעקה הראשונה. צעקו שני הראשים — בכי פרץ משני הראשים בנפרד". לא פחות נרגשת היא עדות האחות, שעזרה ליציאת התינוקת מרחם אמה, ואשר הגישה את הבקבוקים לשני הפיות. אך מכל מקום, האחות היתה יותר תכליתית מן הרופא המבוהל והמהסס: „אני מקווה" — אמרה בפשטות — „שהתינוקת הזאת לא תאריך ימים, ושאלוהים שבשמים שוב יקח אותה אליו".

„הרופאים אשמים"

אבי הילדה „המפלצתית", מלבד היותו מדוכא והמום ממה שקרה, גם זועם ללא גבול: „אני מאשים את הרופאים" — הצהיר באוזני העיתונאים — „בחוסר סמכות ויכולת. אני מאשים את אלה, שאינם יודעים את מקצועם, ואינם מהססים להרוס משפחה כשלנו". האב האומלל טען, כי אין זה צודק ואף לא אנושי להעמיד בני־אדם בפני ברירה ולדרוש מהם להחליט. להחליט — מהו להמית או להמתין למוות? לנסות לבצע ניתוח מסוכן?

בפי הרופאים אין תשובה מול כאבו של אב, והם מגמגמים באומרם, כי מקרים כאלה „קרו תמיד", מאחר שהביולוגיה „טועה תכופות", וכי לאנושות אין מנוס ממקרים פתולוגיים מסוג זה. כמה עיתונים איטלקיים אינם מסכימים לדעת הרופאים. הן „הלידה המפלצתית" אירעה — טוענים הם — בחודש מארס של שנת 1988, וכיום הרי יש לנו יחס אחר מאשר בעבר. עוד לפני כמה עשרות שנים „מפלצת" כזאת, אילו נולדה, היתה חיה אל־נכון, שעות ספורות בלבד; ואילו בימינו־שלנו היא יכולה לחיות ללא הגבלה, הודות לטיפול הרפואי והאינטנסיווי שניתן לה — ללא צורך וללא תועלת. לפני שנים אחדות היו רואים בילוד כזה (בעל שני ראשים) „מהתלה של הטבע", וגם ייתכן, שהאם לא היתה נשארת בחיים. כיום המצב שונה לחלוטין. על הרופאים להודות, כי הלידה המפלצתית לא היתה „מהתלת טבע" בלתי־נמנעת, אלא פרי של רשלנות ולא־איכפתיות מצד הגינקולוגים.

לאחר שנפוצה הידיעה על התינוקת בעלת שני הראשים, שאלו נשי איטליה בתדהמה: כיצד זה לא עשתה האם לפני הלידה צילומים של העובר? התשובה באה מפי האב (האם מסתגרת מפני העולם כולו): כן, אימאקולאטה שלי עשתה צילומים, ולא אחד אלא ארבעה. זאת, בחודשי ההריון, שבתום עוד ניתן היה בהחלט לבצע הפלה. אך איש מבין הגינקולוגים לא הזהיר אותה, כי היא עלולה להביא לעולם מפלצת. תשובת הרופאים היתה כל הזמן: מדובר בתאומים או תאומות. הגינקולוגים הסיקו בפשטנות: יש שני ראשים, אם כן — אלה תאומים.

„ציניות קרה"

העניין כולו מסעיר כעת את העיתונות האיטלקית, גם משום שיומון נאפוליטני פירסם צילום של התינוקת המפלצתית. עיתונאים רבים התקוממו נגד הפרסום הזה. הסניף הלומבארדי (מילאנו) של אגודת העיתונאים אף הגיש תלונה להנהלת האיגוד, נגד עורך העיתון הנאפוליטני. עיתונאית אחת האשימה אותו ב„ציניות קרה" של מי ששכח, כי חובת העיתונאי היא להתחשב ברגשות אנושיים עם צרות חולות, ולא לעוט עליהן כחיית טרף.

העורך הנאפוליטאני מצדיק את עצמו לאו דווקא בנימוקים של „זכות הציבור לדעת", או של „טיבו היוצא מן הכלל של הצילום" שפירסם, אלא בנימוקים יותר כלליים: „חרמות (שצילומן פורסם)" — הוא משיב לטוענים נגדו — „שוברת בבת אחת, ובאופן אלים, לרסיסים את הביטחון שלנו, ביטחונם של בני תקופת ההנדסה הגנטית, של יריעה מראש של מין הנולד, של ההפריה המלאכותית, של רחם־להשכרה; של שיטות המאפשרות לדעת את מצב העובר בכל רגע של ההריון".

מטען חלול

אבי בניהו

„סער 4 וחצי" — בדרך ל„סער־5" שכבר אושר, ביום ראשון השבוע

„סער־5" על מים רוגעים

במטה הכללי של צה"ל שוקדים בימים אלה על עידכון תוכנית העבודה של צה"ל בעיקבות החלטתו של שר הביטחון, יצחק רבין, לאשר את תוכנית ההצטיידות של חיל־הים, שתתפרס על פני העשור הקרוב.

הרבה מאוד גילגולים ולא פחות מחמישה שרי־ביטחון נידרשו מאז שנולדה תוכנית „הסער־5" בראשית 1980, ועד שאושרה על־ידי רבין ביום ראשון השבוע.

מפקד חיל הים, האלוף אברהם בן שושן, יכול בהחלט לזקוף לזכותו ניצחון במאבק הזה. בן שושן ומפקדת החיל המצומצמת שלו השקיעו את כל מירצם וזמנם בשנה האחרונה לטובת שיכנוע צמרת המטה הכללי, מערכת הביטחון והדרג המדיני.

בן שושן ניהל את „הקמפיין" הזה באופן ראוי לציון. כמעט בכל נאום הוא רמז על האיום הימי הנשקף למדינת ישראל, על התפתחות צי ערב ועל התיישנות הצי הימי הישראלי. בכל פגישה עם עיתונאים הוא חידד את הצורך לחדש את חיל־הים ורמז ברמזים עבים מה עלול להיות המחיר באם לא יאושר הפרויקט.

גם בתוך צה"ל ניתקל בן שושן בחזית סירוב לתוכנית. הטענה העיקרית נגד הפרויקט היתה, כי האיום הימי הפוטנציאלי מצד מדינות ערב, לא מחייב השקעה כספית כה גבוהה (מיליארד ו־600 מיליון דולר), וכי חיל־האוויר בשעת לחימה יהיה מסוגל להקצות כוחות לצורך תקיפת כלי שיט המאיימים על מדינת ישראל.

בין המתנגדים היה מוסכם, כי המלחמה הבאה לא תוכרע בזירה הימית וכי את חיל־הים יש להשאיר בגודלו הטבעי, תוך שיפור ספינות הטילים הקיימות מדגם „סער־4" והסבתן ל„סער 4 וחצי".

האלוף בן שושן, לאחר שגייס לצידו את צמרת חיל־הים (מתנגדי התוכנית בשנים האחרונות פרשו מהחיל) יצא ל„קרב האחרון". החלטת הממשלה על ביטול ה„לביא", התפנות הכספים ונכונות המימשל האמריקני ל„פצות" את ישראל בגין החלטה זו, שימשו כר נוח לבן שושן לקדם את תוכניתו. לעזרתו הוא גייס גם את מפקד חיל־הים לשעבר, האלוף (מיל.) זאב אלמוג, כיום מנהל מספנות ישראל, שיזכו אף הן לנתח מסויים בקבלנות מישנה בתוכנית ההצטיידות.

במטה הכללי מספרים, כי לאחר מכתב ששלח קצין בכיר במילואים לשרי הממשלה, ובו התריע על המצב שעלול להתהוות בזירה הימית, אם לא תאושר התוכנית, ביקשה הממשלה משר הביטחון להתערב ולהיות מעורב בפרויקט חיל־הים ובתוכנית העבודה של צה"ל בכלל. בן שושן עצמו, ניהל שיחות שיכנוע עם שרי ממשלה, אלופים ויועצים במערכת הביטחון.

חיל־הים ארח גם את ראש הממשלה, את שר החוץ ועוד אח"מים למה שמכונים בצה"ל „סיורי מסג" ובהם על הסטי"לים, הוא ניסה לגייס אותם לצד מצדדי הפרויקט.

בן שושן ניהל בעניין הזה „קמפיין" שלם עם הרבה תעוזה. במסיבת עיתונאים לרגל יום חיל־הים לפני שנה, הוא בחר להדגיש דווקא את הסכנה „בהתמוטטות פיזית של חיל־הים", אם לא יאושר הפרויקט, הוא הסביר, כי „בעוד עשר שנים לא יהיה למדינת ישראל חיל־הים". דבריו עוררו כעס רב במטה הכללי ואצל שר הביטחון, אולם בן שושן היה נחוש בהחלטתו. מבחינתו כאמור, היה זה „הקרב האחרון".

בן שושן זעם כל העת על העצות שניתנו למערכת ממפקד חיל־הים הקודם, האלוף (מיל.) שלמה הראל, שנודע בהתנגדותו הנחרצת לפרויקט „סער־5". הראל כיום מבקר מערכת הביטחון ובאחת השיחות שהיו עם בן שושן הוא הזכיר, כי „בהיסטוריה אלופים רבים „ניתלו" על פאשלות ואף פעם לא „תלו" יועץ שנותן עצות לא טובות".

המטה הכללי של צה"ל והרמטכ"ל בראשו התקשו כל העת לקבל החלטה בעניין ולהגיש אותה כהמלצה לאישור שר הביטחון. דיונים רבים תחת הכותרת „איזונים בתוכנית העבודה" נערכו במטה הכללי בימים שלאחר ביטול ה„לביא". כל מפקד זרוע (אוויר, ים ומפח"ש) נילחם על הנתח שיקבל במסגרת „חלופות הלביא". בן שושן המשיך להילחם בעקשנות.

לבסוף הגיש הרמטכ"ל לשר הביטחון, ערב נסיעתו לארה"ב בדצמבר, שתי תוכניות חלופיות, שנתגבשו במטכ"ל, בעניין פרויקט חיל־הים. רבין לא הסכים לקבל זאת וטען, כי על המטכ"ל לקבל החלטה.

מצב זה הוליד את „ועדת טל", בראשותו של האלוף ישראל טל (טליק). זו ישבה על המדוכה בחודשים האחרונים ושמעה שורת מומחים בתחום הימי. בדיונים הקדחתניים של הוועדה התעמתו ביניהם כל הגורמים המצדדים והמתנגדים לפרויקט. חיל האוויר אמר את שלו, אנשי הכספים אמרו את שלהם וחיל־הים חזר על עמדתו. בסיכום קיבלה „ועדת טל" את התפיסה המבצעית, כפי שהוצגה על־ידי חיל־הים, על אחריות „ללחימה במישור העל־מימי ובמישור התת־מימי", ואת הנגזר מהתפיסה — ייצור ספינות טילים „סער־5" וצוללות „דולפין".

גם נכונות המימשל האמריקני לאשר את הפרויקט סייעה להחלטה. המימשל מעוניין מאוד, שהמספנות האמריקניות, הסובלות ממחסור בתעסוקה יקבלו את הפרויקט. המימשל אף הציע תנאים כספיים נוחים ופריסת תשלום לאורך שנים.

ככל הנראה תזכה מספנת „אנגלס" האמריקנית להיות הקבלן הראשי לביצוע התוכנית כולה, כאשר בניית הצוללות תתבצע במספנה גרמנית. אם לא יהיו עוד שינויים בלתי צפויים, אמור חיל־הים לקבל לשורת הצי שלו את הספינה והצוללת הראשונות כבר במחצית שנות ה־90.

מפקד חיל־הים, האלוף בן שושן, יכול להיות מרוצה עד מאוד. הוא נילחם על תפיסתו באומץ לב ובפומבי וזכה לתמיכתה של ועדה בין־זרועית.

תוכנית „סער־5", שבחיל־הים כבר קראו לה בבדיחות הדעת תוכנית „השר־5", על שם חמשת שרי ביטחון שעיכבו את ההחלטה — עומדת בקרוב להתממש. הוויכוחים כבר מאחור.

השאלה שנותרה כעת למטה הכללי היא מנין „לגנוב" מדי שנה 4־5 אחוז מכלל תקציב הביטחון לטובת מימון פרויקט חיל־הים. אבל גם עם זה כנראה יסתדרו לא רע.

קזבלן בן מתנייס

יוצא בזול

במהלך החודש האחרון קיימה המשטרה הצבאית חקירה מקיפה בעניינו של קצין צבא בכיר בדרגת אלוף משנה, שתלונתו של איש מילואים חשדה אותו בשורת עבירות. המדובר במפקד יחידה במרכז הארץ בדרגת אלוף משנה. בעקבות התלונות פתח מצ"ח בחקירה, ובסיומה הועבר חומר החקירה להחלטת הפצ"ר.

בפני הפרקליט, תא"ל אמנון סטרשנוב, עמדו שתי אפשרויות: להעמיד את הקצין הבכיר לדין משמעתי או לאפשר לו לפרוש מצה"ל, כפי שנהגה הפרקליטות במקרים דומים בעבר, בהם היה מדובר בעבירות של קצינים בכירים.

הפרקליט הצבאי החליט בסוף השבוע להעמיד את האל"מ לדין משמעתי בפני קצין בדרגת תת־אלוף.

האל"מ חשוד בעבירה של חריגת מסמכות. אל"מ שלח חיילים שהיו תחת פיקודו לבית־ספר אותו ואישר להם לבצע עבודות משק שונות. כמו־כן הוא נחשד באי־קיום הוראות מחייבות, כגון אישור מיספר חופשות חריגות מעבר למקובל לאחת הקצינות המשרתות תחת פיקודו. כן נהג האל"מ להציג את הקצינה הנ"ל כ„ראש לישכתו", בניגוד להוראות הצבא הקובעות, כי לקצין בדרגת אל"מ אין „ראש לשכה".

„מבחינתו של האל"מ", אומרים בצה"ל, „הפרשה הזו עומדת להסתיים טוב מאוד. הפצ"ר מצא הדרך כיצד להעמידו לדין ולסיים את הפרשה".

דובר צה"ל מאשר את הסיפור ואומר: „בעניינו של מפקד יחידה במרכז הארץ בדרגת אל"מ, נפתחה חקירה, שבעקבותיה החליט הפרקליט הצבאי הראשי על העמדתו לדין משמעתי".

ניגונה של עברית

שאול גולדמן

עם פטירתו של יעקב רבי הסתלק אחד מבכירי העורכים והעיתונאים של „על המשמר" ושל העיתונות הישראלית בכלל. יעקב רבי נמנה עם המוהיקנים האחרונים של דור מייסדיו ומעצבי דרכו של העיתון. קשה לתאר במלים את גודל האבידה, לא רק לעיתוננו, לקוראיו הנאמנים שבצמא שתו את מאמריו, את רשימותיו ומסותיו הנפלאות. דברי הגות וביקורת, למורים ומחנכים, ששאבו ממעיינו הבלתי נדלים בלשון העברית ומקורותיה, שהיו להם לעזר רב בהנחלת הלשון לתלמידיהם.

יעקב רבי היווה מעין „אולפן חי" לכל אלה שדרשו בעצתו, וכאלה היו רבים, בסוגיות לשוניות. לפעמים אף נתבקש למלא תפקיד של בורר בין בני פלוגתא על תיקונותו של מונח זו או אחר. לעתים קרובות היה קורא מסוים פונה אליו בטלפון, בבקשה להסביר משמעותו של ערך לשוני מסוים, ולא חלפו אלא ימים ספורים בלבד וכבר מצא את התשובה לשאלתו ברשימה מיוחדת ב„על המשמר", במדור „על קצה הלשון". עם הסתלקותו איבד עמנו אחד מבני הסמכא המובהקים בלשוננו העברית ותרבותה.

סגנון כתיבתו של יעקב רבי היה מיוחד במינו. היה בו מן השילוב של רמה אינטלקטואלית גבוהה ובהירות לשונית, שווה לכל נפש. בסגנון כתיבתו הורגשה השפעתו של נחום סוקולוב, מגדולי הפובליציסטים והמסאים בזמנו בעיתונות היהודית בגולה על שתי לשונותיה. היה זה אך טבעי שהוא נמנה עם מקבלי הפרס על שמו.

יצחק רונקין, מעורכיו הבכירים של „על המשמר" אמר בדברי ההספד שנשא על ארונו: „בכתיבתו של יעקב רבי היה ניגון מיוחד". ואכן היה זה ניגון שכל צליליו הדהדו בחן של שבת. הוא לא נדרש כלל לאותו בצבת, כדי להשחיז את השבת, כפי שעשה ר' שלמה ב„שלשלת הזהב" של פרץ, כי בעצם מהות יצירתו היתה שרויה רוח של שבת ושל חג עתירי־גוונים.

את יעקב רבי היכרתי בשנות ה־50 הראשונות, כאשר הבאתי למערכת „על המשמר" את מאמרי הראשון, כתוב ביידיש. כעולה חדש וכפעיל מפ"ם זכיתי ביחס חברי מיוחד מצד העורך הראשי, יעקב עמית המנוח, כמו גם משאר חברי המערכת, ובתוכם יעקב רבי, שהקשר עימו נמשך ובמרוצת השנים נהפך לידידות עמוקה, שנמשכה כמעט עד לימיו האחרונים. כאות לידידות זו אף העניק לי את שני ספריו, „שיחות על עברית" ו„תשובות השנה". יום לפני פטירתו עמדתי להתקשר עימו ולבקש את מסתו „העם היהודי, המדינה והתפוצות", שהבטיח לי בשביל הביטאון של ותיקי מפ"ם, אך הוכיתי בהלם כשלמחרת בבוקר מצאתי ב„על המשמר" את הבשורה הנוראה, כי יעקב רבי איננו עוד עימנו.

לא רק פובליציסט ומסאי מחונן, סופר ותלמיד חכם היה רבי, אלא גם אישיות במובן הנעלה ביותר. מצויד בידע רחב אופקים בכל מדעי הרוח, היה בין המעטים שהרביצו תורה לרבים בחקר המסורת הכללית והיהודית ובמחשבת היהדות. מלאכה זו ראה כעבודת קודש וכתרומה לתרבות העם. לחוקרים ומלומדים שהוסיפו נדבך והעשירו את

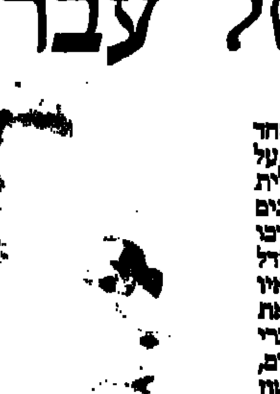

יעקב רבי
רוח של חג ושבת

תרבותנו התייחס בהערכה ובהוקרה, ואף פיאר את שמם. הערכה מיוחדת נודעה ממנו להיסטוריון חברנו פרופ' רפאל מאהלר, בכותבו: „בקיאות כזאת, שורשיות יהודית כזאת! היכן תמצא כיום חכמים וחוקרים חילוניים כמאהלר, היודעים לצלול ולשחות בים של התלמוד הגדול? סבורני שמעמדה של הדת, כתר המטיל את צילו על חיינו ומגביל את אופקינו — היה אחר לגמרי, בדרגה נמוכה הרבה יותר, אילו היו לנו עוד כאלה" („על המשמר", 6.8.71) דברים אלה ניתן לייחס גם ליעקב רבי עצמו. כאישיות אצילה וענווה, סלד מכל התנשאות. יחסו לחבר ולכל אדם שבא עימו במגע היה תמיד יחס של כבוד אנושי.

יעקב רבי לא הסתגר מעולם במגדל השן של תורה ודברי עיון. במידה שבריאותו איפשרה לו, אף נענה ברצון לבקשת החברים להופיע ולהרצות בסניפי המפלגה, הן במישור העיוני וגם בנושאים אקטואליים־כלליים.

על נאמנותו לתנועה ואת רצונו העז לתרום, גם בתחום הפעילות המעשית, מלמד הסיפור הבא. היה זה בחודש דצמבר 1966, בו היה אמור להרצות בסניף רמת־גן על הנושא „העם היהודי, המדינה והתפוצות". מזג האוויר באותו יום היה סוער והגשם לא פסק אף לרגע. במשך היום טילפן אלי מספר פעמים ושאל אם אין בכוונתי לדחות את ההרצאה לערב אחר, מחשש שלא יבוא קהל לשמוע אותו. כשהשיבותי לו שהרצאתו תתקיים בכל מזג אוויר, קיבל את הדין והופיע. אך להפתעתו הרבה מצא באולם הסניף קרוב לארבעים חברים, שקיבלו אותו באהדה וחמימות. כשנפרדנו אמר לי: למרות המאמץ הקשה בשבילי, בכל זאת זה היה כדאי. ובעבור העוזתכם לקיים אסיפה בערב סוער זה מגיעים לך ולסניף הערכה ויישר כוח".

רבים קולעים על אישיותו הרב־צדדית השמיע יצחק רונקין בדברי ההספד, באומרו: „אשרי מי שאומנותו בושם ואוי לו למי שאומנותו שמן". יעקב רבי, גם כשעסק בדברים ארציים ופשוטים, הכניס בהם בושם ומשב רוח של רמה ותעלות," ובהסתלקותו כפול צערנו על שלא הניח אחריו רבים כמותו.

קב הדעת האחד־עשר

אברהם שרון

יעקב רבי ז"ל היה איש־יודעת במובן העמוק והיסודי של המושג. מעשרת קבין של דעת אשר ירדו לעולם, הנו יעקב רבי, ככושר גדיר של בראנוש, להוריד מן השמים עוד קב שמימי אחד, את קב הדעת האחד־עשר.

הוא היה אלוף היודעים. לא היה נושא שלא היה בקי בו לפני ולפנים, החל בצפונות הקוסמוס, בחיידקין הזעירים מזעיר ובמערכת כוכביו האינסופיים, וכלה בתת הורים חסמי ביותר שבכל אחת מן האסכולות הפילוסופיות הרווחות בהגות המאות השונות למניין העולם.

הוא גילה לי את העולם בשנות ה־60, במדורו הבלתי נשכח „מבית ומחוץ", שכתב שנים על שנים ב„משמר לילדים", והאיר לי אור יפה ותם בכבשת הלשון ובהסתעפויותיה המפליגות. הוא היה נוקדן מאין כמותו התעקש על קוצו של יוד, ועם זאת התיר שימוש חופשי, זורם, בכל לשון אשר יש בה משום תרומה לפשטות הדיבור, להבנתו, ולהתעשרות הכתיבה ולציורתה.

בעשר השנים האחרונות שאלתי אותו, במכתבים, שאלות שונות בנושא הלשון, והוא השיב לי, אחת לאחת, על כולן, מעולם לא גיחך, מעולם לא זילזל, תמיד השיב תשובה קצרה, מפורטת, עניינית, ספריות שלמות היו מקופלות בראשו ובכל אחת מהפניות אליו הוא היה שולף, במיומנות מעוררת תמיהה, את פריט המידע המבוקש, תומך את דעתו ומאששה במקורות המתאימים ומציע שוב ושוב את עזרתו.

יעקב רבי היה אנציקלופדיה מהלכת. שום אות לא נסתרה מבינתו, אף לא תג. הוא היה וירטואוז בניגון הדעת. הרסיטלים שלו היו פנינים שתענוג היה לשלוח אוזן מן המעמקים הבלתי נדלים של ים הדעת וכתיבתו הצטיינה בסגולות המתמעטות והולכות. אי־אפשר היה למצוא בה סרבה או דופי. היא היתה צלולה, גבישית, עמוקת הדים. אפשר היה למצוא בה פנים רבות, איש־איש לפי הישגו.

בסבלנות ובתקווה הוא ניכש עשבים שוטים ועקר מן הדיבור שורשים רעים, כמי שיודע כי לחיים יש חוקיות משל עצמם ולא תמיד עשויה הלשון הנקייה למרק את זיהומיהם.

יעקב רבי נמנה עם נטילי הדעת, מתי מעט, שלצערנו כלים, והולכים.

הצי השישי שומר על עסקי „בכטל" במפרץ

בבירת קטאר, הנסיכות שלחוף המפרץ הפרסי (הערבי), שום דבר אינו מפריע את השלווה. באוטוסטרדה על חוף הים, העוברת בין בתים לבנים, דוהרות לימוזינות כבדות. תושבי הווילות נפגשים פעם ביום, בשעת התה, בטרקליני בתי־מלון מפוארים, לשבור את השיעמום.

מקור הרווחה הוא מה שמכונה „השדה הצפוני", שדה גאז טבעי המשתרע על שטח של 6,000 קמ"ר, צפונית לחופי קטאר, בתחתית הים. הגילוי הוא אדיר — האומדן הוא 4 מיליארד מטרים מעוקבים, המהווים 11 אחוז מרזרבות הגאז של אופ"ק ו־4 אחוזים מרזרבות הידועות בעולם. אומדנים חדשניים יותר קובעים, כי כמות הגאז המסתתרת מתחת לפני הים מגיעה ל־10.25 מיליארד מטרים מעוקבים, כלומר האתר הגדול ביותר בעולם. רק השכנות האיראנית מפריעה לפיתוח, כי כל מכשיר קידוח היכול להוות מטרה לפיגוע עולה 200 אלף דולר.

נסיכות קטאר מעוניינת לנצל את הגאז לפיתוח תעשיית פלדה ותעשייה כימית וכן לייצא גאז למדינות שכנות. שלב נוסף בתוכניות הפיתוח הוא הנחת צינור גאז לתורכיה, ומשם לאירופה הדרומית והמרכזית, בהשקעה כוללת שתגיע ל־15 מיליארד דולר.

הנסיכות מנסה להשיג את ההון הדרוש להשקעה באמצעות חברת „בכטל", בשיתוף עם חברה צרפתית. „בכטל" קיבלה את הזיכיון להקמת מפעל להפיכת הגאז לנוזל עליפי הטכנולוגיה המיוחדת שלה. הסיכון לגבי „בכטל" איננו רב, בהתחשב בצי של 40 ספינות מלחמה אמריקניות במימי המפרץ.

שיתוף הפעולה בין נסיכויות המפרץ, המייצרות כיום רק חמישית מצריכת הדלק בעולם, אך שחלקן ב־1995 יגיע לשני שלישים, מתבסס על חילופין — תמורת הדלק מספקת ארה"ב את מכשירי הקידוח ואת המיכשור להפיכת הגאז לנוזל. המחזור של כלל המדינות הללו הגיע אשתקד ל־6.5 מיליארד דולר.

השבועון הגרמני „דר שפיגל" מציין, כי מעטים מכירים את מחזור עסקי „בכטל", כיוון שבהיותה חברה משפחתית היא אינה חייבת בהגשת דו"ח לבורסה. הקונצרן הוא בבעלות משפחת „בכטל" וכמה עשרות דירקטורים של החברה.

מדי שנה מפרסמת „בכטל" הודעה כללית על עסקיה. אשתקד השתתפה החברה ב־1500 פרוייקטים, בהם 70 פרוייקטים שכל אחד מהם עבר את 50 מיליון הדולר. „בכטל" הקימה את סכר הובר, למעלה ממחצית הכורים האטומיים, את צינור הנפט מאלסקה, את הרכבת התחתית בוושינגטון, מספר גדול של מספנות, מפעלי מזון פלדה וכימיה. מבני „בכטל" מקשטים את כל העולם. בין היתר בנו את מרכז הסחר הבינלאומי במוסקווה, בתי־מלון בינלאומיים, סכר ג'יימס ביי בקנדה, שהוא הגדול בעולם. בדרום־קוריאה הכפילה „בכטל" את ייצור החשמל ע"י בניית תחנת כוח גרעינית.

„בכטל" ניזוקה קשות מהתאונה הגרעינית הגדולה בהריסבורג שבארה"ב. אם כי היא לא השתתפה בבניית הפרוייקט, היו לתאונה השפעות שליליות על כל השוק הגרעיני. לכן החליט סטפן ר. בכטל הצעיר להפנות את המאמצים לכיוון השוק הערבי.

כזכור, ב־1974 כיהן ג'ורג' שולץ כנשיא „בכטל". לאחר שכיהן כשר האוצר בממשל ניקסון, הוא זכה בתפקיד של פיתוח הקשרים עם העולם הערבי, כותב „דר שפיגל". איש אמונו היה קאספר ויינברגר, שכיהן מאוחר יותר כשר ההגנה של ארה"ב. ב„בכטל" מילא ויינברגר את התפקיד של יועץ משפטי בכיר. בהיותו שר ההגנה שלט ויינברגר על תקציב הביטחון של 290 מיליארד דולר. שולץ הפעיל בענייני המזרח יועץ נוסף של חברת „בכטל", הלא הוא פיליפ חביב.

ויינברגר, שולץ וחביב
כל אנשי „בכטל"

ואזכרה, המעורבת במדיניות הבינלאומית, הצליחה להסתלק מאיראן בזמן מתאים, עליפי עצתו של ראש הסי.איי.איי. דאז, ריצ'רד הלמס, קובע השבועון.

ניתן למנות עוד אישים רבים שהתמזגו הן בעסקי „בכטל" והן בדיפלומטיה. העיתונאי האמריקני הנודע ג'יימס רסטון אמר פעם, כי ניתן למסור את ניהול מדיניות החוץ בקבלנות ל„בכטל". האינטרסים של „בכטל" זכו להגנה כאשר ויינברגר התנגד להנחת מוביל הגאז מסיביר למערב־אירופה, קובע „דר שפיגל". ויינברגר המליץ על צינור אלג'ירי. ב־1981 המליץ לפני ממשלת גרמניה המערבית על קטאר כמקור לאספקת גאז בצינור.

בקטאר זכתה „בכטל" בהתחרות כנגד קונסורציום בינלאומי בהנהגת חברת „באספ ווינטרסהאל" האירופית, אשר מאמציה בני חמש השנים ירדו לטמיון לאחר ש„בכטל" גרפה את העיסקה. החברה האירופית פנתה לבית הדין הבינלאומי, אולם היא לא יכלה לספק מה ש„בכטל" סיפקה כתוספת, מציין השבועון „דר שפיגל" — את ההגנה של צי ספינות המלחמה האמריקניות.

צ.ט.

הסכם אה"ל אושר בקיבוץ הארצי

הסדר אה"ל (אשראי הולם להתיישבות) אושר בישיבת הוועד הפועל של הקיבוץ הארצי שהתקיימה בראשית השבוע בגבעת חביבה — מסר גיורא ינאי, רכז המחלקה לכלכלה בקיבוץ הארצי. הווע"פ הסמיך את נציגי התנועה לסכם ולחתום על ההסדר עם נציגי הבנקים, בנק לאומי, בנק הפועלים ובנק החקלאות, עליפי מה שיוסכם. בהסדר, מדגיש ינאי, תובטח מרכזיות התנועה והקרן התנועתית בקביעת ממדי וביצוע הערבות ההדדית בין הקיבוצים. כן תובטח יכולתה של הקרן לתת גיבוי לפעילות מוסדות התנועה ולבצע פעולות שאינן נבחנות בקריטריונים כלכליים גרידא, המהווים חלק חשוב בשמירת מערכות העזרה ההדדית.

ינאי מציין, כי במסגרת ההסדר לא תהיה אפשרות לבנקים לפסול קיבוץ מכל סיבה שהיא, והאשראי שיינתן עלידי הבנקים יקיף את כל המערכות, בפריסה מתאימה ככל האפשר למיחזור ההלוואות. כן יועמד לרשות כל קיבוץ הון חוזר לתעשייה ולחקלאות לצורכי הייצור השוטף, להשקעות עתידיות ולכיסוי מחסור זמני, העלול להיווצר כתוצאה מאי־הצלחתה של תכנית משקית שהוסכמה על כל הצדדים. מוסכם על התנועה והבנקים, כי הפסקת תכנית ההסדר בין בנק לקיבוץ לא תביא לסנקציות מכל צד שהוא, לפנייה לערכאות או לדרישת פיצויים.

ינאי מציין עוד, כי בישיבה הקודמת של הוועד הפועל, שהתקיימה בסוף חודש פברואר, נותרו פתוחות שתי בעיות: האחת, פריסת החובות המעיקים והשנייה גובה הריבית. לדבריו, יוסדרו החובות המעיקים כמו החובות האחרים, בהתאם לניתוח שייעשה על־ידי צוות השיפוט. צוות השיפוט יכלול את נציגי התנועה, הבנק, המוסדות (משרד החקלאות ומחלקת ההתיישבות של הסוכנות בכל הקשור ליישובים שבמשלחה) ונציגי הקיבוץ, שיביאו לפני ועדת השיפוט את תכניותיהם המשקיות.

הריבית, הוא קובע, תהיה הריבית המוסכמת הניתנת באותו זמן ללקוחות המועדפים ביותר של הבנק. לפי שעה אין הגדרה לגובה הריבית, קיימת רק התנייה הכללית של הגדרת הקיבוץ כלקוח מועדף. ינאי טוען, שקיימת בעיה עם לקוחות הבנק לחקלאות. כידוע, האוצר שואף למזג את הבנק הזה עם הבנק לפיתוח התעשייה, ועתידו אינו ברור בינתיים. 30 קיבוצים מהקיבוץ הארצי הם לקוחות הבנק לחקלאות. יש הסכמה זמנית, כי אם תושהה הפעילות הפיננסית של הבנק לחקלאות, יוקם קונסורציום על מנת לענות על בעיות לקוחות הבנק לחקלאות שיש להם שיעבודים בבנק.

חיים מרגליות

פילפל

על מרבד הקסמים לדרום־קוריאה

שלמה ברזל

[illegible]

העורך הכלכלי: צבי טימור

קיצור התור לניתוח ע"י פטירת החולים הממתינים

● האוצר איחר את הרכבת, וכאשר קופ"ח חתמה הסכם עמד מהצד; עכשיו הוא נוקט סחבת ונאבק נגד כולם — הרופאים, החולים, קופ"ח והסגל המסייע

שר האוצר גורף כותרות ב„מאבק" על יציבות המשק, בהישענו על הסיסמה של „ייעול" מערכת שירותי הבריאות הציבוריים. הרופאים רוצים לשפר את הכנסתם, ומשתמשים בסיסמה של קיצור תור הממתינים לניתוח אלקטיבי.

התורים נוצרו בעקבות החידושים ברפואה, כמו גם בשל הזדקנות האוכלוסייה, אך לא מעט בגלל בעיות ארגוניות במערכת וחוסר יעילות.

ישנם נתונים שונים וסותרים על מספר הממתינים לניתוחים, שכן המספרים אינם סטאטיים, להיפך: מאוד דינמיים. חולים לניתוח מתוכנן נפטרים תוך כדי המתנה, בגלל דחיית הניתוח וכן ללא קשר לדחייה. רבים מסתדרים ברפואה פרטית, נוסעים לחו"ל, נעזרים ברפואה „שחורה". יש שאלות רבות לגבי המחיר הסביר לניתוח, במסגרת מבצע חיסול תורים; ישנם הבדלי גישה בנוגע לשיטת ההתקשרות עם הרופאים, היקף ההתקשרות ועוד. מדובר בסיוע לחולים, אך האוצר מתעניין בעיקר כמה זה יעלה.

לפני שנה ויותר פתחו הרופאים בבתי החולים של קופ"ח בעיצומים, בדרישה להגיע לידי הסכם „חיסול תורים". ארגון הרופאים הניח שקופ"ח, כגוף הסתדרותי, הינה בבחינת הבטן הרכה של המערכת. קל יותר ללחוץ על המוסד המופיע כגוף המייצג מפלגה עם אידיאולוגיה סוציאליסטית, של עדיפות לרווחת הפרט. ואכן, החישוב הזה היה נכון. נחתם הסכם לשביעות רצונם של הרופאים. הם נאחזים בהסכם ואינם מוכנים לוותר על אף תג.

בראשית המו"מ נתבקש האוצר ע"י קופ"ח, וגם ע"י משרד הבריאות, להצטרף למו"מ. האוצר סירב. עכשיו, כאשר ההסכם נחתם, האוצר דורש, ואף מטיל עונשים על קופ"ח, בתביעה שתפר את ההסכם. תחילה נהג האוצר לפי האימרה — זבייִשֵם. עכשיו הוא רוצה לסבך את קופ"ח ואת ההסתדרות בסבך משפטי, יחסי ציבור, מאבק מקצועי. במקום ההסכם שנחתם ע"י הקופה, מציע האוצר הצעה שהכין צוות המורכב משני פרופסורים, פרופ' פנחס ופרופ' שני, וכן שלושה פקידים בכירים מהאוצר. בראש הוועדה עמד הממונה על התקציבים, דוד בועז. חברים נוספים בוועדה מטעם משרד הבריאות ומרכז קופ"ח סירבו לחתום על המסמך.

קבלנות ניתוחים

כדי לעמוד על טיבה של ההצעה, די אם נזכיר שהאוצר מוכן להקציב לביצוע תוכנית קיצור התורים בבתי החולים הממשלתיים כ־20 מיליון ש"ח, בעוד עלות ההסכם שעליו חתמה קופ"ח נאמדת ב־80 מיליון ש"ח. ההבדל נובע בין השאר מכך שהאוצר מוכן לכסות 25% מההוצאה. את השאר רוצים לגייס מקופות החולים ומהמבוטחים עצמם. כנגד היטל כזה יוצאים גם משרד הבריאות וגם ההסתדרות, אך עיקר ההבדל הוא בגישה לפיתרון.

לפי הצעת הוועדה, ישתתפו בביצוע התוכנית צוותי מנתחים בלבד. העבודה תיעשה בקבלנות. ההסכם עם קופ"ח כולל גם רופאים ממחלקות פנימיות, לא כירורגיות, ואף פרסונאל פרה־רפואי. עליפיו, הרופאים יקבלו תמורה כל עוד ההסכם בתוקף, גם עבור נכונות לביצוע ניתוחים. כלומר, גם כאשר לא יבוצע ניתוח ממש מסיבות כלשהן. האוצר מציע הקמת חברה ציבורית, אשר תזמין את העבודה אצל המנתחים. פירושו של דבר — לא יהיה שום קשר בין המעביד לבין המבצע את הניתוח במסגרת מבצע קיצור התורים. המגמה היא, לא לתת אפשרות להכליל את סעיפי ההסכם בהסכמי שכר עתידיים.

וזה עוד לא הכל. בהצעה שבישלו פקידי האוצר בשיתוף שני מנהלי בתי החולים, שיבא והדסה, עוד נעשה מאמץ למדוד את רמת הניצולת של „שולחנות ניתוח" וכן של המנתחים. לאחר מעקב של חודש ימים במספר בתי־חולים ובמספר מחלקות ניתוחיות, נקבע כי התשתית הקיימת אינה מנוצלת וכי התורים הם גם תולדה של יעילות נמוכה מדי של כוח האדם והציוד במשמרת הראשונה.

האוצר רוצה, למעשה, לבודד את נושא קיצור התורים מבעיית הגדלת ההכנסה של הרופאים, לבודד קבוצה של רופאים מנתחים של סוגים מסויימים של ניתוחים משאר הצוותים הרפואיים בבתי החולים, וכן מהצוות הפרה־רפואי. ונוסף על זה, גם להגניב את העיקרון של הטלת תשלום עבור הניתוח המבוצע על אלה שאינם רוצים להמתין בתור. כל אלה, כמובן, כאשר כבר קיים הסכם כתוב וחתום בין ארגון הרופאים לבין קופ"ח.

לגבי הפקידות הבכירה באוצר, כל הנושא הוא כספי־פיננסי גרידא. מאבקו של האוצר על שמירת המסגרת של ההוצאה המוקצבת גורמת לכך שהשיבושים בבתי החולים הפכו למצב כרוני. התורים, במקום להתקצר — מתארכים, ואיש אינו יודע מה גודל הנזק הכלכלי והחברתי הנגרם בשל כך. אנשים הזקוקים לניתוח של מה בכך עוברים לקטגוריה של חולים קשים ואף נכים. החברה משלמת בעד זה.

בריאות במוצר מותרות

האוצר מנהל מאבק נגד הרופאים, נגד ארגון הרופאים, נגד משרד הבריאות ואף נגד המערכת הציבורית בשירותי הבריאות. במשרד האוצר ישנם בכירים הסבורים שניתן להמשיך ולהפעיל שירות ציבורי כאשר המועסקים בו מקבלים שכר מתחת לממוצע, ואף מתחת למינימום שכר. זהו מצבם של רופאים צעירים, המתחילים לעבוד כתום שש שנות לימוד ושנה־שנתיים סטאז', כזהו מצבם של עובדי המעבדות בעלי תארים אקדמיים, ושל האחיות. כמו במזרח־אירופה, גם כאן חודרת לתוך המערכת, הרפואה השחורה. במקביל מתפתחת הרפואה הפרטית, שהיא יקרה מאוד, ברמה מקבילה לזו של ארה"ב. תשלום מחיר המינימום מהווה ברפואה השחורה, שם הברוטו שווה נטו, שכן אין דיווח ואין מיסוי. פקידי מס הכנסה לא יצליחו לשרש את התופעה, שכן מעטים מלשינים. ברמת הכנסה ישראלית, שהיא מחצית מרמת ההכנסה בארה"ב, משלמים עבור שירותי בריאות תעריפים אמריקניים, ומעל לכל — האוצר הורס את שנבנה בעמל רב־שנים, מבלי לתת „אור ירוק" למערכת אחרת. לאוצר אין גם שום תוכנית לעידוד פיתוח רפואה פרטית. זה איננו ענף נתמך, מוגן; זהו ענף שאפשר לחלוב. האוצר נוהג בשירותי הבריאות הפרטיים כפי שהוא נוהג כלפי רוכשי מצרכי מותרות. המעניין הוא, שאין עדיין תנועה ציבורית, תנועת מחאה, כנגד מדיניות זו.

יוסף שמי

בנק המזרחי

הפסדי „מכירת החיסול" אכלו 40% מהרווח

● לאחר גילוי ההונאה יקפידו במתן ערבויות

בנק המזרחי סיים את שנת 1987 ברווח נקי של 15.7 מיליון ש"ח (כ־10 מיליון דולר). הרווח מפעולות רגילות לאחר מס היה כפול — כ־20 מיליון דולר — אבל הבנק רשם הפסדים גדולים על מכירת נכסים בסכומים שנפלו מערכם הריאלי. מנכ"ל הבנק, מיכאל צביירי, אמרו, כי הגיעו להחלטה שלא להעמיד למכירה את חלקם בבנק בניו־יורק. גם מכירת חברות־בנות בנקאיות אחרות, בנק טפחות ובנק למימון ולסחר, אינה עומדת על הפרק.

ההון העצמי של בנק המזרחי גדל בשנה שעברה ב־2.6 אחוזים והסתכם בכ־345 מיליון ש"ח. הרווח הנקי מבטא תשואה של 4.7 אחוזים על ההון. גידול נרשם גם בהלוואות

המרווח הגדול במערכת — 1.6% לחודש

המרווח הפיננסי של בנק המזרחי על ההלוואות השקליות ב־87 הגיע לשעור ממוצע של 1.6 אחוזים לחודש, ד"ר אליעזר שפר, יועץ בכיר למנכ"ל וחבר דירקטוריון הבנק, אמר אתמול כי יש עתה תהליך של ירידה בגודל המרווח הפיננסי, וכי תהליך זה עשוי להימשך.

לדבריו, חלק מהתחרות שהביאו לעליית ברווחיות הבנקים בשנה שעברה הן חד־פעמיות. הוא הוסיף, כי בכל המאזנים שפורסמו עד כה לא נרשמה עליה ריאלית [illegible], וגם האשראי הכולל לא עלה, אבל אשראי בשקלים לא צמוד הוגדל, וזה הוא אחד הגורמים המרכזיים לרווחיות. [illegible] חלק זה של האשראי כ־10 אחוזים מהמאזן של הבנקים. לעומת 4־5 אחוזים לפני שנתיים, אמר שפר.

„אני לא מאמין, שהאשראי הלא־צמוד יעלה גם השנה ב־100 אחוז, כך שהשנה לא יגיעו השיעורים המהותיים של רווחיות שנרשמו ב־87. הרבעון הראשון של 88 הוא גבוה בהשוואה לממוצע של 87, אבל הגידול שנרשם ב־87 לא יחזור על עצמו" — אמר.

א.נ.

לציבור (6.2 מיליארד ש"ח) ובפקדונות הציבור (4.6 מיליארד ש"ח).

אמר אתמול במסיבת עיתונאים עם הצגת המאזן, כי אילמלא חובות העבר הבנק היה מגיע לרווחיות גבוהה יותר. ב־86 סיים הבנק בהפסד נקי של 26.8 מיליון ש"ח.

מאזן הבנק הסתכם בסוף דצמבר 87 ב־10.2 מיליארד ש"ח — ירידה של 1 אחוז לעומת סוף 86. הרווח מפעולות רגילות לפני מס הסתכם ב־60.4 מיליון ש"ח, לעומת הפסד של כ־22 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. כאמור, הבנק מימש 21 נכסים אשר גרמו להפסד, וכן רשם הפרשה להפסדים צפויים בגין נכסים

ההפרשה לחובות מסופקים הסתכמה ב־89 מיליון ש"ח, לעומת כ־80 מיליון ש"ח ב־86. חשב הבנק, ראובן אדלר, מסר כי 40 אחוז מההפרשות שנעשו בשנה שעברה שייכות לסקטור החקלאי ורוב ההפרשה מתייחסת לשנים קודמות. לדבריו, חלקו של „המזרחי" בסקטור החקלאי גדול מחלקו היחסי במערכת הבנקאית, ולכן הבנק מאלץ להפריש סכומים גדולים לחובות מסופקים. עוד מסר אדלר, כי שיעור ההפרשה לחובות מסופקים מתוך

סיבות עלומות להתפטרות מן

[illegible]

המיועדים למכירה. בסך־הכל הסתכם והפסד מפעולות בלתי רגילות כ־12.4 מיליון ש"ח. לאחר „מכירת החיסול" שביצע הבנק בשנה שעברה נותרו לו עוד מספר נכסי נדל"ן, שהעיקרי בהם הוא מגרש „צים", המוערך בכ־5 מיליון דולר.

לתוצאות המשופרות בפעילות הבנק בארץ תרמו המרווחים הגבוהים בפעילות השקלית בארץ והרחבת היקף הפעילות. לעומת זאת, בנק המזרחי בניו־יורק סיים את השנה שעברה בהפסד של כ־700 אלף דולר. לדברי צביירי, הבנק בניו־יורק סבל ממכה הלוואות „לא טובות", כולל אשראי במדינות אמריקה הלטינית, אבל התוצאות הראשונות של 88 מצביעות על רווחיות כתוצאה מגידול תיק האשראי ושיפור בתיק ההשקעות. ראשי הבנק

האשראי לציבור בבנק עצמו הגיע ל־2.5 אחוזים (לעומת 2.2 אחוזים בבנק לאומי, בדיסקונט ובבינלאומי).

צביירי מסר, כי בעקבות חשיפת מעשי ההונאה שביצעו מנהלי סניף הדר רמגן של הבנק בערבויות בהיקף 10 מיליון ש"ח, הונהגו הסדרים חדשים בחתום הערבויות. מעתה יוקפד כי כל ערבות תישא הטבעת מחשב, תיכתב על נייר מיוחד הבנק ומספר את הערבויות, ויוגבל כל מסמך להוצאת ערבות לסכום של 250 אלף ש"ח. מעבר לכך תידרש חתימה של מנהל האיזור או של אגף האשראי בהנהלה. לדברי צביירי, כל נותני הערבויות לא התנהגו להן ולבנק לא נגרם כל נזק מההונאה שנחשפה בחודש ינואר.

אורי נחשון

מבזקים כלכליים

שופרסל הגדילה חלקה

■ הרווח הנקי הריאלי של רשת השופרסל עלה אשתקד ב־50 אחוז והסתכם ב־17.5 מיליון ש"ח. מחזור המכירות של הרשת הסתכם בכ־555 מיליון ש"ח. מחישובי הרשת עולה, כי ממוצע המכירות החודשי גדל ריאלית ב־19 אחוז.

לפי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, הצריכה הפרטית של מזון גדלה בשנה שעברה ב־6.6 אחוזים ריאלית לעומת 86, כך שראשי השופרסל טוענים שגידול זה מסביר רק חלקית את עליית המכירות. להערכתם, סיבות נוספות לגידול יש לייחס למדיניות השיווקית של החברה. מכירות כל רשתות השיווק עלו בשנה שעברה ב־11.5 אחוזים ואילו מכירות השופר סל עלו, כאמור, ב־19 אחוז ריאלית. מנתונים אלה מסיקים ראשי הרשת, כי בשנה שעברה היא הגדילה את חלקה, הן בכלל שיווק המזון בארץ והן בשיווק המזון של המסחר הקמעונאי המאורגן.

ראשי שופרסל אומרים, כי בחודשים הראשונים של 88 לא חל שינוי במהלך העסקים כפי שהתנהל בשנה שעברה, אולם אי־הוודאות הכלכלית וההתפתחויות הפוליטיות מחייבים לדעתם בדיקה מחודשת של תכנון היקף ההשקעות והרכבן.

בספטמבר '87 פרסמה החברה תשקיף שבמסגרתו גייסה סכום של 17.4 מיליון ש"ח. החברה מדווחת כי רוב התוכניות שלהן גוייס הכסף כבר בוצעו. (א.ג.)

67 אג' לק"מ

■ החזר הוצאות רכב (מגולם) מבוסס על מכונית טיפוסית 1500 סמ"ק יעמוד החודש על 67 אג' לק"מ — נמסר בדף העדכון החודשי שמפרסם החשב היחידה הבין־קיבוצית לשירותי ניהול. יצויין, כי לא חל שום שינוי בין 1 במארס ל־1 באפריל. המצב דומה גם לגבי מכונית 1600 סמ"ק. ההוצאות — 71 אג' לק"מ. בתשלומי אש"ל חלו שינויים קלים. התשלום עבור ארוחת בוקר לפי הצעת החשב יהיה ב־1 באפריל 6.20 ש"ח לעומת 6.10 ש"ח. ארוחת צהריים — 15.30 ש"ח לעומת 15 ש"ח וארוחת ערב 7.90 ש"ח לעומת 7.80 ש"ח. סה"כ הוצאות אש"ל — 29.40 ש"ח לעומת 28.90 ש"ח. (א.ג.)

מועצה תעשייתית

■ באחרונה אישרה הכנסת את הצעת חוק „רשות אתרים תעשייתיים". בכך הצליחו מפעלי התעשייה ברמת חובב ובגוש תמן, באמצעות חברת „מבני תעשיה", לממש מאבק בן 12 שנים להקמת מועצה מקומית תעשייתית. החוק מאפשר ניהול איזור תעשייה ע"י מועצה מקומית תעשייתית, אשר תטפל בבעיות המיוחדות למיקבץ מפעלי התעשייה באיזור. היישות הניהולית תיתן פתרונות משותפים לבעיות כגון ניצול אנרגיה, ניטור אוויר, סילוק וטיהור שפכים ושמירה על ערכי טבע ונוף. שיתוף פעולה זה יביא לחיסכון ניכר של המפעלים במשאבים כספיים ואנושיים.

העלמת הכנסות

■ בחודש פברואר 88 נערכו 10,380 ביקורות, בהן נתפסו בהעלמת הכנסות 822 נישומים, מסר המשנה לנציב מס־הכנסה, אברהם צרפתי. עוד נמסר, כי חלה התקדמות בעריכת ביקורות בענף המוניות. נבדקו 558 נהגי מוניות מתוכם נתפסו בהעלמת הכנסות 88 נישומים. נערכו 34 מחסומים ובהם נבדקו 1,171 נישומים ומתוכם נתפסו בהעלמת הכנסות 49 נישומים. נמשכו הביקורות אצל יצרנים וסיטונאים שלא רשמו פרטי לקוח. נבדקו 1,124 נישומים והוטלו קנסות בסך 17,979 ש"ח.

מחולל הנפלאות

[illegible]

סכומים מגוחכים

■ סכומי מינימום חדשים „רצפות" להתחשבנות. עם האורה אושרו בימים אלה ע"י מינהלת הביטוח הלאומי, עליפי יוזמת מנכ"ל המוסד, מרדכי צפורי. עליפי ההחלטה, הועלה מינימום החוב שלגביו תוצא דרישה לתשלום מ־3 ל־10 שקלים. הכוונה היא לסכום נטו, כלומר לאחר הפרשות וזיכויים, אם ישנם. סכום המינימום יעודכן מדי פעם עליפי השינויים במדד. משמעות הדבר היא, שהחייב לא יידרש להחזיר חוב של פחות מ־10 שקלים והסכום יוקפא עד לצירופו לחובות אחרים, אם יווצרו. אם מגיעים למבוטח תשלומים מן המוסד, ינוכה החוב מהם.

כן הועלה מינימום הגימלה לתשלום מ־3 שקלים ל־10 שקלים, כלומר לא תישלח המחאה ולא יבוצע זיכוי חשבון של מבוטח אם הסכום לתשלום נמוך מ־10 שקלים. לזכאי תישלח הודעה שהסכום עומד לרשותו, והוא יצורף לתשלום הבא.

לדברי סמנכ"ל כספים בביטוח הלאומי, דן מריקנר, יביאו התיקונים להפסקתן של פעולות שווא, כגון הדרישות לתשלומי סכומים מגוחכים. כן תייעל ההחלטה את עבודת הביטוח הלאומי עצמו.

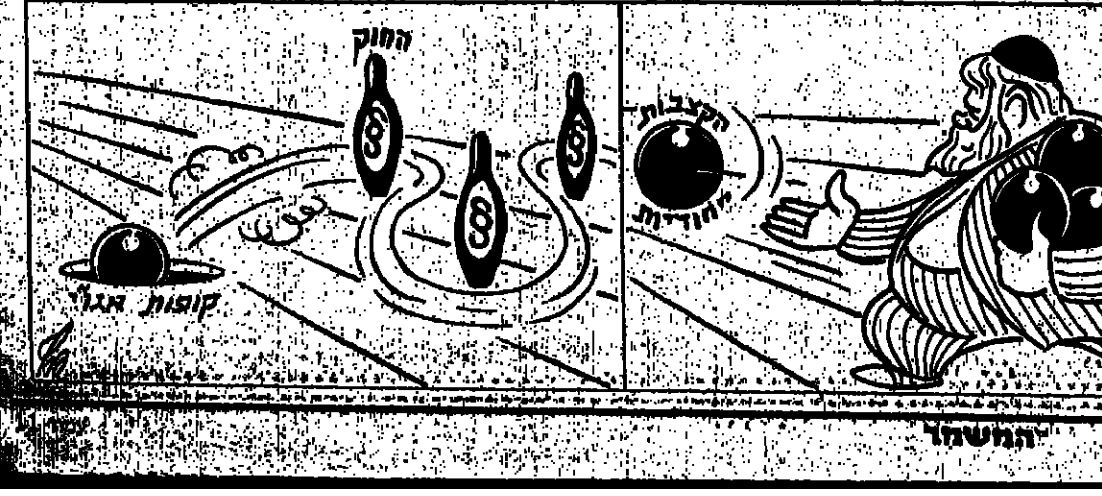

בעריכת צביה בן־שלום

„הנקיון הגדול" והפעם: מנקים תכשיטים

ניקוי תכשיטים זאת עבודת פרך. אולי עניין של מסורת, מוכרת מהימים שבעלי תכשיטים העסיקו משרתים. היום תמצאו תכשיטים, וגם בעלי ערך, בכל בית, (ואפילו אצלי מתגלגלת מחרוזת ענבר) ואילו משרתים נדירים ביותר וזמנם יקר. אין ברירה, מנקים לבד. לא חייבים דווקא עכשיו, לפני פסח, רק תדעו שאפשר.

● ענבר מנקים במטלית רכה ספוגה בכוהל ואחר־כך מנגבים בפלנלית.

● כסף משפשפים במטלית טבולה במיץ לימון, שוטפים במים חמים ומנגבים היטב במטלית זמש (או ג'לדת, או וולדה). דרך אחרת: לרחוץ במי בישול של תפוחי אדמה שבושלו בקליפה, או בתערובת של חומץ ואמוניה (1:1). שרשרת טובלים בנוזל ניקוי; צמיד מכסים בעיסה עשויה מאפר סיגריות ומיץ לימון או מאבקת גיר וכוהל (ואחר־כך מסירים וממרקים); טבעת מנקים בפחם עצים (מדליקים גפרור, מכבים ומנקים באור). אם בטבעת אבן מלאכותית — מנקים אותה בצורה יבשה בטלק ומברשת רכה. אבן רופפת ניתן להדביק בלכה שקופה לצפורנים.

● זהב (גם פלטינה) טובלים לדקות אחדות במים פושרים (כוס), שהומסו בהם פתיתי סבון (חופן) וסודה גבישית (כפית). שוטפים במים פושרים, מהולים במעט (כף לכוס) כוהל. ממרקים במטלית זמש. כתם קטן אפשר להסיר על־ידי שפשוף בלחם.

● חפצים מוכספים מנגבים במטלית רכה, טבולה בכוהל, אבל עושים זאת מהר, כי מגע ממושך בין החומרים עלול להזיק לציפוי. שוטפים במים פושרים וממרקים במטלית זמש.

● חפצים מוזהבים מנקים במיץ לימון מעורב במלח בישול גס. שוטפים במים פושרים עם מעט קמח. מייבשים וטובלים במים מומלחים (מאוד), שוטפים במים פושרים, נקיים וממרקים בזמש.

● רקמת זהב מכסים בעיסה סמיכה של סבון מומס, וכשהיא מתייבשת — מנערים אותה, משפשפים את הרקמה בלחם ומנקים במברשת משיער רך.

● פלדה מנקים בתערובת של פיח ושמן. מורחים את התערובת בעזרת מטלית, תוך שפשוף, שוטפים במים רותחים, מייבשים וממרקים בזמש.

● פנינים אמיתיות לא מנקים בבית לבל יפגעו. מוסרים לניקוי למומחה, בחנויות התכשיטים. פנינים מלאכותיות טובלים במים עם אמוניה (2־3 כפות לליטר מים) ואבקת מגנזיום (1 כפית, להשיג בחנויות כימיקלים). מנגבים בעדינות במטלית רכה, טבולה בשמן־זית. חשוב לבדוק אם החוט שעליו מושחלות הפנינים חזק, אם לא — יש להעביר את החרוזים לחוט ניילון, כי חוט כותנה ייחלש בניקוי ויקרע.

● דר (אם הפנינה) רוחצים במטלית רכה, טבולה בתמיסת סבון.

● שנהב מנקים במיץ לימון מומלח וממרקים בזמש. חפצי שנהב שבירים ויש לטפל בהם בזהירות ובעדינות.

● קרן רוחצים במים וסבון, מושחים בשמן שקדים (להשיג בבתי־המרקחת) וכעבור שעות אחדות ממרקים בפלנלית.

● זכוכית ציבית (חיקוי אבנים טובות) — טובלים במים עם חומץ (או כוהל) ביחס 1:1, ממרקים בזמש.

● יהלומים רוחצים במי־סבון פושרים; אבני אודם (רובין) איזמרגד — בכוהל: טורקיז ואלמוג (קורל) — מאמבטים במים מאוד־מאוד פושרים בתוספת סודה לשתיה. מחרוזות אלמוגים אפשר לטבול במי־מלח.

● קמיעות מגולפים, משנהב או אבן טובה אחרת, שהם עדינים ושבירים, מניחים על מטלית רכה או על מגבת, ומנקים בזהירות בעזרת קיסם אוזניים (צמר גפן מגולגל על קיסם, או על גפרור) טבול בכוהל. (צב"ש)

אני לא מנקה. אצלי ממילא תמיד נקי.

כל מיני מתנות

נמאס לי לכתוב על מתנות, אבל תמיד שואלים אז הבה נגמור עם זה ודי.

● כלים. פסח זה חג של כלים. בשבוע שעבר הזכרתי כמה רעיונות של כלים זולים, הפעם נדבר על משהו יותר כבד (לכיס). בדניש פלוס, למשל, מציעים מערכות אוכל בשם POLO מבית ארזברג, פורצלן בשחור לבן פלוס פרח, סט לקפה (ל־6 איש) עולה 289 ש"ח, לארוחה — 402.

● קוסמטיקה. כמעט כל חברה מוציאה לשוק אריזות שי לגברים ולנשים. מקס פקטור, למשל, הכינה חבילות של 2־3 מוצרים, ומחירן נע בין 16 ל־65 ש"ח. אגב ב־1.4 מתחילה חברה זו במיבצע „40 בינגו" בכל חנויות השקם ברחבי הארץ וזה קשור ל־40 שנות שקם (והמדינה). מה הפטנט? על כל קניה של 20 ש"ח זכאי הקונה לסיבוב אחד בגלגל הבינגו, שבו כל כדור זוכה. המיבצע יימשך עד סוף אפריל ובתחילת מאי תתקיים ההגרלה הגדולה, שבה ישתתפו כל מי שהעלו את המיספר 40.

● אם אתם מתעניינים בתוצרת חוץ יוקרתית, אז לאחרונה הוקמה בארץ חברת פי.סי „פרסטיג' קוסמטיקס", בעלת זכיון בלעדי ליבוא ושיווק של מוצרי חברות צרפתיות, יוקרתיות כמו לנוקס, קאשארל וג'י לארוש. לא מסרו לי מחירים.

● בשמים. מתנה יפה, אבל בעייתית, אלא אם אומרים לך מה רוצים. המבחר עצום ועכשיו משווקים בישראל גם בשמים יוקרתיים של המעצב האיטלקי ניקולא טרוסרדי. היבואן מכנה את ריחם כ„בלתי צפוי": פירות תפוזים, פריחת מנדרינות, אולי להיפך, ניחוח יסמין ושושנים — זה לנשים, 106 ש"ח ל־50 מ"ל. האפטרשייב לגברים, באותה כמות — 59 ש"ח.

● מפות. גדולות לקטנות. רעיון: מפית המיועדת לכיסוי מצות ומצה שמורה, עבודת יד, בעיצובה של דורית קו, הוכנה במיוחד לחנות „מלי'ס", שנפתחה בימים אלה ב„גן העיר". מפית עגולה, בקוטר של כ־50 סמ', עם תחרה, חוטי כסף, חוטי זהב וכתובת „מצה" שלא יהיו אי־הבנות, 40 ש"ח.

● ממתקים. עלית מציעה לחג אריזות שי בעיצוב חדש, נוח לנשיאה, 7 סוגים של טבלאות שוקולד, 3 סוגי חטיפי שוקולד, סוגים שונים של קפה, בקבוק יין, סוכריות, מסטיקים והגדה של פסח. כל זה ב־70 ש"ח פחות חצי שקל, אבל יש גם אריזות אחרות, שמחיריהן נעים בין 41.50 ל־85.50 ש"ח.

● עט. ראינו עטי סטרימליין (מסדרת עטים יוקרתיים של החברה הגרמנית אליזה) משווקים בארץ תמורת 17 — 21 ש"ח. לפי הדגם כל הדגמים אלגנטיים מאוד, בעיצוב חדשני. נמכר בקופסה פלוס נרתיק. עושה רושם של משהו הרבה יותר יקר. גם מי שתמיד כותב בסטיק, אוהב להחזיק בכיס עט יפה.

● ספרים. כמומותינו זאת תמיד מתנה רצויה, לא רק אלבומים וספרי בישול. עד עכשיו היה מקובל להעניק תלושים לרכישת ספרים כשי למי שקנה כל מיני דברים יקרים. עתה מתחילים היוצרות להתהפך. כך, למשל, מי שיקנה בחודש של החג ספרים שבהוצאת זמורה־ביתן, בסך 40 שקל, יקבל פנקס הנחות (15% עד 25%) לכל מיני חנויות ואתרים (ביגוד, בילויים, נופש וכו') ומי שינצל את כולו יחסוך 200 ש"ח.

ירוק בעיניים

לא במקרה מלאה הארץ משתלות וכמעט בכל צומת, שאפשר לחנות בו, מוכרים לך עציצים וארניות. בשנה האחרונה נקנו (בסקטור העירוני בלבד) 2 מיליון עציצים: בממוצע 4 עציצים לבית אב. 75 אחוז מהנשאלים קנו לפחות עציץ אחד בשנה שעברה, 40 מהם קנו אותו במתנה. ובכלל — 85 אחוז מבתי־אב בערי ישראל מגדלים צמחי בית. בעיקר שרך, פיקוס וביגוניה. בדירה עירונית יש בממוצע 10־12 עציצים ו/או ארניות: לפי החישוב הגס — 3 עציצים כל נפש, בסך הכל 6 מיליון עציצים כל זה בלי הקיבוצים, המושבים והמיעוטים.

עד כאן הכל ירוק, אבל הבורות, מסתבר, חוגגת. 50% מהנסקרים אינם יודעים את שמות הצמחים שבביתם; 65% הצהירו שיש להם בעיות עם העציצים; 55% טוענים שאין להם מידע מספיק לטפל בעציץ.

כל זה משתמע מסקר שערכה חברת עודד שי/מרקטסט (במידגם של 700 דירות פרטיות במיגזר העירוני), לפי הזמנת חברת דשנים וחומרים כימיים בע"מ, שהחליטה להפתיע את עם ישראל בסדרת דשנים ומוצרי טיפוח לצמחי בית וגן.

החברה עוסקת בייצור דשנים וחומרים כימיים לשוק החקלאי והתעשייתי. היא נוסדה ב־46' ומייצרת כ־70 מוצרים שונים. כושר הייצור של מתקניה מגיע ל־2000 טונות תמיסות ליום. המחזור השנתי: כ־80 מיליון דולר (20 מיליון יצוא), 780 עובדים, בית־ספר תעשייתי, טכנולוגיה חדישה. טבעי שלפני הכניסה להרפתקת הפרויקט הראשון בשוק הצרכני מזמינים סקר, ושמחים לגלות שהשוק גדול והבורות כנ"ל. אמנם 82% מהנשאלים אמרו, שדשן חיוני בשביל צמחי בית, אבל רק 35% משתמשים בו (3% משתמשים בגלולות נגד חריון) 70% אינם יודעים מהו ההבדל בין דשן לזבל כימי ו־55% אינם יודעים מה שם הדשן שבו השתמשו.

טוב, אז דשנים וחומרים כימיים מציעה לנו את „פלנטי", דשן נוזלי לצמחי הבית והגן. הוא יוצא לשוק בשלוש גרסאות: לצמחים עליים, לפרחים ולקקטוסים. האריזה מתוחכמת, עם כוסית פנימית, המאפשרת מזיגה של כמות מדויקת. בקבוק בן 500 מ"ל (7.30 ש"ח) אמור להספיק לדישון 10־12 עציצים במשך 2־2,5 חודשים (בקיץ מומלץ לדשן פעם בשבועיים, בחורף — פעם בחודש). כל זה כתוב על המדבקה, העשויה פי.וי.סי, כדי שלא תיפגע מרטיבות — אומר רניאל יקיר, מנכ"ל החברה.

אגב, החומר אינו רעיל, אבל לא מומלץ לשתות ממנו, כי טעמו מלוח. על כל פנים, הכוסית הפנימית לא תאפשר גם לילד לטעום יותר מלגימה אחת. נמכר במשתלות, חנויות פרחים ורשתות שיווק. היצרן מתכנן להמשיך ולהרחיב את הסידרה על מוצרים אחרים לטיפוח צמחי בית. (צב"ש)

שרדונה שבכתר

שנה וחצי נמשך הפיתוח של יינות „רוטשילד", זמן רב למדי בשביל יקב כה ותיק, מנוסה ומאורגן כמו כרמל מזרחי. אבל הסדרה נועדה להיות „היהלום שבכתר", יוקרתית מאד, מיוחדת מאד, מכה שוק על ירך את הקונקורנציה, שהשכילה להעלות את היוקרה (ומחיר) של היינות המקומיים.

לביצוע הפרויקט גויס מיטב המשאבים: נבחרו כורמים מיומנים; אותרו הזנים האיכותיים ביותר (חלקם הובא מדרום צרפת), שגודלו וטופחו באזורים המוגדרים כבעלי מיקרואקלים אופטימלי; שלושה יינניים בעלי מוניטין בינלאומי הופקדו על גיבוש הנוסחה הסופית של היין. מומחי יין צרפתיים שהתבקשו לחוות דעה על היין בתום תהליכי הפתוח, קבעו שיינות רוטשילד „מבטאים את המהפכה שעברה תעשית היין הישראלית. ליין ארומה עשירה ומינון הרמוני מרהים בין מתיקות וחומציות הענב... ניואנסים של רעננות ועידון..." ציטוט.

בסדרה חמישה יינות: שרדונה 87', סוביניון בלאן 87' (לבנים יבשים), קברנה סוביניון 1981 ו־1983 (אדומים יבשים) ואמרלד ריזלינג 87' (לבן חצי יבש). היהלום שבכתר הוא יין שרדונה, המוצר בפעם הראשונה בארץ בכמויות מסחריות. ענבי שרדונה הלבנים נחשבים לאצילים ולמסונקים. רק לפני חמש שנים נקלטו בכרם מיוחד בכוכב השחר. מענבים אלה מייצרים (גם כן בשם „רוטשילד", אך מחוץ לסדרה) יין נתזים, שאינו נופל — לדעת המומחים — מהשמפניה המקורית. השנה נתקשה קצת להשיגו כי מועדון היין של דיינרס קלאב רכש את כל הכמות שתיווצר בשלושה החודשים הקרובים.

לבקבוקי „רוטשילד" עיצוב מיוחד, גם לפקק, שעלותו שווה לעלות הבקבוק — אומר אברהם בן־משה, מנכ"ל כרמל מזרחי. על כל תווית מפורטים מרכיבי היין, טיבו והמלצות מתי להגישו ובאיזו טמפרטורה. כיאה ליינות יוקרתיים יימכרו הרוטשילדים במחירי הצמרת של היינות הזניים: בין 23 (ריזלינג) ל־41 (קברנה סוביניון 81') ש"ח לבקבוק וזה המחיר המומלץ על־ידי היצרן, בעלי מעדניות עשויים לדרוש יותר. שרדונה, אם זה מעניין אתכם, עולה 29 ש"ח ויין נתזים שרדונה — 33.

הוזמנו לטעימה. צריך להבין ביין כדי להכריע דעה נחרצת. הקברנה סוביניון (41 ש"ח) אכן עדין, בסוג ארומה של ענבים. אינני מכירה אנשים רבים שיבדילו בינו לבין אדום־יבש אחר, אבל אני לא מסתובבת בחוגים המתאימים. קולגה הטוען להבנה ביין התלהב דווקא מריזלינג לבן מסדרת „סלקטד". גם זה חדש בכרמל מזרחי. שמונה יינות זניים מבציר 87', בבקבוקים בעיצוב חדיש, תוויות לפי התקן, והמספרות מה שצריך. בינתיים המחיר כמו שהיה, מ־8 ומ־9 ש"ח נקבל עודף של 2 אגורות. (צב"ש)

וזה בשביל פשוטי העם. ב־8 ש"ח מקבלים עודף של 2 אגורות

מסיר כתמים אוניברסלי? אין דבר כזה!

היבואן בחר להם שם קצר, פרוזאי ותכליתי „אל־כתם". באנגליה, ארץ ייצורם, הם מכונים „שדוני הכתם" (STAIN DEVILS), כי השד האנגלי הוא ברנש ידידותי, המוכן לעזור לך לסלק את כל הכתמים, מכל סוג שהוא. והוא די חכם לדעת שאין דבר כזה כמו מסיר כתמים אוניברסלי.

מקור הכתם יכול להיות ביולוגי או כימי. המסיר חייב לפעול על אנזימים, או על פרבורטים או על קרבונטים. עד כה לא הצליחו לשלב בצורה מושלמת חומרים שיסירו כתמים ביולוגים וכימיים גם יחד. מה הפתרון? מפצלים.

החברה האנגלית DDD, העוסקת בעיקר ביצור תרופות, פנתה ב־83' לאפיק חדש והחלה בייצור מסירי־כתמים, לפי הסכמי ידע עם חברת בקמנ'ס הגרמנית המפורסמת, המתמחה בנושא מאז שנות העשרים. „שדוני הכתם" הם מיכלים קטנים, צבעוניים, מלאים חומרי גבישי, אבקתי או נוזלי. כל אחד מהם מתאים בדיוק לסוג מסוים של כתמים. ישנם, איפוא, תכשירים נפרדים לפירות ויין, לעובש ודיו, לגריז ושמן, לזפת וצבע, לקפה ותה, לדבק ומסטיק, לחלודה, לדם וחלב, לעט כדורי ולטוש. שימו לב: תכשיר אחד לטוש, אחר לעט כדורי ועוד אחד לצבע (וזפת) — ואנחנו, בתמימותנו, השתמשנו בלימון וטרפנטין...

הלקוח האנגלי מקבל חוברת עזר, המסבירה לו כיצד מזהים את מקור הכתם (לא תמיד אפשר), איך מסירים כתם טרי באמצעים ביתיים, (אצטון, גליצרין, מי חמצן, מי סודה, קצף שטיפים...). אם כל זה לא עוזר, או שהכתם ישן, פונים לעזרת „השדון" המתאים. כאן באה רשימה ארוכה של כתמים בציון התכשיר המסיר אותם. כתם זיעה, למשל, יסולק בתכשיר נגד „תה וקפה", כתם חרדל או קטשופ ב„עט כדורי", הפרשות ציפורים ב„פירות ויין".

היבואן הישראלי (חברת אורי אינטרנשיונל) ציין על אריזות כל תכשיר (כנדרש בחוק) את הוראות השימוש וכו', אבל את החוברת תירגם רק חלקית. ברשימת הכתמים ישנה, אין הצעות לטיפול בתכשירים ביתיים.

לדברי היבואן ה„אל־כתם" מסוגל להסיר כמעט כל כתם, אם משתמשים בו בצורה הנכונה ובסבלנות. יוצאים מן הכלל הם כתמים של כימיקלים ש„אכלו" את הצבע, באריגים צבעוניים מומלץ לנסות בפינה נסתרת. כתם אנונימי מנסים להסיר תחילה בתכשיר נגד שמן, כי מרבית הכתמים הם שומניים.

היצרן האנגלי עקב אחרי המכירות ומצא כי הפופולרים ביותר הם „שדוני גריז ושמן" (20% מכלל המכירות), לפני עט כדורי (13%), עט טוש (9%), חלודה (7%) ודם וחלב, עובש־ודיו ודבק ומסטיק (6 אחוז כל אחד). לדברי היצרן, החומר הפעיל שבתכשיר אינו מאבד מהאפקטיביות שלו גם כעבור שנה ויותר (חייבים כמובן לסגור את המיכל). זה חשוב, כי התכשירים יקרים מאוד: 7.99 ש"ח ל־50 מ"ל (או 50 גרם).

בנוסף ל„שדוני" אל־כתם, הובאה אבקת „אל כתם פלוס" שיש להוסיף לאבקת הכביסה כדי להסיר כתמים אורגניים חזקים כמו דשא, ביצים, דם, קפה וכו'. היא פועלת במים פושרים עד חמים. 13.90 ש"ח תמורת 375 גרם — כמות שתספיק, להערכתי, לכ־10 כביסות. תכשיר נוסף של DDD מכונה בארץ „שלג". הוא נועד לכבסים לבנים, שהוכתמו על־ידי בגדים צבעוניים. 9.90 ש"ח.

ערכו לנו שורה של הדגמות. זה עבד. את התכשירים מפיצה חברת נקה. (צב"ש)

שדון הוא ברנש ידידותי

בעריכת עלינא תורי

מפוף ומשם

מה חדש

דילן תומס בגירסת פופ

עופר ניר

„UNDER MILKWOOD" הנודע של דילן תומס, שנכתב, בזמנו, כתסכית רדיו, יופיע בקרוב בגירסה חדשה, בביצוע זמרי פופ מפורסמים ממוצא וולשי, למוסיקה של אלטון ג'ון ובהפקה של ג'ורג' מרטין, מפיק הביטלס הזכור לטוב.

זו הגירסה המוקלטת השנייה של המחזה. בשנות ה־50, הופיע ריצ'רד ברטון, לצד קולות אחרים, בתקליט מסחרי שנעשה על־פי מחזו של תומס. בתקליט הנוכחי משתתפים, בין היתר תום ג'ונס, בוני טיילר ושירלי בסי — כולם, כאמור, ממוצא וולשי.

„פרויקט נפלא", מתלהבת בוני טיילר. „כמו כל התלמידים בוויילס, גם אני למדתי את המחזה בבית־הספר. כמו רוב הדברים שלמדתי שם, גם זה פרח לי מן הראש... אני שמחה לקחת חלק בתקליט הזה. אלטון ילחין לנו מוסיקה נהדרת ואני, בתפקיד פולי גארטר, אשיר כמה שירים גסים במיוחד..."

מכירת הרוקנ'רול הקטנה

בית המכירות הפומביות „סותבי" בלונדון הודיע על מכירה פומבית של חפצים שונים ומזכרות, הקשורות באנשי רוקנ'רול ידועים, ביום שישי, 7 באפריל.

יהיו שם מוצגים, הקשורים לשמות ידועים כמו הביטלס, אלביס פרסלי, ג'ימי הנדריקס ואחרים. יהיו גם ציורים ואיורים של ג'ון אנטוויסל, נגן הבאס של להקת „המי", עד לפירוקה (אם כי יש שמועות עקשניות על הקמתה מחדש, למסע־הופעות בארצות־הברית). אחד האיורים הללו, קריקטורה עצמית, לעטיפת התקליט „המי באמצעות מספרים", החתומה בידי אנטוויסל, מוצעת למכירה במחיר התחלתי של 300 ליש"ט. לגמרי לא רע.

אגב, המכירה הפומבית הבאה של מזכרות רוק, תיערך באוגוסט השנה. אם למישהו יש מוצגים העשויים לעניין את „סותבי" — יתכבד וישלח מכתב להנהלה, עד ה־1 במאי.

פרינס: ישו!

הסאגה המתמשכת של פרינס ואלבומו החדש מגיעה, כנראה, לסיומה הרשמי. אחרי שהודיעו שיש תקליט חדש והכחישו ושוב אישרו ושוב הכחישו, הודיעה חברת התקליטים של פרינס כי, אכן, יהיה תקליט חדש, שיראה־אור בחודש מאי, תחת השם „אהבהסקסי", במילה אחת. אין בתקליט הזה אפילו שיר אחד מתוך הרשימה, שאמורה היתה להופיע על גבי התקליט שלא יצא ושזכה לשם, „האלבום השחור".

תקליט זה נגנז סופית, אם כי ידוע שעותקים פיראטיים שלו מסתובבים בקרב הפריקים של התקליטים הלבנים (הלא חוקיים), שמוכנים לשלם הרבה תמורתם. בינתיים, ממשיך פרינס לשגע את כולם, בגלל מסך הסודיות העבה שהטיל על התקליט החדש. אפילו בחברת התקליטים שלו לא יודעים דבר על התקליט, למעט שמו. פרינס לא התיר להשמיע קטעים, שכבר הוקלטו, למנהלי החברה, ואסר על הוצאת קלטות לא ערוכות (ראף קאט, כפי שקוראים לזה), לשימוש פנימי. טיפוס משונה.

ג'קסון: עוד שתיים

כצפוי, לא עמד מייקל ג'קסון בפני לחץ הקהל הבריטי והוסיף עוד שתי הופעות באיצטדיון ווומבלי בלונדון, ב־27, 16 באוגוסט, בכך, שבר את השיא עצמו והוא עומד על שבע הופעות, כמעט כולן מכורות, באיצטדיון, המכיל 70 אלף איש בהופעה.

בקרוב תתפרסם הביוגרפיה שלו „מונווקר" (מהלך על ירח), כשם סגנון הריקוד הייחודי שפיתח. „מונווקר" הוא גם השם שניתן לסרט קולנוע חדש שלו, בבימויו ל גדי קרמר ובתקציב של 22 מיליון דולר.

פול הרדקסל, שלהיטו „19", קטע חזק על האמריקנים שעברו את מלחמת וייטנאם, היה אחד התקליטונים הנמכרים ביותר באנגליה, בשנת 1985, לא היה פעיל במיוחד בזמן האחרון אבל עכשיו, הוא חוזר בתקליטון חדש — גירסה משלו לקטע ידוע של ג'וניור ווקר האמריקני, „הליכה לילית". אלבום חדש יראה אור באפריל. בינתיים, הוא עובד על תקליטיהם של בארי וייט, סיניטה וגם זוכה האירוויזיון (פעמיים), ג'וני לוגאן.

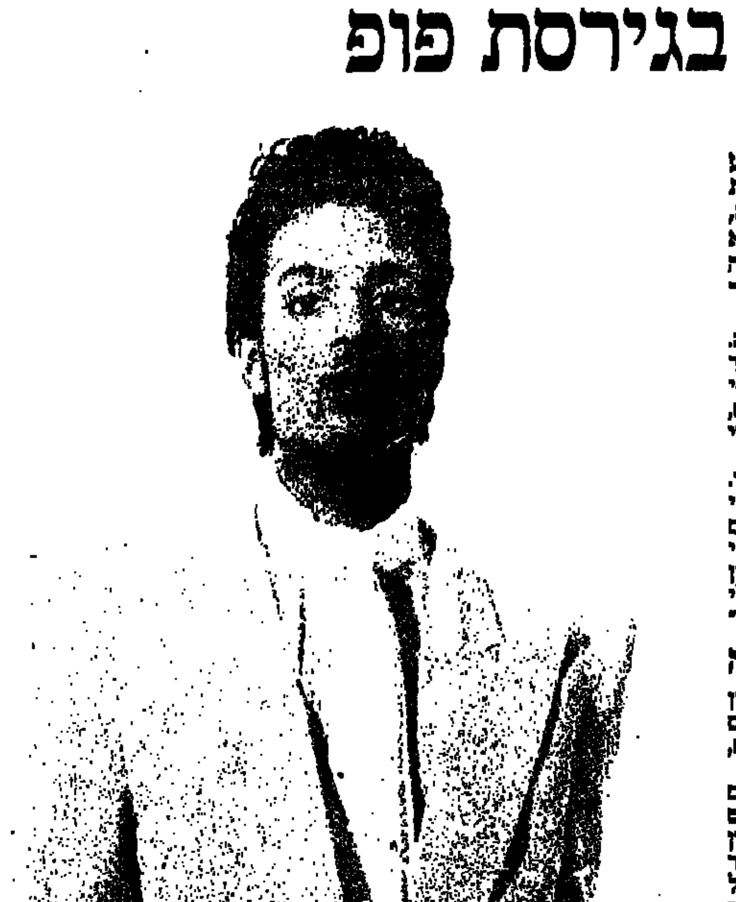

„פרינס" – תקליט חדש

תקליטים

מגובש

יוסי ונונו

צליל שכן „צליל שכן" הד ארצי

התחושה היא שלתקליט הזה חיכינו די הרבה זמן, אולי יותר מדי זמן. מאז הקלטת התקליט והתחלפו חלק מחברי ההרכב וגם הכיוון המוסיקלי השתנה, כך שזהו יותר תקליט של סיכום תקופה, ופחות כזה שמייצג את „צליל שכן" העכשווי.

כל מי שבקיא בג'אז הישראלי בוודאי ראה ושמע, את „צליל שכן" — אחד ההרכבים היותר מעניינים שידע הג'אז כאן. חומר מקורי, איכות נגינה מעל הממוצע, ובעיקר — התמורה, עבודה משותפת רצינית ותלכיד מוסיקלי, שבא לידי ביטוי באופן מושלם גם בתקליט וגם בהופעה.

העבודה המשותפת לאורך כמה שנים הביאה לצליל ייחודי, צליל מלוטש. ל„צליל שכן" יש קו, שמתבטא הן בבחירת החומר, ומה שיותר חשוב — בבצוע. המוסיקה היא בבסיסה פיוזן עם השפעות שונות שהביא כל אחד מחברי ההרכב, כל אחד והרקע שלו. אפשר למצוא בתקליט את „מקהלות" קטע של אסתי קינן (פרשה מההרכב לטובת הריון) עם השפעות מזרחיות — קטע מורכב, שמדגים את רצינות ההרכב.

עוד אפשר למצוא את „סוויטש" — מעין לטינו־ג'אז, „שובבביר" — קטע סווינגי, „יום הולדת" — מיזוג קצבי ו„מעטים מול רבים" — קטע שאהוב עלי במיוחד. סיומם ההשפעות אינו פוגם באחידות התקליט.

התוצאה הסופית היא של הרכב מגובש, שומעים בתקליט אנסמבל, לא סולנים, קשה שלא לציין את נגינתו של שמוליק קובלסקי סקסופון, ואת התמיכה של כלי הקשה (אורן פריד ואסתי קינן). הצליל של אהרוני בן ארי (גיטרה) לא תמיד מקבל את המקום שמגיע לו וחבל.

אגב, בהרכב הנוכחי הדגשים משתנים בין היתר לטובת הגיטרה. בסך־הכל תקליט טוב, שיכול להתמודד עם כל תקליט מחו"ל של הרכבים עם מוסיקה דומה — מה שמוכיח שהרצינות משתלמת בסופו של דבר. זהו תקליט הג'אז הישראלי השני, שיוצא בתקופה האחרונה — עובדה משמחת. אני רוצה להאמין, שיש קהל לתקליט הזה, מומלץ, ולא רק לחובבי ג'אז.

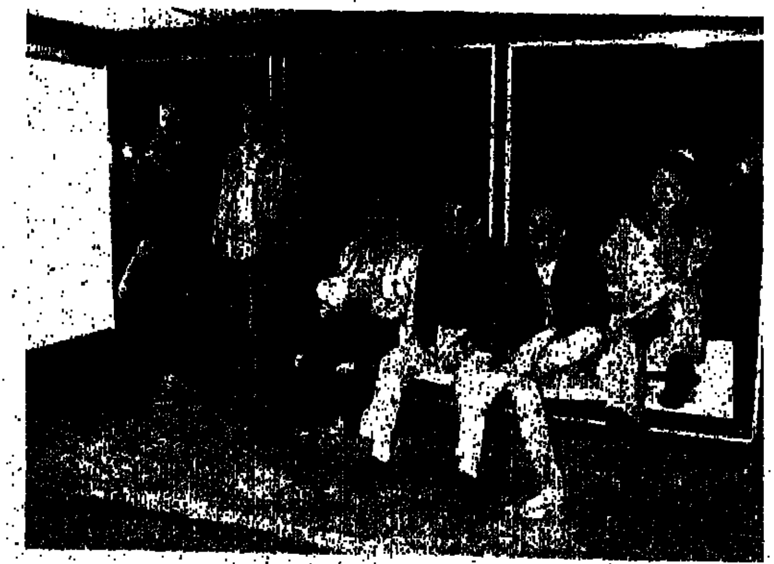

צליל שכן

מופע

משוגעים לגיטרה

יוסי ונונו

בכל פעם אני מופתע מחדש לגלות כמה משוגעים לגיטרה יש בארץ הקטנה והחמה. משוגעים, שלא מסתפקים רק באהבה פאסיבית, אלא עורכים פסטיבלים, מופעים, ימי עיון, וכו'. במרכז ביכורי העיתים הגיעו, כנראה, למסקנה, שצריך לספק את העניין.

לקחו את יהודה שריד, גיטריסט מוכשר בפני עצמו, ומינו אותו לאחראי על מועדון הגיטרה שייקרא מעכשיו „שישה מיתרים" ואיך לא. הכוונה מאחורי מועדון הגיטרה היא לקיים סידרה של מפגשים חודשיים, רצופים, שיעסקו בגיטרה ועל גיטרה ומה שמסביב לה.

המפגשים יכללו נגינה, שיחות, הקרנות וידאו ותתם מטעמי גיטרה. המפגש הראשון, שנערך בשבת (26 במרץ), היה שעטנזי, היינו עסק במגוון רחב של נושאים. הכוונה ע"פ שריד, היא להקדיש בכל פעם מפגש לנושא מסוים. המפגש הראשון היה רק טעימות של העתיד לבוא. ניגנו עמנואל סגרה, נגן גיטרה קלאסית מאיטליה; ליאור ישתיאלי, גיטריסט צעיר ומבטיח, שניגן סטנדרטים של ג'אז; אריק קרמן וביתו איילת — הוא בכלליקה היא בגיטרה. מיכאל גלוזמן עסק בהשוואות של ביצועים נדירים לגיטרה והוקרן גם סרט וידאו על ועם ג'וליאן ברים.

עם האוכל בא התיאבון ושריד כבר מדבר על ספריית גיטרה וכתיבה ויל נושאים הקשורים לגיטרה וכו' וכו'. מי אמר שאסור לחלום? המפגשים יתקיימו בשבת האחרונה של כל חודש המפגש הבא יוקדש למוסיקה ספרדית (יוסי שיפמן, מנהל מרכז ביכורי העיתים, מציע להצטייד בעקבים לאורלה). המפגש שאחריו יעסוק בווילה־לובוס. המפגשים נערכים במרתף הקטן של המרכז, בשבת של המפגש הראשון היו באלה שנאלצו לחכות בחוץ, מומלץ לוייקן)

וידאו

על טעם וריח

יוסי ונונו

יואב קוטנר מארח, צוותא (24.3).

ערבי הווידאו של יואב קוטנר בצוותא כבר הפכו למוסד. פעם בחודש הוא מארח אמן ישראלי, שבוחר על־פי טעמו סרטוני וידאו של האמנים האהובים עליו, הפעם היה תורה של סי היימן, זמרת שתופסת תאוצה ברוק הישראלי, די מעניין לעקוב אחר מקורות ההשפעה שלה.

הטעם של סי מכיל כמובן זמרות רבות — ג'ון ארמטריידינג, פטי סמית, אני לנוקס, כריסי היינד. אחר־כך מגיע תורם של הגברים — איאן ציורי המצוין, ג'ון קייל, המונקים (בסרט הווידאו המפורסם שלהם עם הזונות על הבמה) וג'ו קוקר. היו גם ישראלים, שלא נחשוב שאמנינו מושפעים רק ממה שקורה בחו"ל — שלום חנוך ואריק איינשטיין ו„לול", ווידאו פרטי, כנראה, עם ביצוע ל„רק בנארס". לסיום, שוב וידאו פרטי ביצוע ל„יורים ובוכים", כפי שהושר בפני קהל בצוותא ואחר־כך הוקרן בפני קהל שוב בצוותא. עולם קטן מי שרוצה לערוך השוואות בין ההשפעות על סי היימן לבין התוצאה, מוזמן.

קומפקטי

עידן תקליטון־הקומפקט

עופר ניר

בשמונה אחוזים מבתי־האב בבריטניה יש כיום לפחות מטמון־קומפקט־דיסק אחד. בשנה האחרונה בלבד נמכרו בבריטניה למעלה ממיליון מכשירים. הנתונים הללו אומרים דבר אחד: הקומפקט־דיסק הפך, תוך תקופה קצרה, לתחליפו של תקליט־הוויניל ולא ירחק היום עד שישתלט על כנות השוק שלו.

אם עד עכשיו דובר באריכי־נגן שיצאו גם במהדורת קומפקט־דיסק או במוסיקה שהודפסה אך ורק על דיסקים, הרי שבשנה האחרונה החל להתפתח מושג חדש: תקליטון־הקומפקט, ה„סי.די.סינגל". כ־40 מבין הלהיטים המדורגים במצעד הפזמונים הבריטי יצאו גם על גבי קומפקטים. כ־50 אלף סינגלים נמכרים מדי שבוע בבריטניה בלבד. מדובר, אמנם, רק בארבעה אחוזים משוק המכירות, אולם אין ספק שהנתח הזה יילך ויגדל ככל שקטלוג הסינגלים יתרחב ויתפתח. כיום אפשר להשיג למעלה מ־15 אלף אריכי־נגן על־גבי קומפקט־דיסק ורק כ־350 סינגלים. ה„סי.די־סינגל" מיוצר בשני פורמטים: שלושה וחמישה אינץ'. גירסאות ה־3 אינץ' נמכרות בתוספת התקן מיוחד, המאפשר לנגן אותם במטמון הקומפקט הביתי. בינתיים יש רק חברה גדולה אחת העוסקת בייצורם, „סוני", כמובן, אולם חברות אחרות לוטשות עין לשוק ההולך ומתפתח של תקליטוני־הקומפקט. „סוני", אגב, תוציא בקרוב מטמון קומפקט נייד, גירסה קטנה יותר ל„דיסקמן" המוכר, שתתאים לתקליטוני ה־3 אינץ', בלא צורך בהתקן המיוחד. המכשיר אמור לעלות קצת פחות ממאה ליש"ט — והמחיר יילך ויירד בעתיד הלא רחוק — כך שברור כי יהיה בהישג־ידו של כל צעיר כמעט.

עלות הייצור של תקליטון־הקומפקט היא כ־40 פני לתקליטון, כאשר מדובר במהדורה של כ־10 אלפים יחידות. המחיר הסיטונאי הוא כ־2.50 ליש"ט והוא נמכר לצרכן בכ־4 ליש"ט, וזה בהחלט פער מחירים לא סביר ואף מופרז מאוד. גם מחיר התקליטונים יירד בהתאם להתפתחות השוק.

אגב, תקליטון־הקומפקט הראשון, שיצא במהדורה בת 400 עותקים בלבד, כמתנה מטעם חברת „פונוגראם", היה „אחים לנשק" של „דייר סטרייטס". אספנים ישלמו עבורו בשמחה 200 ליש"ט ויותר. משתלם למי שזכה והתקליטון הזה נמצא בידיו.

כבר התמקם בבית...

עופר ניר

דורון מזר — „יש לי ים תיכון" (הד ארצי)

הקונספציה של דורון מזר לקחת שיר זר ולהצמיד לו מלים עבריות, כדי לזכות בלהיט גדול — עבדה היטב בעבר, העיד הצלחת „אני חוזר הביתה", שיר איטלקי במקור. עכשיו הוא כבר בבית, ממוקם היטב על הים־התיכון והתקליט החדש שלו. (שוב, שמרית אור אחראית לתשעה מתוך עשרת הטקסטים, למעט „כי אל אשר תלכי אלך" של רודי ברק, ללחן של נורית הירש) מלא גירסאות עבריות לשירים איטלקיים, ערביים, יווניים וצרפתיים. „יש לי ים תיכון", בהחלט. את „ג'מילה", כבר הזכרנו והפעם שלה בתקליט הזה, היא „ג'מולה" ל„כמו שאת" של ז'אן־ז'אק גולדמן במקור. שוני גולדמן אחר: „משאלת הלב". שמרית אור, אני מניח, שלא תרגמה את השירים במדויק, אלא נתנה להם עיבוד חופשי בעברית. „כמו שאת", במקור, הוא שיר נוגע־ללב, שכתב גולדמן על בת־דורתו, ילדה שנספתה בשואה.

מי שמוכן להתעלם מזה ומי שמוכן, בשמחה, להצטרף לדורון מזר בשיטוט המוסיקלי שלו על חופי הים־התיכון, מבירות עד ישראל, יוונה והעבודה של מיקי גבריאלוב נשמעת משהו, ולענין, תוספת הכלים המזרחיים (בוזוקי, קאנון) מתקבלת בטבעיות לאור הסגנון והקונספציה.

מזר הוא זמר של אמצע־הדרך. נחמד, לא דורש עומק אינטלקטואלי מן המאזין, לא מטיל שיגעונות, לא מלחיץ. מסוג התקליטים שאפשר לשמוע, אבל, אפשר בהחלט גם בלעדיהם. ההחלטה בידכם.

חולון גברה על הפועל ת"א 73:75, בסל בשניית הסיום

וורניק ראה צעדים ובוגין ראה נצחון

הפועל חיפה שמרה על מקומה בפליי־אוף כשניצחה במחזור האחרון בירושלים – 68:89, בעוד שאליצור רמלה הפסידה בגליל – 99:85 ● מכבי חיפה – בית"ר ת"א 88:90 ● מכבי נתניה סיימה העונה ללא נצחון – 110:86 נגד אליצור נתניה

ניב בוגין
סל בשניית הסיום

● כדורסל

הליגה הלאומית בכדורסל נסתיימה אמש. במחזור האחרון אושר הבל סופית לקראת הפליי־אוף. הדרבי התל־אביבי הקטן בין מכבי ת"א, ובית"ר ת"א ביום חמישי לא ישנה מאומה. מכבי ת"א כבר התבססה במקום הראשון ובית"ר ת"א ירדה.

בירושלים החתימה קבוצת הפועל לחיפה את כרטיסה לפליי־אוף לאחר שהכניעה את הפועל ירושלים — 68:89. לעומת זאת נצחה ירידת החיפנים בקרב על המקום השמיני, אליצור נהדהוד רמלה, בכפר־גלעדי, ע"י הפועל הגליל־העליון — 99:85.

קרב הצמרת בין הפועל חולון והפועל ת"א, שלא שינה את מיקומן של שתי הקבוצות, הסתיים בנצחון דרמטי, בשנייה האחרונה, של הפועל חולון — 73:75.

מכבי חיפה גברה על בית"ר ת"א — 88:90 ומכבי נתניה נפרדה מהליגה הלאומית ללא נצחון, כשהובסה במשחק האחרון בדרבי ע"י אליצור נתניה — 110:86.

משחקי הפליי־אוף
10 באפריל
● חפ. חולון – אלי. נתניה.
11 באפריל
● מכבי ת"א – חפ. חיפה.
● חפ. ת"א – מכבי חיפה.
● הגליל־העליון – מכ. ר"ג.

המשחק המרכזי

ניב בעיתוי הנכון

הפועל חולון — הפועל תל־אביב 73:75 (37:40)

יצחק ויסהוף

ניב בוגין, הפך אמש לחביב הקהל החולוני לאחר שקלע את סל הנצחון להפות קבוצתו בשניית הסיום והעניק לחבריו נצחון יוקרתי — 73:75 על הפועל תל־אביב הניצבת מקום אחד מעליה בטבלה הלאומית.

לעיני 1500 צופים נפגשו שתי קבוצות הצמרת, אולם הרמה אותה הציגו השחקנים לא הצדיקה את מיקומם הרם. אמנם הפועל תל־אביב הופיעה ללא שחקן החמישיה הראשונה של ג'נתן דלול (ראה ידיעה נפרדת), אך העדרו לא יכול: להוות תרוץ ליכולת הבלתי משכנעת של חבריו.

הפועל חולון, לעומת ת"א, הופיעה בהרכבה החזק ביותר אולם שחקני הקבוצה סבלו מתנודות חרשות במשחקם וגם לאמן מרדכין קסלר חלק לא מבוטל במעצורים של חולון במשחק ההתקפה.

פתיחת המשחק לא רמזה על ההמשך. חולון, בפתיחה מעולה, הוליכה 0:8 ובדקה ה־16 היה יתרונה בן 10 נקודות — 26:36, אך עד להפסקה הצליחה הפועל ת"א לצמק בזכות קליעות מרויקות של טאונס (4 סלי 3 במחצית הראשונה 7 סלי 3 בסה"כ) עד 3 הפרש בלבד לחולון — 37:40.

הנסיגה של חולון נבעה מחילוף תמוה של קסלר שכשיא תנופת קבוצתו הכניס את זיסמן במקום אלימלך וחולון נעצרה.

במחצית השנייה המשיכה הפועל ת"א בתנופתה. טאונס הוסיף לצלוף ובדקה ה־27 הוליכה ת"א ביתרון ראשון במשחק 47:48. ההמשך היה וורוד מבחינת הפועל ת"א שהגדילה את יתרונה ל־7 נקודות — 49:56 כשחולון לא קלעה סל במשך 4 דקות (27"–31").

קליעות של טרי, אלימלך, בורמור וראוסן שהעמידו, לעומת חרדמה של ת"א, צימקה הפער ל־2 נקודות (69:67) כשנותרו 4 דקות לסיום. אלימלך השווה ל־71:71 (38) וטאונס העלה את חבריו ליתרון 71:73.

45 שניות לסיום השווה טרי בקליעות עונשין וכאשר נותרו 27 שניות ביצע זלוטיקמן "צעדים". שופט המשחק טור וורניק איפשר לזלוטיקמן לקלוע ורק לאחר מכן שרק לצעדים למחאת השחקן. הסל שקלע נפסל. חולון יצאה להתקפה אחרונה. 4 שניות לסיום החטיא אורנג', הכדור הגיע אל בוגין שממש עם השריקה קלע סל נצחון — 73:75.

ג'ו דאוסן היה הריבאונדר המצטיין עם 10 כדורים חוזרים והקדים את מרסר שקלט 9 כדורים.

שיפוטם של דוד דגן וטור וורניק היה טוב.

● קלעו להפועל חולון: ראוסן 16, אורנג' 16, אלימלך 11, טרי 10, בורמור 10 בוגין 9 וזיסמן 3.

● קלעו להפועל ת"א: טאונס 25, זלוטיקמן 13, מרסר 11, אייזמוס 11, לאסוף 8 ופרישמן 5.

אתוזים מדהימים של וולס

הפועל חיפה — הפועל ירושלים 68:89 (31:41)

איתן אייל

במשחק סוף עונה טיפוסי הוצגה קבוצת הפועל ירושלים בכל מערומיה. שחקניה שיחקו ללא כל מוטיבציה ובמקום להוות יריב שקול לחיפאים הקלו עליהם את העבודה בדרך לנצחון קל — 68:89.

לעומתם שיחקו שחקני חיפה בשאפתנות רבה תוך הצגת משחק קבוצתי מבוקר. להפועל חיפה מלאי שחקנים מצומצם אך אמש הספיק להם משחק משובח של קילפטריק וולס שקלע 22 נקודות עם 90 אחוזי קליעה מהשדה ו־100 אחוזי קליעה מן העונשין. וולס גם קלט 9 ריבאונדים.

לצידו הייטיבו לשחק רונלד בוסטון שקלע 19 נקודות וקלט 9 ריבאונדים ורוברט יוברט שקלע 15 נקודות וקלט 9 ריבאונדים.

המשחק נפתח תוך גישושים כאשר הסל הראשון מן השדה נקלע ע"י ירושלים בדקה השלישית וע"י חיפה בדקה השישית.

עד אז, נקלעו הנקודות רק מקו העונשין. היתרון עבר מצד אל צד, נקודה לכאן ונקודה לכאן, עד שבדקה ה־14 רכשה חיפה יתרון ממשי ראשון, 26:29 ותוך דקה וחצי 27:32, 27:39, ובמחצית 31:41.

במחצית השנייה השתלטה חיפה על המשחק והגדילה את יתרונה 31:43, 39:53, והשיא בדקה ה־32 53"74, ובסיום המשחק 68:89.

שפטו אסא קמינר ואבי נוימן, לעיני 900 צופים, באולם מלחה בירושלים.

● קלעו להפועל חיפה: וולס 22, יוסטון 19, יוברט 15, גרוס 12, קסקי 12 ושם־טוב 9.

● קלעו להפועל ירושלים: חון 16, כנס 11, בר־אורי 8, מילר 8, וינטמן 7, הריסון 6, קנו 6, אסלס 4, ושלמי 2.

האריה שבחבורה

מכבי חיפה — ביתר תל־אביב 88:90 (42:48)

יוסף גלזר

מכבי חיפה הבטיחה אמש את מקומה השביעי בטבלה לאחר שניצחה בדוחק את ביתר תל־אביב 88:90 מסל נצחון שקלע ארי רוזנברג, שמונה שניות מן הסיום.

שתי הקבוצות התייצבו בהרכבים חסרים. חיפה ללא ג'ד בינון המושעה ועדי גורדון הפצוע ובית"ר בלי לן קולהם (צבא), עופר יעקבי (סיכסוך) ועם הית"ר אבנר קופל כמאמן חירום.

חיפה אמנם הוליכה ב־38 מתוך 40 דקות המשחק אך לא הצליחה לברוח, ויתרונה הגדול ביותר עמד על 9 נקודות. חמש דקות מן הסיום הצליחה בית"ר להטות את היתרון לצידה אך חיפה, במאמץ עליון בדקת הסיום, הפכה את הקערה על פיה וזכתה בנצחון.

החיפנים הבליטו בדקות רבות את הישראלים אסף ברנע, אלון אופיר ואלי הבר, כאשר לצידם תרמו פלאורס, שטיינהואר ורוזנברג ששיחק 40 דקות כדרכו את חלקם.

הבית"רים למרות שכבר נשרו לליגה הארצית הפתיעו בעמידתם העיקשת. מרק סמפסון עם 36 נקודות וחמישה סלי שלוש נקודות היה מצוין, מל הברד הפתיע לטובה וגם ג'ורג' מורו ורונן גינזבורג שמרו על ממוצע טוב.

בית"ר הוליכה רק פעם אחת במחצית הראשונה 7:8 וחיפה שלטה בהמשך 10:15, 16:24 ו־29:38.

בית"ר צימקה ל־37:38 אך חיפה הגדילה ל־42:48 במחצית.

המכבים המשיכו להוליך 53:60, 64:66 ו־68:74 אך שבע נקודות רצופות של בית"ר העניקו לה יתרון שני במשחק 74:75 בדקה ה־34. בית"ר עוד הוסיפה להוליך 76:78, 78:80, 80:83 ו־82:85 אך שני סלים רצופים של פלאורס וסל של שפע הפכו את התוצאה ל־85:88 לחיפה. סמפסון לא ויתר ובסל שלוש נקודות השווה ל־88:88 כשנותרו 58 שניות לסיום.

פלאורס החטיא 35 שניות לסיום אך תיקן עצמו כאשר חטף את הכדור ואיפשר לארי רוזנברג לקלוע את סל הנצחון 88:90 כשנותרו שמונה שניות לסיום. נדב שטיין איבד את הכדור הבית"רי האחרון ואיפשר לחיפה לרדת מנצחת.

שפטו מצויין אברהם זגול ושלום וולצר, לעיני 1000 צופים, בהיכל הספורט ברוממה.

● קלעו למכבי חיפה: רוזנברג 21, פלאורס 20, שטיינהאור 15, ברנע 14, שפע 14, הבר 4 ואופיר 2.

● קלעו לביתר תל־אביב: סמפסון 36, מורו 20, הברד 15, גינזבורג 14 ומוסקוביץ 3.

● מלך הסלים

1.	סמפסון (בית"ר ת"א)	686
2.	ראוסן (חפ. חולון)	547
3.	טאונס (הפועל ת"א)	545
4.	יוסטון (הפועל חיפה)	517
5.	מאגי (מכבי ת"א)	513
6.	ליף (גליל־עליון)	504
7.	קילינג (מכבי ר"ג)	483
8.	מאיו (מכבי ר"ג)	471
9.	ויליאמס (אלי. רמלה)	439
10.	בינון (מכבי חיפה)	438

● חמישיית המחזור

● לינטון טאונס (הפועל ת"א)
● מארק סמפסון (בית"ר ת"א)
● קילפטריק וולס (הפועל חיפה)
● קווין מאגי (מכבי ת"א)
● עופר פלישר (חפ. הגל.־העליון)

● השבדי מאטס וילאנדר עמל שלוש שעות וחצי לפני שקיבל 112 אלף דולאר לאחר שניצח במשחק הגמר בטורניר הטניס בקי ביסקיין את האמריקאי בן ה־35 ג'ימי קונורס בארבע מערכות 4:6, 4:6, 6:4, 4:6.

● טבלה לאומית

		משחקים	נצחונות	הפסדים	סלים	נקודות
1.	מכבי ת"א	21	18	3	1818־2050	39
2.	הפועל ת"א	22	17	5	1755־2035	39
3.	הפועל חולון	22	16	6	1761־1944	38
4.	הגליל־העליון	22	14	8	1815־1963	36
5.	מכבי רמת־גן	22	13	9	2028־1997	35
6.	אליצור נתניה	22	13	9	1926־2042	35
7.	מכבי חיפה	22	11	11	2058־2046	33
8.	הפועל חיפה	22	10	12	1777־1811	32
9.	אליצור רמלה	22	9	13	2061־1929	31
10.	הפועל ירושלים	22	6	16	1986־1802	28
11.	בית"ר ת"א	21	4	17	2029־1881	25
12.	מכבי נתניה	22	—	22	2127־1641	22

גמרו להפסיד

אליצור נתניה — מכבי נתניה 86:110 (41:47)

דוד בבר

"בשבוע הבא כבר לא נפסיד" — פלט אחד מכדורסלני מכבי נתניה בסיום המשחק אמש שבו הובסה קבוצתו בדרבי על ידי אליצור 86:110 לאחר 41:47 במחצית.

משפט זה מבטא יותר מכל את אנחת הרווחה שחשים כדורסלני מכבי נתניה עם סיום משחקי הליגה.

אמש, בדרבי, החזיקה מכבי מעמד רק במחצית הראשונה, כל עוד כושרה הגופני איפשר לה להתבטא. לאחר ההפסקה ברחה אליצור ולא הותירה ספק מי הטובה יותר בנתניה.

אליצור פתחה היטב 0:5 ו־14"4 בדקה ה־4. בהמשך התאזנו מעט יחסי הכוחות וסטיב שלכטר העלה את מכבי ליתרון מפתיע 28:29 (דקה 13) ו־30:31 (דקה 14).

חווה ויטמן החזיר את היתרון לאליצור בדקה ה־16 — 33:41 ובמחצית 41:47.

סל שלוש נקודות של סטיב מלוביק, מייד עם פתיחת־המחצית השנייה נתן את האות לבריחת אליצור. קרל נברסון היה בדקות אלה מצויין ובעזרתם של חווה ויטמן ופיל לוקהאת התכו שוב ושוב בהגנת מכבי וההפרש צמח והלך. לשיאו הגיע בדקה ה־39 — 74:101.

קארל נברסון היה האיש מספר 1 במגרש והריבאונדר המצטיין היה פיל לוקהאת שקטף 14 ריבאונדים.

במכבי בלטו סטיב שלכטר ודיויד בלאט.

שפטו יצחק רמות ושי שטריקס, לעיני 300 צופים, באולם בן־גוריון בנתניה.

● קלעו לאליצור נתניה: נברסון 27, לוקהאת 16, ויטמן 18, מייר 13, קרמן 10, ברבה 10, מלוביק 8, אביטוב 8 וגורן 5.

● קלעו למכבי נתניה: שלכטר 28, בלאט 19, קרטר 18, רייטנר 12, רום 8, רייס 4 ועמר 2.

דלול עשה דין לעצמו

יצחק ויסהוף

ג'ונתן דלול, כדורסלן הפועל תל־אביב, החרים אמש את משחק קבוצתו עם הפועל חולון.

דלול, בעצת עורך דינו יוסי לבנה, קיבל הוראה שלא לשחק עוד שהפועל ת"א לא תעניק לו מכתב רישמי שבו מצויין כי בתום העונה הוא ישוחרר. כמו כן טען עו"ד לבנה כי הקבוצה חבה לכדורסלן סכום של 10,500 שקלים.

מהפועל ת"א נמסר כי היו לקבוצה עוד יומיים לשלם חוב זה וצעדו של הכדורסלן תמוה מאוד.

דלול ביקש שכוורי יקבע ושם הוא משוחרר מהקבוצה או לא בתום העונה, אך גם דרישה זו לא היתה מקובלת על אנשי ת"א שטענו כי לדלול הסכם עם הקבוצה לעוד עונה.

הרגשתו הכללית של דלול הושפעה גם מההלומות שהיו ליה ערב קודם לכן באימון עם חיים זלוטיקמן.

מהפועל ת"א נמסר כי דלול יועמד לדין.

הפועל ת"א מכינה חגיגה בבלומפילד

קבוצת הכדורגל של הפועל ת"א החלה בהכנות לקראת משחקי־הסיום בליגה הלאומית, נגד מכבי נתניה, ביום ראשון ב־5 אחה"צ באיצטדיון בלומפילד.

בין השאר ייערכו הגרלות כשמאמצי הקבוצה הבטיחו כרטיס טיסה לגמר גביע־אירופה בכדורגל בגרמניה.

חידושים: כרטיס משולב לאב ובן במחיר של 30 שקל לחיילים ולחברי קיבוצים הונפקו כרטיסים במחיר של 15 שקל.

● האנגליה קארול פוייג ניצחה אתמול בתחרות קליעה בין־לאומית, שהיתה בהרצליה, לאחר שצברה בירי באקדח אויר 40 כדור — 382 נקודות.

גורן (47) סילקה את הפועל ת"א מהפליי־אוף

יוסף חכם

47 נקודות שקלעה אלומה גורן העניקו אמש, במחזור ה־22 בליגה הלאומית לנשים בכדורסל, נצחון בית חשוב לקבוצת הפועל גבעת חיים על הפועל תל אביב 58:74 לאחר 28:39 במחצית.

בעקבות הנצחון הבטיחו שחקניות הפועל גבעת חיים את השתתפותן בפליי־אוף יחד עם אליצור ת"א מכבי ת"א והפועל חיפה. הפועל תל־אביב, שניצבה ערב המחזור במקום השלישי, נדחקה למקום החמישי ואיבדה את מקומה בפליי־אוף.

משחקי הסיבוב הראשון בפליי־אוף יהיו ב־12 באפריל: אליצור ת"א — הפועל גבעת חיים; מכבי ת"א — הפועל חיפה.

בגבעת חיים הביסה קבוצת הפועל המקומית את הפועל ת"א 53:74. הירבו לקלוע למנצחות: גורן 47, ריימנט 14 ופרנק 11. להפועל ת"א: וולף 15 ומקובר 13. שפטו: הילמן ועלימי.

● באולם הפועל בירושלים גברה במשחק חוץ הפועל חיפה על הפועל ירושלים 40:79. בשורות הפועל חיפה בלטה איריס דינרמן שקלעה 24. בירושלים ארמון 15.

● בדרבי התל־אביבי באולם האוניברסיטה בת"א ניצחו שחקניות אליצור ת"א את בני יהודה ת"א 47:82 (25:41). הירבו לקלוע לאליצור: [illegible]

טבלת הנשים
(אחרי המחזור ה־22)

1.	אליצור ת"א	1163־1880	44
2.	מכבי ת"א	1325־1597	40
3.	הפועל חיפה	1295־1441	36
4.	הפו. ג. חיים	1412־1488	36
5.	הפועל ת"א	1308־1479	35
6.	הפועל גלבוע	1309־1306	33
7.	מכבי מוצקין	1315־1251	33
8.	בני יהודה	1402־1533	32
9.	אלי. ק. אונו	1566־1397	29
10.	אליצור סית	1528־1325	27
11.	הפועל רים	1654־1367	26
12.	אלי. ראשל"צ	1589־1346	26

שפטו אריאלי וגולן.

● באולם בכפר תל אביב ניצחה קבוצת מכבי תל אביב את אליצור פתח תקוה 46:81 (26:45). הירבו לקלוע למכבי ת"א: קסטן 21, שרה 15 וגולדשטיין 14. לאליצור פ"ת: מיס 12 וגולדשטיין 9. שפטו: סיס והימלשטיין.

● באולם בבית אלפא גברה קבוצת הפועל גלבוע על אליצור ראשל"צ 47:54 (26:27). הירבו לקלוע לגלבוע: כרס 14, רזאק 12 וריכמן 7. לראשל"צ: גורדון 13, אורן 9 וסיאני 8. שפטו: אוברלנדר והורסטו.

● באולם גושן בקרית מוצקין הפתיעה קבוצת אליצור קרית אונו בנצחון על מכבי קרית־מוצקין 64:65 (32:33). [illegible]

למען ההיסטוריה

הפועל הגליל העליון — אליצור רמלה 85:99 (41:52)

אביהו שפירא

"שיחקנו בשביל ההיסטוריה והטבלה בלבד. איננו צריכים לנצח לא יותר, עכשיו מכרו" — בן אברי מאמן הפועל הגליל העליון מיד, מבהיר בסיום המשחק שבו ניצחה קבוצתו את אליצור נווה הדר רמלה 85:99.

מבצעים יפים של רכז הגליל ויין פרימן וסיומים משכנעים של עופר פלישר (שיא קליעות אישי בגליל, 22 נקודות) היו הצד היפה בגליל. אריל ויליאמס היוות הצגה נפרדת לקהל, ככל שהקהל "חימם" אותו יותר כך ההצגה היתה טובה יותר.

למשחק הזה היו גם מהלכים שבראשיתם עוד הוליכה רמלה בדקה השנייה 4:5 ו־16:17 בדקה השמינית. מכאן נטלה הגליל את רשות ההובלה וכל שהשתנה היו רק ההפרשים. דקה ה־14, 25:39, דקה 28 — 55:68, דקה 30 — 59:75 ויתרון שיא בדקה ה־37, 71:90, בסיום 85:99.

בגליל שותף בדר ליף שלא שותף בשני המשחקים האחרונים של הקבוצה בגלל פציעה. הגליל שיחקה קבוצתי לעומת פיזור וחוסר יציבות אצל שחקני רמלה.

שפטו גמרור בדין וג'וני אבו ערף לעיני 1100 צופים באולם בית ציפורי בכפר־גלעדי.

● קלעו לגליל: פלישר 22, מרטין 21, פרימן 19, ליף 18, הנפלר 15, מטלון 2 וכהן 2.

● קלעו לאליצור רמלה: וובסטר 19, ויליאמס 18, ברזילי 14, חזן 11, פולק 10, גנרלמן 7 ומקגדי 6.

● מלך 3 הנקודות

1.	סימפסון (בית"ר ת"א)	88
2.	גורן (אליצור נתניה)	69
3.	רוזנברג (מכבי חיפה)	62
4.	שם־טוב (הפועל חיפה)	55
5.	טאונס (הפועל ת"א)	54
6.	ג'מצ'י (מכבי ת"א)	50
7.	נברסון (אליצור נתניה)	48
8.	קנו (הפועל ירושלים)	37
9.	גורדון (מכבי חיפה)	37

הנשיא יזניק אליפות השייט

● שייט

יוסף גלזר

נשיא המדינה חיים הרצוג יזניק הבוקר, ב־11.00, את אליפות העולם בשיט מפרשיות מדגם 470 שתערך בחוף השקט בבת־גלים, בחיפה.

הנשיא, שהוא שייט חובב משחר נעוריו, ישתתף בשעות הערב גם בטקס הפתיחה הרישמי של האליפות, כאשר בשעות הבוקר יצאו השייטים והשייטות, נציגי 20 מדינות, ליום התחרויות הראשון.

כמה מדינות ביטלו את בואן: פולין, סמרה, קפריסין, אוסטרליה, דרום־קוריאה ואתמול הצטרפה אליהן במפתיע גם יוון.

אתמול נערך "שיוט אפס" הנחשב לחזרה הגנרלית. 120 צוותים יצאו לדרך אולם רק שלושה מהם החליטו לסיים את מלוא המרחק. אף צוות ישראלי לא הצליח להתברג בין עשרת הראשונים בשלביה השונים של התחרות. שלושת הצוותים שהגיעו לקו הסיום היו בנגסטון וזריקסון משוויץ, לפני אסטלונר ודרייקס משוויץ ומלוואזיק וקרקוניק מיוגוסלביה.

ראש העיר חיפה אריה גוראל ערך אמש קבלת־פנים חגיגית לכל משתתפי האליפות.

ניו־זילנד מוכנה לשחק בארץ בקדם עולמי

● כדורגל

ראשי נבחרת הכדורגל של ניו־זילנד הודיעו אתמול לראשי המשלחת הישראלית במשחקים הקדם אולימפיים שהם מוכנים לקיים את שני המשחקים הקדם עולמיים בארץ.

כידוע משובצות אוסטרליה וניו־זילנד (אחרי שתעבורנה את המשוכות הקלות פיג'י וטאיוואן) בבית אחד עם ישראל למשחקים הקדם עולמיים. משחקים אלה אמורים להערך בשיטת בית וחוץ ומי שזוכה בראש הבית יתמודד מול נבחרת דרום אמריקנית.

הודעה זו תעניק לישראל יתרון ממשי שכן היא תקיים שלושה משחקים בארץ ורק משחק אחד בחוץ — עם האוסטרלים.

כמו אחרי כל כשלון, גם הפעם, כבר מדברים על המשימה הבאה.

הלילה אמורה היתה הנבחרת לעזוב את אוקלנד בדרכה לארצות הברית, משם תגיע לארץ.

חוזרים ביום חמישי אחה"צ

נבחרת הכדורגל הלאומית של ישראל תנחת בלוד ביום חמישי בארבע אחר הצהריים לאחר מסעה הממושך בניו זילנד ובאוסטרליה שנמשך 37 ימים.

למרות שהנבחרת לא הצליחה להעפיל למשחקים האולימפיים בסיאול מתכוונים ראשי ההתאחדות לכדורגל לערוך למשלחת קבלת פנים לבבית בנמל התעופה.

ביום שני תשמע מזכירות ההתאחדות והוועדה המיקצועית את הדו"חות של ראשי המשלחת, המאמן, הרופא ורק לאחר מכן תדון ההתאחדות לכדורגל במסע.

היום משחקי חצי הגמר

גביע הטוטו

שמשון תל־אביב נגד מכבי נתניה ובני יהודה מול הפועל תל־אביב — אלו יהיו שני משחקי חצי גמר גביע הטוטו בכדורגל היום בשעה 3.

באיצטדיון הפועל פתח־תקווה, תפגוש שמשון ת"א את מוליכת הטבלה הלאומית מכבי נתניה. שמשון, שהיא מחזיקת גביע הטוטו, תנסה לשחזר את הישגה מהעונה שעברה, אך מולה תתייצב קבוצה בעלת התקפה מעולה שתנסה לנצל את העדרותו של שוער הנבחרת אבי חדד משער שמשון. למכבי נתניה יהווה המשחק הכנה מצויינת לקראת משחק הליגה ביום ראשון נגד הפועל תל־אביב.

במשחק השני יפגשו באיצטדיון בהרצליה הפועל תל־אביב ובני יהודה. משחק זה ילווה ביוקרה רבה מהצד הניהולי. דוד שוייצר (בני יהודה) שאימן בעונה שעברה את הפועל ת"א אותה מאמן יצחק שניאור (בעונה שעברה מאמן בני יהודה) יבקשו לנצח ולצבור נקודות יוקרה.

בגביע הטוטו בליגה הארצית, שיערכו בשיטת ליגה, תפגוש מחר באיצטדיון וינטר הפועל בת־ים את הפועל רמת־גן, בשעה 3. הקבוצה השלישית שהעפילה לבית הגמר היא מכבי יבנה.

מי יממן כוח שיטור?

ראובן חנניה

למשחקי הליגות בכדורגל שיתקיימו במחזור הקרוב עדיין לא הוקצב הכסף הדרוש לכוח השיטור עבור השנה הקרובה.

משרד האוצר ומשרד החינוך שהזרימו עד עתה את הכסף עבור כוח השיטור שמאבטח את משחקי הליגה בכדורגל, לא הבטיחו את הזרמת המשאבים לנושא זה, כך שהחל מה־1 באפריל אין גוף שישלם עבור הוצאות השיטור.

ההתאחדות לכדורגל שיגרה כבר מכתבים לשר החינוך והאוצר, לשר המשטרה וכן לראשי המרכזים כדי להשיג את סכום הכסף הדרוש.

בהתאחדות לכדורגל יצטרכו למצוא סידור מהיר שכן ב־3 באפריל — חול המועד של פסח — מתחדשים משחקי הליגות הלאומית והארצית לאחר שהנבחרת הלאומית של ישראל תשוב ממסעה באוקיאניה.

נודע, כי הגוף שנלקח בחשבון לממן את הוצאות השיטור, הוא מועצת ההימורים בספורט.

בעקבות האירועים האחרונים ביהודה ושומרון צפוי בשנה הקרובה גידול משמעותי בהוצאות השיטור כדי להבטיח את המשחקים הרגישים בליגות השונות.

הצלחה לשחיין פולני

השחיין הפולני ארתור וודיאצ שקבע שיא עולם ב־400 מטר חופשי נטל גם את הבכורה ב־200 מטר באותו סגנון כשעבר את המרחק באליפות החורף של ארה"ב באורלנדו שבפלורידה בזמן של 1:49.09 דקה והקדים את השחיינים הולנדיין והאמריקני מאטו ביונדי.

שיאן העולם, ב־100 מטר חופשי, ביונדי, הצליח לאחר מכן לנצח ב־100 מטר בזמן חלש לגביו — 49.37 שניות והקדים ביותר משנייה את שיאן העולם ב־50 מטר, בן ארצו תום ג'ייגר — 50.57 שניות.

הפתעה היתה ב־200 מטר גב כאשר האלוף האולימפי האמריקני ריק קארי נוצח ע"י ההונגרי טאמאש דרניסק שעבר את המרחק ב־2:01.91 דקות והקדים את האמריקני איגור אוחייב בשנייה שלמה.

האלופה האולימפית ושיאנית העולם האמריקנית מרי מיגר הוכיחה שעדיין לא נס ליחה וניצחה במרחק 200 מטר פרפר ב־2:10.75 דקות.

לעיני 62 אלף צופים באיצטדיון ומבלי ניצחה הירינג מן הליגה השנייה את לוטון 1:4 בגמר הגביע המחוזי של אנגליה.

לחבר הנהלת איגוד הכדור יד
אבי קמינסקי
משתתפים באבלך במות האב
צבי קמינסקי ז"ל
ההלויה תצא היום, יום שלישי, 29.3.88, בשעה 14.00 מרח' אהרונוביץ 16 ראשל"צ לבית העלמין הישן בראשון־לציון
הנהלת איגוד הכדור יד בישראל

שרף קבע ה־19 לפורטוגל

יצחק ויסהוף

מאמן נבחרת הנוער בכדורגל שלמה שרף קבע אתמול את סגל 19 הכדורגלנים שיצאו מחר לפורטוגל, שם יקיימו משחקי הכנה נגד נבחרות פורטוגל וספרד לקראת משחקי מוקדמות אליפות העולם לנוער בכדורגל שיערכו ב־24 באפריל בארגנטינה.

הנבחרת תקיים טורניר נוסף מיד לאחר פורטוגל בשוויץ. היא תשוב לארץ ותצא לארגנטינה.

19 הכדורגלנים הם: גבי אלבז, רפי כהן, רואי חדד, רן ברשמעון, סתיו אלימלך, שרון צופין, צחי אלטיט, שחר פמליה, משה בך הרוש, אבי בן עזרא, יצחק זוהר, יוסי מרד, טל בנין, דרור אורגונה, אבי פס, גיל ספפורטס, אורן מוהרר, דני נידאון ושימי דאו.

הנערים הובסו 5:2

נבחרת הנערים של ישראל בכדורגל הובסה אתמול 5:2 בידי קבוצת הנוער של הפועל פתח־תקוה, לאחר 3:0 במחצית. המשחק נערך באיצטדיון ברמת־גן.

נבחרת הנערים סבלה רבות מהעדרו של השוער יצחק קורנפיין (הפועל ירושלים) ששבר את ידו. מחליפיו לא מצאו שפה משותפת עם ההגנה.

במחצית הראשונה ניצב בין קורות שער הנבחרת שרון כהן שספג שלושה שערים. במחצית השנייה החליפו שביט אלימלך שספג צמד.

את השערים לנערים כבשו קובי פישל ועופר צמח.

ביום ראשון תשחק הנבחרת נגד נבחרת הנערים של אנגליה במשחק מוקדם לעימות הליגה הגדול בין הפועל תל־אביב למכבי נתניה. המשחק ייערך בבלומפילד. ביום שלישי, בשבוע הבא, יתמודדו שוב נערי ישראל ואנגליה, הפעם באיצטדיון בהרצליה.

מתאבקי בריה"מ ניצחו את ארה"ב

מתאבקי בריה"מ זכו בתחרות משולשת בטולידו שבמדינת אוהיו כשניצחו בגמר את מתאבקי ארה"ב 3:4 בסיגנון חופשי. קובה סיימה שלישית.

הליגה הלאומית תתחדש ב"גדול" ביום ראשון

המאבק על הכתר יהיה בין נתניה והפועל ת"א

דוד שוייצר מאמין שחידוש המשחקים לא רק שיהיה מעניין אלא שהצופים ימלאו את היציעים ★ קרב קשה כדי להיכלל בין שמונה הראשונות ★ גביע־הטוטו ופגרת אוקיאניה "הבריאו" קבוצות רבות

יצחק ויסהוף

למי ששכח, הליגה הלאומית בכדורגל חוזרת ביום ראשון הקרוב, בגדול, עם שני משחקים מבטיחים שקרוב לוודאי יחזירו את הקהל למגרשים ולמציאות. הפועל תל־אביב, השנייה בטבלה, תארח באיצטדיון בלומפילד את מכבי נתניה, הראשונה, בקרב־אדירים, ואילו מחוץ לתחום שמונה הראשונות, תנסה בני־יהודה ת"א לנצח את מכבי ת"א, שגם היא מקווה לנס שיאפשר לה להתברג לפליי־אוף העליון.

הליגה עומדת לפני סיומה, וכבר עתה מבקשות הקבוצות לשפר עמדות, שלושה מחזורים לפני הסיום של הליגה הרגילה.

דוד שוייצר, מאמן בני־יהודה ת"א, שקבוצתו נמצאת כיום במקום ה־9, עם 29 נקודות, שתיים פחות מאשר לבית"ר ירושלים במקום ה־8, מתקשה להאמין שתצליח להימנות על שמונה הקבוצות הבכירות. "זו כיום סיטואציה רועקה שבני־יהודה תימנה עם השמונה, אבל צריך להאמין. נעשה הכל כדי לנצח, ואז, בעוד שלושה מחזורים, נהיה חכמים יותר."

לא יוכלו לתרום

שוייצר סבור כי למרות פגרת אוקיאניה, שנמשכה כשישה שבועות, ישוב הקהל למגרשים: "משחק כמו בין הפועל ת"א ומכבי נתניה, חייב להחזיר את הצופים ליציעים. גם משחק בין מכבי ת"א ובני־יהודה הוא אטרקטיבי דיו כדי שהקהל יבוא. העניין קיים, אך השאלה היא מה תהיה הרמה במשחקים."

"היעדר שחקני הנבחרת מהארץ תקופה ארוכה ישפיע ללא ספק על רמת המשחקים. הכדורגלנים שישובו שלושה ימים לפני המשחקים יהיו לבטח עייפים ואינני מאמין שיוכלו לתרום לקבוצותיהם. קבוצות שהצליחו להתארגן במשחקי גביע־הטוטו, שנתנו לשחקנים לנוח, קבוצות שהתגברו על מכת המורחקים והמורחקים, ובקיצור, קבוצות שעשו שיעורי־בית, יצליחו עם חידוש הליגה."

דוד שוייצר מספר כי קבוצתו, בני־יהודה, שהעפילה לשלב חצי־גמר בגביע־הטוטו, הרוויחה מהצלחותיה סכום של 100 אלף שקל. "משחקי גביע־הטוטו תרמו לנו המון. המשחקים איפשרו לי לשתף שחקנים, להכניס כדורגלנים לכושר, להעניק להם בטחון, שכה היה חסר להם בתחילת העונה. כיום אין לי ספק כי פתיחת העונה הגרועה היתה בעוכרינו. אם כל שחקני יהיו בריאים נצליח לסיים את העונה בכבוד, כלומר, בין השמונה, למרות שזה נראה כיום רחוק מאוד."

מקדמה רצינית

שוויצר משוכנע כי הקבוצה שתסיים את הליגה הרגילה במקום הראשון תזכה למקדמה רצינית ביותר: "קבוצה ראשונה תזכה לארח את המיפגשים הראשון והשני בפליי־אוף. זה יתרון עצום שאם הקבוצה המובילה תדע לנצל זאת היא תזכה במקדמה רצינית, וקשה לי להניח כי קבוצה אחרת תוכל לגזול ממנה את התואר. לא נראה לי כי בפליי־אוף צפויות הפתעות מצד קבוצות שדורגו במקומות 6־8, לכן בטוחני שהמאבק יהיה בין שתי הראשונות כיום."

מאמן שוייצר

יש לצמצם הליגה ולשפר את איכותה

● כדורעף

יעקב צלאל

הצעה: כדי שפרשן הכדורעף לא יואלץ לפתוח את עונת הכדורעף הבאה בביקורת על גודלה המופרז של ליגת הכדורעף בישראל, יש להחליט מייד על צעדים שיביאו לצמצומה ולהגברת התחרות והעלאת הרמה כבר בעונה הבאה.

הערכתו: אין סיכוי שהצעה זו תתקבל.

ההצעה צצה בראשי למראה משחקי־הגמר בגביע־המדינה בכדורעף. לראשון, משחק הנשים, בו גברה הפועל מטה אשר על הפועל בת־ים — 2:3, לא אתייחס משום שאינני מכיר די את הכדורעף הנשי בארץ.

כשני, במשחק־הגמר בגביע־המדינה לגברים, בין הפועל מטה אשר והפועל קרית־אתא, היתה תצוגה של כדורעף חלש. בסוף המשחק היה על ראשי שתי הקבוצות הצפוניות להתנצל בפני קהלן, שטרח, בא ומילא את האולם באוסישקין, על שנאלץ לגמע שעות ארוכות כדי לראות כדורעף כזה.

אורי שפירא, מאמן קרית־אתא, העלה שישייה שבה עמיתו ברם הגיש משש עמדות; ירון טרייבנר תפקד כמגבית, וגיד קראוס הורד לספסל, יובל שלכת חזר לשישייה על חשבון צחי כהן. הפעם התכוון שפירא למעט בחילופים; ויחסית שמר על המרכזים. אלא שקרית־אתא איננה פוגעת בשבועות והאוהדנים.

מטה אשר, לעומת זאת, ניצלה את גובהה. למרות שהסימת קרית־אתא "קראה" במערכה וחצי הראשונות את הרגוליים של מטה אשר, הרי שהמעסה בגובה לא איפשר לשחקניה לחסום. זו, כנראה, היתה הנקודה שבה הפועל בת־ים, עם גובהה, שברה ולקחה את מטה אשר במשחקי הגמר־עף. אחרי שהכבתם את העקרון — המימוש היה קל ופשוט, תוך כדי משחק דרור זוהלה מטה אשר לעבר ה"דאבל" השני ברציפות שלה, וה"דאבל" השלישי ברציפות של המאמן שוקן אורי חבר.

משחקי הגמר־עף נתמכו לפני [illegible]

הפועל מטה אשר זכתה ב"דאבל" השני ברציפות לאחר שקרית־אתא, בעלת היומרות, התמוטטה דווקא בשלב המכריע

שבוע בהפתעה רבתי: הפועל המעפיל, בהרכב חסר, ללא יניב בר־נצר ואביב הלפרין, הביסה בקרב על המקום השלישי בביתה במשחק הגמר־עף האחרון את הפועל בת־ים (0:3), שחסרה את רפי רולניק, שבחר, מטעמים השמורים עמו, להישאר בבאר־שבע, שם הוא לומד. בתום המשחק, לפי דיווחו של שמאי גלזר, ששיחק את משחקו האחרון בהמעפיל, לפני שיארוז חפציו ויעבור למטה אשר, היה סער דניאלי, ממשיך נוסף ל"סאגה" הכדורעפנית של המעפיל. הפועל בת־ים, לאחר משחקים מצויינים בשלב הראשון של הגמר־עף — כשלה. המקום השלישי, המקנה את זכות ההשתתפות בגביע הפדרציה, היחסים העכורים בתוך הקבוצה מבת־ים, שהוסוו ע"י הצלחות מקצועיות נאות בראשית משחקי הגמר־עף, שבו ופרצו על פני השטח לאחר הכשלון הראשון, בהפסד במשחק השלישי למטה אשר. מאז אותה מערכה שבה הובסה בת־ים 12:3, לא התאוששה, ובשלושה משחקים הוציאה מהמעפיל שלוש מערכות בלבד. האם דוד כסרי ימשיך לאמן את הקבוצה בעונה הבאה? מאנשי הפועל בת־ים, שהיו באוסישקין, אי־אפשר היה להוציא תשובה בעניין זה.

מאמן מבוקש הוא גיל לוסטיג, לאחר העונה המוצלחת בהפועל רמת־אביב נפתחה בפניו הדרך לשוב להפועל כפר־סבא. אבל גם רמת־אביב איננה מוותרת על שירותיו בקלות.

● ליגות אזוריות

הענק הוסיפה לנצח ומוליכה בראש

קבוצת אסי הענק שניצחה במחזור ה־19 בליגת העמקים בכדורגל את אלונים — 2:6, מוסיפה להוליך עם 29 נקודות, לפני רמת־מנשה — 27 ובית יוסף — 25.

תוצאות נוספות: גבעת־עוז — [illegible] 3:0; גזית — תל־יוסף 1:2; בית־יוסף/ירדנה — גבע 0:2; חפציבה/בית־אלפא — הזורע [illegible]

בלום ופרקיס היום בגמר אליפות ישראל

אילנה ברגר זכתה אתמול בתואר אלופת נשים וגם זכתה בתואר לזוגות

● טניס

יצחק אשל

גלעד בלום ושחר פרקיס יתמודדו היום אחר־הצהריים (15.00) במרכז הטניס בירושלים בגמר האליפות הלאומית של ישראל בטניס.

דרכו של פרקיס לגמר אתמול היתה קלה יחסית, הוא גבר על המדורג מספר 2 עמית נאור 4:6, 4:6 במשחק שנמשך כ־90 דקות. פרקיס היה טוב יותר בעיקר בחבטות הפתיחה החזקות שלו שיריבו לא מצא להן מענה.

גלעד בלום התקשה לגבור על בועז מרנשטיין ולמעשה היה על סף הפסד. במערכה הראשונה הביס מרנשטיין את בלום 0:6. המערכה השנייה היתה כבר שקולה הרבה יותר ולאחר שבלום הוליך 1:4 הצליח מרנשטיין להשוות ואף להוליך 4:5. לאחר שיוויון 6:6 עלה מרנשטיין בשובר השיוויון ליתרון 1:3 אולם ניכנע בסיום 5:7. במערכה השלישית ניצח בלום בקל 0:6.

בגמר הזוגות יתמודדו היום שחר פרקיס ואוהד ויינברג מול בועז מרנשטיין ומיכאל דניאל.

בתואר אלופת ישראל לנשים זכתה אילנה ברגר לאחר שגברה על דליה קוריאט במשחק שנמשך כ־75 דקות, 2:6, 2:6.

ברגר זכתה גם בתואר לזוגות כששיתפה פעולה עם פאולינה פלך והשתיים גברו על חגית אותיון וסופי רפאל 5:7, 1:6.

מחר דיון ב"פרשת הודו"

הוועד המנהל של ההתאחדות לטניס הבינלאומית מתכנס מחר בלונדון ויידון בהודעתו של ראש ממשלת הודו ראג'יב גנדי ובמדיניותה של ההתאחדות לטניס ההודית המבקשת להעתיק את מקום המיפגש בין ישראל להודו במסגרת גביע דייוויס למיגרש ניטרלי.

האחראי לגביע דייוויס בהתאחדות הבינלאומית, תומאס אלברג, הודיע אתמול בשיחה טלפונית ליו"ר איגוד הטניס הישראלי דוד הרניק כי הנושא בעניינה של ישראל והודו יהיה הנושא הראשון שיועלה בישיבת הוועד המנהל שכאמור יתכנס מחר.

הרניק הודיע לאלברג חד־משמעית שישראל מתנגדת להעתקת המשחק למקום ניטרלי וכי כל איחודי הספורט הבינלאומיים במדינת־ישראל מתנהלים כסידרם, לרבות אליפות העולם במפרשיות ואליפות נוער בינלאומית בטניס.

● קליעה

הזמנה למוסקבה

נבחרת הקליעה של ישראל קיבלה אתמול הזמנה מהתאחדות הקליעה הבין לאומית להשתתף בגביע העולם בקליעה, תחרות שתערך בחודש יולי במוסקבה.

ישראל תשגר שלושה קלעים ושלוש קלעיות.

עלייה במספר הנרשמים מיו"ש לאולפן עקיבא

עתיים

עלייה משמעותית במספר עובדי מדינה ערביים מיו"ש שנרשמו ללימודי עברית באולפן עקיבא בשבוע האחרון, הפתיעה את מנהלי האולפן, נוכח המתיחות בשטחים.

מהנהלת האולפן נמסר, כי לקורס לעברית שאמור להיפתח ב־11 באפריל באולפן עקיבא נרשם מספר כפול של ערבים עובדי מדינה ממספר הערבים שנרשמו לקורס כזה אשתקד.

רוב הערבים שנרשמו לקורס הם תושבי חברון, רמאללה ועזה. הקורס אמור להתחיל לאחר חג הפסח.

באולפן עקיבא מעריכים, כי בין השאר נובע מספרם הגדול של הערבים לצאת לאולפן עקיבא מן הצורך להינפש מהמתח השורר בשטחים.

באולפן עקיבא סיימה השבוע לימודיהם קבוצת נוצרים צליינים שבאו לישראל בעיצומן של הפרות הסדר בשטחים. בסיום לימודיהם באולפן הם תרמו 7500 דולר להנחת אבן פינה להקמת "תניון השלום" בכפר מסעדה שברמת הגולן, שאמור לשמש חניון לילדים מכל הדתות שיבואו למפגשי היכרות.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
רמת־גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס בגוש 6144 חלקה 404 רחוב אילת מס' 2 והיינו תוספת 6% משטח החלקה יחסי.

על המעוניין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה.

התנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 רמת־גן, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעיתונות.

אורי עמית, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

חוק תכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
אשקלון
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה באישור של הבנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקרא שינוי מס' 34 מפורטת 152/03/4.

עיקרי הוראות התכנית: קביעת אחוזי וקווי בנין ומתן אפשרות לדיירים להרחיב ולשפר את תנאי מגוריהם.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית 4.0 ד', גוש 1998, חלקה 1, מגרשים 10, 17, 59 חלק, 62 חלק.

אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס' 3149 מיום 11.5.87, עמוד 1600.

השינוי האמור בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותם ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים פתוחים לקהל.

ש. דניטו, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

תן טרמפ לחייל

חוק תכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
באר־שבע
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה באר־שבע הופקד שינוי תכנית הנקרא שינוי מס' 29 לתכנית מפורטת 113/03/5 שכונה ה' ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: שינוי קו בנין צדדי מ־5.0 מ' ל־3.0 מ' על מנת לאפשר בניית תוספת מגורים.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית 1441 מ"ר גוש 38068 חלקה 39 מקום שכונה ה'.

כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה.

התנגדות תוגש בכתב בפירוט הנמקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום דנינו, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב—יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה לעליית גג ברחוב אלעזר החורני מס' 8 גוש 6212 חלקה 549.

תיק בנין 1/0088־008
בקשה מס' 871383

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין בכתבו המרוייקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב־יפו

המועצה האזורית מטה אשר
במסגרת פרויקט הביוב ואריצי מכרז מס' 31—51/87—0313

1) המועצה האזורית מטה אשר מכריזה בזה על קבלת הצעות, מקבלנים לביצוע מערכת סילוק שפכים מקבוץ אפק, הכוללת הנחת ביבים גרביטציוניים, תחנת שאיבה וקו סניקה.
2) את מסמכי המכרז ניתן לרכוש תמורת תשלום של —.300 ש"ח שלא יוחזר, במועצה האזורית מטה אשר בשעות העבודה הרגילות.
3) רשאים להשתתף במכרז קבלנים בעלי נסיון העונים על הכישורים המפורט במכרז והרשומים בפנקס הקבלנים לענף ראשי במקצועות: ביוב, ניקוז, מים (סימול 400) בסיווג כספי בעל תוקף, המתאים להיקף העבודות.
4) סיור הקבלנים יתקיים ביום ב' בתאריך 4.4.88. היציאה בשעה 09.00 מבנין המועצה.
5) את ההצעות בצירוף ערבות בנקאית כנדרש במכרז, יש להגיש במסירה אישית בלבד על־ידי הכנסת ההצעה לתיבת המכרזים של מועצה אזורית מטה אשר בנוכחות נציגות, ביום ג' בתאריך 20.4.88, לא יאוחר מהשעה 12.00 בצהריים.

יחזקאל בריט, ראש המועצה

הועדה המקומית לתכנון ובניה — נתניה
מרחב תכנון מקומי
נתניה

ניתנת בזה הודעה עפ"י סעיף 139 (149) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה (1965) כי הוגש לאישור הועדה המקומית תשריט לאיחוד וחלוקה מחדש של חלקות 6, 99—102, 104—105 בגוש 8284, והנמצאות בשכון סלע, בין הרחובות בלקינד, עולי הגרדום ויוטבטה ומיועדות למגורים, בסטייה מתכנית רישום שכונים ציבוריים מס' 3/13/1 שאושרה ביום 23.12.64 לפי חוק רישום שכונים ציבוריים. הוראות השעה — תשכ"ד. הסטיה היא בין השטחים בתשריט לבין אלה שבתרש"צ.

א. בתשריט שטח הכולל של החלקה הכללית בתרש"צ הוא 6.321 דונם במקום 6.081 דונם.

ב. סה"כ סטיה הוא 3.9%.

את התכנית ניתן לראות במשרדי הועדה המקומית בשד' ויצמן 4, חדר 107, בימים ובשעות קבלת קהל. התנגדויות אשר להגיש במשך 14 יומים מפרסום הודעה זאת.

עו"ד י. אלרואי, יו"ר הועדה המקומית

טלוויזיה

(ב) בתוכניות מיוחדות ללקויי שמיעה.

09.00 עד כאן, חדשות קול ישראל. 09.05 שעת כושר. 09.15 עוד סיפור: שלוש מתנות מאליהו הנביא. 09.25 רחוב סומסום. 09.55 הרפתקאות בגן חיות. פרק 17: זוחלים אינם בוכים. 10.20 ספורט לגו. 10.25 סוכן חשאי מ.ג.ל פרק 6. 10.45 זכוכית. פרק 3: צבע. 11.10 קפטן קוק — מסעו של קפטן קוק לטהיטי, ניו זילנד ואוסטרליה. 14.00 עד כאן, חדשות קול ישראל. 14.05 סרט קולנוע "שיר נולד". דני קיי במחזמר רומנטי על פרופסור תמים המסתבך בפלילים. בתפקידי אורח ענקי הג'אז בני גודמן, טומי דורסי ולואי ארמסטרונג. 15.40 שעת כושר. 16.00 פרפר נחמד. 16.25 רובוטריקים. 16.50 40 עד כאן, מידע הסטורי מ־40 שנות מדינת ישראל. 17.00 ערב חדש, מנחה: רפי רשף. 17.30 זנב לחדשות. 18.00 המרובעים, שם הפרק: 24 שעות. ג'וני חולם להיות זמר רוק, מרשל מעודד אותו ומציע את עצמו להיות האמרגן. 18.20 קטנטן, סרט הנפשה. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 המוזיאון הגדול בעולם, פרק ג': הים התיכון: יוון. 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 1. יותר מדי' סדרת שעשועונים. 20.30 כלבוטק, מגזין לצרכנות ולאיכות חיים. 21.00 מבט לחדשות. 21.40 מבט שני. 22.20 שנה בחיים. 23.05 מסך אישי, אהוד מנור מארח הפעם את שר הכלכלה גד יעקובי. 23.45 פסוק של מקום: מבט אל לור חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.30 קימבה, האריה הלבן. 18.55 הנסיכה והאדישה. 19.00 צרפת עכשיו. 19.15 סרט תיעודי, הרכבת המהירה. 19.30 סרטים צרפתיים עכשיו. 19.40 סרט תיעודי, פאבלו פיקאסו, צייר. 21.00 החצייה של האטלנטי. 21.30 נגה, פרק שישי ואחרון.

רדיו

קול־המוסיקה

06.02 צלילי בוקר. 07.01 בהאזנה נינוחה — שטולצל: 10 מתולות. מוצרט: קונצ'רטו ברה מג'ור, לכנור ותזמורת, (שטרן/תזמ' קאמרית אנגלית/ אלכסנדר שניידר) ביזה: סויטה מס' 2 "הנערה מארל"; צ'ייקובסקי: הסויטה "אגם הברבורים": שומאן: "תמונות ילדות" (איבון לפבור: פסנתר). 09.00 קונצרט בוקר — שוברט: סונטה ברה מג'ור (גילברט שוכטר: פסנתר) [illegible] "העפרוני המריא", [illegible] לכנור ולתזמורת (סילברסטיין/תזמורת סימפ' ירושלים), סזאר פרנק: סונטה בלה מג'ור, [illegible] סיבליוס: "הברבור מטואונלה"; דבוז'ק: קונצ'רטו בסי מינור, לצלו ולתזמורת (רוסטרופוביץ'/הפיל' מניו־יורק/ ק.מ. ג'וליני); צ'ייקובסקי: סימפוניה מספר 4, בפה מינור. 11.57 "מנת השיר" משירי יעקב אורלנד. 12.00 מן הסדרה [illegible] — מוצרטו שלישייה לקלרינית ויולה ופסנתר ברהמס: שלישייה לקלרינית ולכלי קשת. 13.05 בהאזנה נינוחה — מוצרט: 5 מנאטים ק. 461 [illegible] שירי מוצרט [illegible] סימפוניה מס. 48; מנדלסון: 5 קטעים למקהלה [illegible] למישיה לכלי קשת בטהובן: סימפוניה מס. 8. 15.00 מוסיקה צעירה [illegible] מס. 166 לאבוב [illegible] מס. 2 לאבוב [illegible] התזמורת הקאמרית של ירושלים [illegible] 17.30 קולות — בטהובן. 18.00 מפרץ התקליטיה. 19.00 פניני אופרה [illegible] 20.05 אינטרלודיה. 20.27 מנת השיר. 20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו: התזמורת הקאמרית הישראלית [illegible] צ'ייקובסקי [illegible] סימפוניה לתזמורת כלי־קשת [illegible] 23.30 [illegible] 23.00 מחזורי יצירות [illegible] מוסיקה קאמרית והולו [illegible].

רשת א'

07.30 רדיו־קל. 08.05 תוכנית עם בני הגרל. 09.05 פלורליו שידורי מידע. 10.05 [illegible] מתולות ושירים. 11.05 מגזין בוקר עם גדעון הוד. 12.05 מקורל ים תיכוני. 13.00 חדשות ותכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותכניות בצרפתית. 14.05 בראש צעיר מגוון יומי לילדים. 15.30 האוניברסיטה הפתוחה — [illegible]. 16.05 [illegible] — מעולמו של האדם [illegible]. 17.10 צבעי הקשת "שירים מסורת אירופה". 18.00 [illegible]. 19.05 סיכום המשנה [illegible]. 19.50 שידורים לעולים.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 עושים עניין. 09.05 בראש צעיר מגוון לילדים. 10.05 כל [illegible]

צבעי הרשת עם יואב גינאי. 12.10 אלף־אלף בכיה, עם אהוד מנור. 13.05 בחצי היום חדשות ופזמונים. 14.05 לראות או לא לראות — יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 בת צחוק — הווי והזמר. 15.05 שירים ושעורים. 15.55 קראתי ספר — קוראים ממליצים. 16.05 יומן כלכלה. 16.30 על מספרים ואנשים — מגזין המשק והחברה. 17.05 רגעי קסם. 18.05 אצבע על הדופק — שבועון בענייני בריאות ורפואה. 18.45 היום בספורט. 19.00 היום הזה. 19.35 עולם חדש — מגזין חדשותי לעניני האזרח. 20.05 פרקי חזנות כבקשתך — מזמור שיר. 22.05 שוטטות — עם דני אלדר. 00.15 להאחז בחלום — שירים לסיומו של יום.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת — מבוא לתולדות המתמטיקה — ארכימדס מסירקוזה. מרצה: פרופ' שבתאי אונגורו. 06.30 מוקדים עין — החדשות הראשונות. 07.07 שבע אפס שבע — עם איתן ליפשיץ. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 אילה כושר — עם אלי ישראלי. 10.05 עשר — שירים עבריים. 10.55 לא סמים — פינה יומית. 11.05 נכון לעכשיו — עם רפי רשף. 13.05 רו רת, יומי. 13.55 40 לאחור — סיפור היום בתש"ח — רודו דיין. 14.05 פגישה יומית עם יצחק בקיר. 15.05 שירים לחג עם ארז טל. 16.05 באותן מילולי פיננו של אבשלום קור. 16.54 באותן מילולי. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 שעה קלה על כלכלה. 18.54 חמש עשרה קטנות. 19.05 ספרא וסייפא ירחון גל"צ לענייני ספרות צבאית (ש"ח). 19.30 פינה חמה לליבי. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 בעיקר מוסיקה המכללה המוסיקלית. פרופ' יצחק סדאי מגיש הרצאה בנושא "יסודות ההבנה של המוסיקה". 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת מבוא לתולדות המתמטיקה ארכימדס מסירקוזה. מרצה פרופ' שבתאי אונגורו. 22.05 על הרבש ועל הביאפאק. 22.55 לא סמים — פינה יומית. 23.05 עשרים וארבע — היום שהיה. 23.55 שיחת חצות עם המשטטנית ד"ר יהודית הנבור. 00.05 ציפורי לילה עם אביהו מדינה. 02.00 לא רוצים לישון. 05.00 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 2 — 19.05 שליפה מהמותן. 20.05 צ"ס. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 המסקת עשר עם מיכל ניב. 23.05 קול הג'אז הזה עם רני קרסל.

רשת ג'

06.04 בחורה לאושר להיטים והיקים. 07.07 שיר בבוקר בבוקר. 09.05 גימלים עם מיכל שמואלי. 10.05 דברים טובים. 11.05 שבעים מי יודע? 12.05 אהבה יומיומית. 13.05 רק בימי חול עם מנחם פרי. 14.05 לי ולך שיר וברכה. 15.05 חדש, חריש ומחודש. 16.05 הצגה יומית עם יקיר אביב. 18.05 מקום בצמרת עם מנחם פרי. 21.05 ארום עתיק עם רן עשרי. 23.05 פניני ג'אז שידור ישיר מפסטיבל הג'אז בירושלים. משתתפים: אמנים ישראלים. הסולן מוסיאל סולאל.

קולנוע

תל־אביב
4.30, 7.15, 9.30

אסתר: הסיציליאני 5, 7.15, 9.40
אורלי: מוכת ירח 7.15, 9.30
בן־יהודה: חיזור גורלי 4.30, 7.00, 9.30
גת: הקיסר האחרון 6.00, 9.00
גורדון: יופיו של החטא 7.00, 9.30
דקל: חשוד 5, 7.00, 9.30
דרייב אין: עבודה בעיניים 7.45
חדר: עבודה בעיניים 5, 7.15, 9.30
ליסמור חדש: ריקוד מושחת 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1: סגור לרגל שיפוצים
סינמה 2: סגור
פאר: ת"א לוס אנג'לס 5, 7.30, 9.30
פאריס: יהושע יהושע 12, 2, 7.15, 9.30
רב־חן:
חן 1: אימפריית השמש 5, 7.30, 9.50
חן 2: מעקב צמוד 5, 7.25, 9.45
חן 3: אי אפשר לקנות אהבה 11, 2, 4, 7.40, 9.45
חן 4: יום במלכות 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: תרגילים בחיזור 11, 2, 5, 7.30, 9.40
שחף: רקדנים 4.30, 7.00, 9.30
תל־אביב: הנרדף 5, 7.15, 9.30
תכלת: החולמים 4.30, 7.00, 9.35
לב:
לב 1: חופשה בכפר 2, 5, 7, 10.00
לב 2: שובו של מרטין 2, 4.30, 7.15, 9.50
לב 3: מלאכים בשמי ברלין 2, 5, 8, 10.00
לב 4: סמפוטו 10 2, 5, 7.50, 10.00
מוזיאון ת"א: עיניים שחורות 7.00, 9.00

רמת־גן
אואזיס: אימפריית השמש 4, 6.40, 9.30
לילי: ת"א־לוס־אנג'לס 7.15, 9.30
רב־גן:
גן 1: מעקב צמוד 5, 7.20, 9.40
גן 2: ללא מוצא 6, 9
גן 3: ריקוד מושחת 5, 7.30, 9.40
גן 4: הקיסר האחרון 6.15, 9.15

ירושלים
אוריון: הנרדף 4.30, 7.15, 9.30
אורנע: אי אפשר לקנות אהבה 4.30, 9.15
רון: חשוד 4.30, 7.00, 9.00
בית אגרון:
עוף לי גוץ לי 16.00
לבירינט 18.00
בריאן כוכב עליון 20.15
9 ולצי שבועות של שכרון חושים 22.00
סלח לי, אתה נושך את צווארי 24.00
כפיר: מוכת ירח 4.00, 7.00, 9.30
אורגיל: אפרית השמש 8.30
מיטשל: חיזור גורלי 7.00, 9.15
סמדר: ריקוד בחשיכה 7.00, 9.15
חבירה: סגור לרגל שיפוצים
עדן: עבודה בעיניים 4.30, 7, 9.00
תיאטרון ירושלים: 18.45, 21.45

חיפה
אורות: הנרדף 4.30, 7.00, 9.15
חן: אי אפשר לקנות אהבה 4.30, 7.00, 9.00
עצמון 1: עבודה בעיניים 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: חיזור גורלי 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3: ריקוד מושחת 4.30, 7.00, 9.15
רון: מוכת ירח 4, 6.30, 9.00
רב־אורי:
רב־אור 1: מעקב צמוד 6.45, 9.15
רב־אור 2: הקיסר האחרון 6.00, 9.15
רב־אור 3: החשוד 6.30, 9.15
אורלי: יופיו של החטא 6.45, 9.15
קרן אור המתחדש:
ת"א לוס אנג'לס 7.00, 9.15
פאר: הסיציליאני 5.00, 7.30, 9.30

נתניה
שרון: ת"א לוס אנג'לס 5, 7, 9.15

חולון
מגדל: חיזור גורלי 5, 7.15, 9.30
מגדל: מלון חדר המיתות 6.00, 9.00
ארמון: ת"א לוס אנג'לס 5, 7.30, 9.30
מתנס קרית שרת
אבא גנוב 4.00, 7.15, 9.30

בת־ים
עצמאות: מלון חדר המיתות 5, 7.15, 9.30

הרצליה
חוכלי: עבודה בעיניים 7.15, 9.30

פתח־תקוה
חוכל 1: עבודה בעיניים 5, 7.15, 9.30
חוכל 2: חיזור גורלי 5.00, 7.15, 9.30
חוכל 3: רקדנים 7.15, 9.30

עפולה
מטמורון: עבודה בעיניים 9.00

ראשון־לציון
רון 1: עבודה בעיניים 7.30, 9.30
רון 2: חיזור גורלי 7.15, 9.30

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי
הערב יום ג', 29.3
מעגל הגיר הקווקזי: 20.30
מותו של סוכן: 20.30

צוותא — לתרבות מתקדמת
יום ג' 29.3 בשעה 16.30
"היש סיכוי לסוציאליזם?" שיחה עם פרופ' א. מרגלית
בשעה 20.30
נ צ צ ו ת

שרותים ● עזרה ● תחבורה

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—24.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל' 623566, פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00 24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל: 294869, 03־285822.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171.
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111.
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261113.
ער"ן חיפה — טל' 04־672222.
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) — 04־988410.
ער"ן נתניה — טל' 053־335316.
ער"ן כפר־סבא — 052־913999.
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111.

סילוק מיטורדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. ראשל"צ, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111. לוד, רמלה — 101, טל' 08־221022. עפולה, טלפון 065־93334. טבעון — 101. נהריה — טל' 04־951401. [illegible] טל' 04־823333. [illegible] ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057־74767. שח"ל בגוש דן, טל' 03־330848.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – בימים ב', ד', ו' – כירורגיה ופנימית. ילדים – כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב – בימים א', ג', וה' שבת – כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה
● ביה"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
שערי צדק – ילדים, כירורגית, אורטופדית, עיניים
בקור חולים – פנימית, נשים, א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'–ה' בין 08.00–20.00. בימי ו' 08.00–16.00, טלפונים: 03־453300, 03־453500.
יד ביד – אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה.
ירושלים – 02־245358
ת"א – 236027 (24 שעות)
חיפה – 04־229488 (11.00–20.00)
גליל מערבי – 04־922222
קו פתוח לנערים במצוקה בימים ב' ד' – טל. 222753.
"קו פתוח" – אוזן קשבת לילדים ולבני־נוער 03־221880 (24 שעות)

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים — מור — חביבה רייך 20
חולון — אורון — הופיין 52
ירושלים — אליטן — ישעיהו 10
נתניה — הנשיא — שד' ויצמן 36
פתח־תקוה — קופ"ח — חיים עוזר
רמת־גן — יהלום — קריניצי 63
תל־אביב — הקריה — אבן גבירול 19; קופ"ח — אמסטרדם 7
חיפה — [illegible] — הרצל 29

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'–ה': 16.00. בימי ו' וערבי חג: 11.30.
מחיפה לבני־ברק וירושלים א'–ה': 7.00.
מתל־אביב לחיפה: בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
מתל־אביב לנהריה: בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.
מחיפה, בנהריה, לתל־אביב: בימים א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.06, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.
מנהריה לחיפה ולתל־אביב: בימים א'–ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.35, 18.30. בימי ו' וערבי חג: 7.45, 10.45.
הרכבת תפעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בבוקר.

הודעת צה"ל על הריגת השניים בסלפית תוקנה לאור גירסה שונה של התיירים

נוסעי האוטובוס ש"חולץ": טיילנו טיול ידידותי בכפר

תושב הכפר סלפית, שנפצע ביום א' מאש חיילי צה"ל, מת אתמול מפצעיו בבית החולים בטול כרם, מסרו מקורות בבית החולים. בתגובה אמר דובר צה"ל כי הידיעה נבדקת.

ביום א' נהרג תושב הכפר ואדם אחר נפצע מאש חיילי צה"ל. מקורות צבאיים מסרו ביום א', כי האירוע היה "בעת שאוטובוס תיירים נקלע להתפרעות במקום, ועל מנת לחלצו, נורתה אש לעבר רגלי המפגינים".

גירסת נוסעי האוטובוס

נוסעי האוטובוס מסרו את גירסתם לאירוע במסיבת עיתונאים שקיימו אתמול אחה"צ במלון אמריקן קולוני שבמזרח ירושלים. לדברי פרופ' ז'ק הלמן, מרצה מאוניברסיטת הארוורד שבארה"ב, היה זה סיור של כ־30 אקדמאים מצרפת, אנגליה וארה"ב, שהשתתפו בכינוס של אוניברסיטת ביר זית.

סיורם היה באוטובוס של אוניברסיטת ביר זית, הם נכנסו לתוך הכפר סלפית ושם שוחחו בחמימות רבה עם תושבים מקומיים וילדים.

לאחר כ־30 דקות של שהייה במקום, ריחף באויר מסוק של צה"ל, אשר עשה שני סיבובים מעל הכפר והסתלק מהמקום. לדבריו, כשיצא האוטובוס מהכפר הוא נעצר ע"י מחסום של צה"ל. חיילי צה"ל בירדו אצל הנוסעים מהיכן באו, להיכן הם נוסעים והאם אירע משהו חריג בכפר. לאחר כ־20 דקות, בהן הוברר לחיילים כי הכל כשורה ודווח בקשר על האירוע, המשיך האוטובוס בדרכו. עד לאותה שעה, כך סיפרו נוסעי האוטובוס, לא אירע דבר ולא נורו כל יריות בכפר.

מתנחל מתפוח הודיע: אוטובוס הותקף

בתגובה מסר אתמול דובר צה"ל את הגירסה הבאה: "תחילתו של האירוע היתה כאשר אזרח מהיישוב תפוח התקשר ודיווח שרעולי פנים השתלטו על אוטובוס תיירים, למקום הוזעקו כוחות מכל הכיוונים אשר הגיעו לאסיף ולא מצאו שם את האוטובוס. הכוחות קיבלו הוראה להמשיך לכיוון הכפר סלפית ולחפש שם את האוטובוס.

"ביציאה מהכפר נפגשו הכוחות עם האוטובוס והוברר, כי האוטובוס לא נחטף אלא טייל בתוך הכפר. האוטובוס המשיך בדרכו ואז תוך כדי יציאת הכוחות האחראים למקום, התאסף סביב החיילים המון סוער אשר רגם את הכוח באבנים. כוח צה"ל ירה לעבר רגלי המפגינים וכתוצאה מכך אדם אחד נהרג ואחר נפצע".

שושלת טרייה על צלחת משרד החוץ

משרד החוץ מעוניין לקלוט מחר חדשות המשודרות ברחבי העולם. דובר המשרד, אהוד גול, הצטלם אתמול ליד הצלחת הראשונה משש מתוכננות, לקליטת שידורי לוויינים (צילום: יצחק אלהרר)

"למרות הגידול במספר הנפגעים, אין כל מחסור בציוד ובתרופות בבתיה"ח בשטחים"

קובי מנדל, יואב אביב

למרות הגידול המשמעותי במספר הנפגעים המאושפזים בבתי החולים בשטחים, אין בבתי חולים אלה כל מחסור בציוד רפואי ובתרופות, וביכולתם של הצוותים הרפואיים להעניק לנפגעים טיפול רפואי הולם.

כך מסרו אתמול שלושה רופאים אורטופדיים משכם, מעזה ומחאן יונס, המשתתפים בכנס מדעי בינ"ל בנושאי השתלת מפרקים, אשר נפתח אתמול "בבית הלוחם" בחיפה, ונערך מטעם המרכז הרפואי רוטשילד.

ד"ר מחמוד פקיא (39), מנהל המחלקה האורטופדית בביה"ח רפידיה בשכם, ציין בשיחה עם עיתונאים כי בשלושה רבעים מהנפגעים במהומות אשר פונו לביה"ח בו הוא עובד, נפגעו בגפיים. איש מהפצועים שטופלו ברפידיה לא מת מפצעיו, אבל חלקם נותרו נכים.

לדבריו, הרופאים בשטחים רואים בעין חיובית קיום קשר מקצועי עם עמיתים בבתי חולים ישראליים, וכמה מהם אף משתלמים במרכזים רפואיים צבאיים. הוא היה רוצה בחידוש הקשר בין ביה"ח רפידיה למרכז האורטופדי שבביה"ח רוטשילד בחיפה. קשר זה נותק עם פרוץ המהומות. שני הרופאים האחרים מהשטחים המשתתפים בכינוס, ד"ר מוחמד סאלמה (45) מעזה וד"ר נביל אישאוודה (34) מחאן יונס, סירבו לענות לשאלות עיתונאים, בנימוק כי הדבר נאסר עליהם בהוראות קבע של הממשל הצבאי, אך הסכימו לאשר, כי בבתי החולים בהם הם עובדים אין כל מחסור בציוד ובתרופות.

אריה גוראל עם שלושת הרופאים מהשטחים (מימין לשמאל) ד"ר סלאמה, ד"ר פאקו וד"ר אל שוואה (צילום: ישראל סאן)

לובלסקי: לא יתכן לשלוח חיילות למשימות בקרב האוכלוסיה בשטחים

אבי בניהו

"לא יתכן, שצה"ל ישלח חיילות למשימות בקרב אוכלוסיה אזרחית בשטחים, כאשר הן לא הוכשרו לתפקידי לחימה" — אומרת מזכ"ל נעמ"ת, מאשה לובלסקי.

במכתבים ששיגרה אתמול לשר הביטחון, לרמטכ"ל ולקצינת ח"ן ראשית מותחת מזכ"ל נעמ"ת ביקורת נוקבת על החלטת צה"ל לצרף חיילות למשימות צבאיות בשטחים.

"הודעותי מידיעות בעיתון כי לכוח היפושים של צה"ל הפושט על מחנה פליטים צורפו חיילות שתפקידן בצה"ל הוא כדרך כלל מינהלה ושלישות", אומרת לובלסקי. לדבריה השתתפו החיילות בתדריך למשימה ונאמר להן שבמקרה הצורך יהיה עליהן להצטייד באלות אך להשתדל שלא להשתמש בהן.

לובלסקי אומרת עוד כי טענת שלטונות הצבא, לפיה התפקיד המוטל על החיילות ברי שנשים תעצורנה נשים כמו במשטרה, אינה רלוונטית ואינה מתקבלת על הדעת. כל עוד מתקיימת בצה"ל ההחלטה העקרונית כי נשים אינן נלחמות אין להטיל עליהן משימות דוגמת המשימה בשטחים.

בתגובה נמסר מדובר צה"ל, "החיילות השתתפו במשימה בעקבות החלטה שנפלה באחרונה, לצמצם את המגע בין החיילים לנשים המקומיות".

עשרות מרצים מהטכניון הפגינו נגד פיטורי הד"ר שתקף את קורפו

ד"ר בקר, היועץ המדעי של המינהל לבטיחות בדרכים, טען כי חובה היתה על קורפו לדאוג להתקנת מחסום בצומת "הבונים"

יואב אביב

עשרות מרצים ומהנדסים מהטכניון בחיפה הפגינו אתמול בבוקר מול ביתו של נשיא הטכניון, פרופסור מקס רייס, נגד פיטוריו של ד"ר משה בקר.

ד"ר בקר פוטר מהטכניון לפני כחודש, והגיש תביעה לבית הדין האזורי לעבודה בחיפה.

לדברי ד"ר בקר, שהיה אחד מהחוקרים הבכירים במכון לבטיחות בדרכים בטכניון והיועץ המדעי של המינהל לבטיחות בדרכים, פיטוריו אינם חוקיים, והם באו בתגובה להתקפות שלו על שר התחבורה חיים קורפו ופרופסור ליבנה בפרשת אסון "הבונים".

"אני טענתי אז, שהיה חובה לדאוג למחסום, הצומת הזה היה בין הצמתים שהיו חייבים לרמזור ולהתקין בהם מחסום, לפי הקריטריונים של הועדה [illegible] צפרירי, הודיע לשר התחבורה על החובה להתקין מחסום במקום, אולם שר התחבורה לא עשה דבר, וד"ר ליבנה קבע שנהג האוטובוס אשם", טען ד"ר בקר. קביעה זו נראית בעיני בלתי מקצועית.

"כל הזמן שמרו אותו כעת הם מעבירים בכספי מחקרים שלי לחוקרים אחרים ומודיעים שאין להם תקציב להחזיק אותי" הוסיף ד"ר בקר לשעה.

כבר למחרת הרשעתו ערער ואנונו לבג"ץ

מרדכי ואנונו הגיש אתמול ערעור לבית המשפט העליון בירושלים. שלשום נדון ואנונו ל־18 שנות מאסר בעקבות הרשעתו בשלושה סעיפי אישום של ריגול חמור ובגידה.

ערעורו של ואנונו יידון, כנראה, בבית המשפט העליון רק בתחילת 89' בגלל עומס התיקים התלויים ועומדים בפני בית המשפט.

טרם ידוע אם הערעור הוא גם על חומרת העונש או על ההרשעה בלבד. הערעור הוגש במהירות רבה, בעקבות הוראה שנתן ואנונו לפרקליטו, עו"ד אביגדור פלדמן.

השירות בצה"ל לא עזר — רק הדרוזי "בשלף" לבדיקה

קובי מנדל

"אני מרגיש עלבון כואב שנשלפתי מבין חברי משלחת שחזרה מחו"ל בעת השהייה בשדה התעופה, ועל שהפשיטו אותי ערום וחיטטו בכל חפצי ללא סיבה, רק בגלל שמי" — כתב נרים חמוה, תושב הכפר עוספיה, לשר הביטחון יצחק רבין, לאחר ששב ארצה עם משלחת מטעם בית רוטנברג מהשתלמות בגרמניה להפעלת מערכת "וידאו קהילתי". במכתבו, מציין חמוה, כי סיים את שרותו הצבאי בדרגת סמל, השתתף בכל הזדמנות לאומית ישראלית לתרום את חלקו למען המולדת, הדריך נוער לאומי והשתתף במבצעים נוספים. לטענתו, הוא היחידי מחברי המשלחת שהוצא לבדיקות ביטחוניות בנמל התעופה וזאת "לאחר שהצגתי את כל המסמכים על שירותי בצה"ל ועל תפקודי במחנות לאומיים".

עוד כותב חמוה, "היות והדבר הזה חוזר על עצמו אצל חברים דרוזים אחרים, אני רוצה להביא לידיעת הציבור, כי עד כה לא היו בוגדים דרוזים, והדרוזים לא חיבלו במערכת הביטחון, ולא מסרו תכניות על כור אטומי או על צה"ל".

נרים חמוה מציין עוד, כי ברשותו שמות רבים של דרוזים ש"נבחרו" מקבוצות ומשלחות וחפציהם נבדקו בגסות.

מחקר: הטרור היהודי — דתי, לאומי ו... גברי

קובי מנדל

למרות הוקעת הטרור על ידי החברה היהודית בישראל, עמדו מאחורי המחתרת היהודית השקפת עולם, תנועה פוליטית ויותר ממפלגה אחת. כל אלו נתנו לה תמיכה ציבורית, לגיטימציה והבנה — קובע מחקר שערכה ד"ר נעמי גל־אור מהחוג למדע המדינה שבאוניברסיטת חיפה.

החוקרת מציינת, כי תופעת הטרור היהודי־ישראלי קיימת מתחילת שנות השמונים, אולם בראשיתה התעלמו ממנה בשל אופייה הביזורי, הפרימיטיביות היחסית של ההתארגנות והביצוע, והתדמית "התמהונית" שהודבקה למבצעיה. המשותף לכל גילויי הטרור היהודי־ישראלי הוא המוטיבציה הלאומנית־דתית והיותו מופעל על ידי שולטים נגד נשלטים.

ד"ר גל־אור גם מצאה כי "המאצ'יזמו" הגברי מאפיין את הטרור היהודי־ישראלי. עד כה לא ידוע על אשה אחת שהיתה שותפה פעילה בפעולת טרור, להבדיל ממחתרות יהודיות קודמות.

חולה מחק תביעתו למנוע חיבורו למכשירי החייאה

עתיים

תביעתו של תושב בת־ים, שלוקה במחלת שרירים קשה, למנוע חיבורו למכשירי ההחייאה, שהוגשה נגד בתי החולים איכילוב וולפסון, נמחקה אתמול בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב.

התביעה הוגשה בדרך של המרצת פתיחה על־ידי שמעון נחאייסי (32) וכן "האגודה למען זכות האדם על חייו", נגד בית־החולים איכילוב ומנהל מחלקת עצבים בו, פרופ' עמוס קורצ'ין, בית החולים וולפסון ומנהלת מחלקת עצבים בו, ד"ר סרובה פנחס, מנכ"ל משרד־הבריאות והיועץ המשפטי לממשלה.

נחאייסי טוען, כי הוא חושש שעקב מצבו הרפואי הוא עלול להימצא בנסיבות שבהן ייאלץ להיות מחובר למכשירי החייאה מלאכותיים "ולזאת הוא מסרב בעודו בריא, צלול ובהכרה מלאה".

בתצהיר נגדי שהגיש לבית־המשפט פרופ' עמוס קורצ'ין נאמר, כי התערבות בית־המשפט בשלב זה, הנוכחי של הפרשה אינה מוצדקת ועלולה לשבש את מערך יחסי רופא־חולה בפרשה זו. על־פי החוק והמשפט בארץ, מציין פרופ' קורצ'ין, יכול טיפול רפואי להינתן רק על סמך הסכמה מודעת של המטופל או בא כוחו. לפיכך, ברור שלא ייתכן לתת טיפול רפואי מהסוג הנדון למרות התנגדות המועמד לטיפול.

מנהל המחלקה קבע עוד, כי מצבו של נחאייסי אינו חמור, אלא בינוני עד קל, ובשלב הנוכחי אין מדובר בחיבורו למכשירי החייאה מלאכותיים.

בעקבות חוות דעת זו הודיע אתמול בא־כוח התובעים על ביטול התובענה והתביעה נמחקה.

שערי מטבע־חוץ בבנק הפועלים — 28.3.1988

		בנקנוטים		העברות והמחאות		שערים
	יחידה	קניה	מכירה	קניה	מכירה	יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.7071	1.7284	1.7190
דולר אמריקני	1	1.52	1.59	1.5563	1.5757	1.5670
מרק גרמני	1	0.92	0.96	0.9353	0.9469	0.9409
לירה סטרלינג	1	2.83	2.96	2.8810	2.9170	2.9038
פרנק צרפתי	1	0.26	0.28	0.2752	0.2786	0.2773
ין יפני	100	1.23	1.29	1.2498	1.2654	1.2602
גילדן הולנדי	1	0.82	0.86	0.8327	0.8431	0.8376
פרנק שווייצרי	1	1.11	1.17	1.1323	1.11464	1.1385
כתר שבדי	1	0.25	0.27	0.2642	0.2675	0.2658
כתר נורווגי	1	0.24	0.26	0.2484	0.2515	0.2501
כתר דני	1	0.24	0.25	0.2442	0.2472	0.2456
מרק פיני	1	0.38	0.40	0.3884	0.3933	0.3910
דולר קנדי	1	1.23	1.29	1.2513	1.2670	1.2612
דולר אוסטרלי	1	1.10	1.18	1.1392	1.1534	1.1492
ראנד דר' אפריקני	1	0.44	0.74	0.7315	0.7406	0.7368
פרנק בלגי	10	0.43	0.46	0.4470	0.4525	0.4492
שילינג אוסטרי	10	1.31	1.37	1.3301	1.3467	1.3386
לירה איטלקית	1,000	1.24	1.32	1.2642	1.2800	1.2712

כבאים שיפצו בתי קשישים בחצור הגלילית

עובדי כיבוי אש בחצור הגלילית נטלו יוזמה ושיפצו עשרות בתי קשישים בעיירה.

אנשי הכיבוי התרשמו ממבצע דומה שערך צה"ל בטבריה והחליטו לקנות את הרעיון ולקיים מבצע בישובם.

מארגן המבצע, משה דגן, אמר, כי בתי הקשישים בחצור היו במצב קשה, אחרי חודשי חורף ארוכים, "דבר שחייב צביעה ותיקונים", ואנשי כיבוי אש החליטו שמעתה, מדי אביב, יקיימו מבצע דומה למען הקשישים בחצור. (עתיים)

טלקס

● **תרגיל נפגעים בביה"ח בנהריה**

120 חיילות שימשו אתמול ב־תפקידי קרבנות בתרגיל רב־היקף שהתקיים בבית־החולים בנהריה בשיתוף עם פיקוד צפון.

בית־החולים בנהריה משמש כ־בית־חולים לקו העימות באיזור הגליל המערבי. אתמול פעל בית־החולים במשך כמה שעות במתכונת חירום. למקום הובאו כ־120 חיילות אשר תפקדו כנפגעים. הן הופנו למחלקות השונות וחלקן לבית־החולים רמב"ם, בהתאם לתרגולת.

אלוף־משנה ש. קצין רפואה ראשי בפיקוד צפון, אמר, כי בית־החולים פעל היטב במהלך התרגיל. **יהודה צור**

● **ירידה במספר תאונות הדרכים בחולון**

בשנה האחרונה חלה ירידה של 11.2 אחוז במספר תאונות הדר־כים בחולון, לעומת עליה בשיעור התאונות הארצי – נמסר בטקס חלוקת פרסים לזוכים בתחרות ציורים לבטיחות בדרכים שנערכה בין תלמידי בתי־הספר היסודיים בחולון.

לתחרות הוגשו ציורים המתא־רים התנהגות נכונה בכביש. מתוך הציורים שנשלחו נבחרו כ־40 המוצגים בלובי של בניין העיריה. את הפרסים לזוכים העניק ראש העיריה, עו"ד חיים שרון. **אשר שילוני**

● **ועד לוותיקי חולון**

כ־90 קשישים שהתכנסו בספ־ריה המרכזית בחולון החליטו להקים ועד שיציג אותם בפני מוסדות העיר.

יוזמי המפגש – העמותות למען הקשיש בראשותו של עוזיאל שלו והמחלקה לשירותים חברתיים.

במפגש הבטיח ראש־ העיריה, עו"ד חיים שרון, לסייע ככל האפ־שר על מנת להענות למשאלות הוותיקים. **אשר שילוני**

● **מסע תיירות למען טבריה באירופה**

משרד־התיירות יוצא למסע שיווק של העיר טבריה באירופה. המשרד ישקיע בכך לפחות 300 אלף ש"ח. הכוונה היא לארח בטבריה לפחות 2500 עתונאים, עורכי עתונים, צוותי טלוויזיה וראשי קהילות נוצריות ויהודיות ולנסות „למכור" להם את טבריה ואת השירותים התיירותיים שהיא מציעה.

בתי המלון בטבריה יתרמו 2500 לינות למטרה זו וחברת „אל־על" תתרום אף היא 2500 כרטיסי טיסה לקבוצות שיגיעו לטבריה.

במסגרת המתקפה התדמיתית יופק סרט על טבריה, חוברות על איזור הכינרת ופוסטרים שונים שיוצגו בחלונות ראווה של סוכנויות נסיעות באירופה וינסו לעניין את הציבור להגיע לטבריה.

פרויקט זה סוכם בין אנשי אגף השיווק במשרד התיירות לבין יו"ר המרכז לתיירות ומרפא בטבריה, מאיר שוק. (עתי"ם)

● **צל"ש למנכ"ל משרד־החינוך**

נציב שרות המדינה, ד"ר מאיר גבאי, העניק ציון לשבח למנכ"ל משרד־החינוך־והתרבות, ד"ר שמ־שון שושני, על הנהגת שיפורים משמעותיים בשירות לאזרחים הפונים למשרד.

הנציב שיגר מכתב ברכה לד"ר שושני בעקבות דו"ח שקיבל מהוו־עדה לבדיקה ולהכוונת השירות לציבור.

הוועדה מציינת, כי בהנהגתם של השר יצחק נבון והמנכ"ל שמשון שושני הונהגו שיפורים בתחומים אלה. תוצאות בחינות הבגרות בשנת תשמ"ז ניתנו לתל־מידים ללא עיכובים, הודות לב־יאור הטיפול באוכלוסיית המורים הערביים חל שיפור ניכר בטיפול הניתן למורים הערביים, חל שיפור בצורת המשרדים והשילוט בהם. הופק מדריך טלפונים משרדי חדש ושני מחוזות של המשרד מוחשבו. בשל יוזמות אלו, נאמר בדו"ח, פחת מספר התלונות של הציבור בעיקר בנושא משכורות המורים ובחינות הבגרות. (שע"ח)

מזכיר בתי־משפט השלום בת"א כפר בהאשמות נגדו

עתי"ם

יחיאל בן־עמי (56) מרמת־גן, המזכיר הראשי המודח של בתי־משפט השלום בת"א והמרכז, המואשם בעשרות מקרים של מעשי מרמה, גניבה, שוחד, זיוף, שיבוש הליכי משפט והפרת אמונים, כפר אתמול ברוב האישומים נגדו.

בן־עמי הובא אתמול בבוקר לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב, בהיותו עצור עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. הדיון היה קצר, מאחר שהסניגורית, עו"ד נירה לידסקי, הודיעה על כפירת מרשה ברוב האישומים. השופטת ויקטוריה אוסטרובסקי־כהן קבעה את התחלת הדיונים בתיק זה לראשית חודש מאי הקרוב.

התובעת, עו"ד הלנה ביילין מפרקליטות מחוז המרכז, מפרטת על פני 22 עמודים את האישומים הרבים המיוחסים לבן־עמי. בכתב האישום צויין, כי בן־עמי שימש מזכיר ראשי של בתי־משפט השלום במחוזות תל־אביב והמרכז וכן היה ממונה על מכירת מעוקלים במחוז המרכז. מכירות פומביות של המעוקלים התנהלו בבתי־המשפט בפתח־תקווה ונתניה והתובעת מייחסת למזכירי שני בתי־משפט אלה מעורבות במעשים הפליליים שבוצעו על־ידי המזכיר הראשי בן־עמי במסגרת מכירת מעוקלים.

קיבל שוחד מפרנקל

כמו־כן מיוחסים לנאשם מעשים פליליים ביחד עם אדם בשם יהודה פרנקל, שעסק בשעתו במכירות בבזארים, ארגון אירועים חגיגיים ומכירת בגדים וחפצים שונים. התובעת מייחסת לשניים קשירת קשר, לפיו ירכוש פרנקל פריטים במחירים נמוכים מהמעוקלים שבן־עמי עסק במכירתם ובתמורה קיבל הנאשם שוחד מפרנקל.

בכתב־האישום המפורט מוזכרים גם שמות של אישי־ציבור, עסקני ספורט ואחרים שהיו מעורבים, לטענת הפרקליטות, במתן טובות־הנאה ושוחד לבן־עמי תמורת סיועו להם בתיקים שונים, בעיקר תיקי תעבורה.

הסניגורית עו"ד לידסקי טענה, כי הנאשם לא היה ממונה פורמלית על מכירות מעוקלים, משום שאין משרה כזו — הוא עסק רק בסיוע למזכירי בתי־המשפט המעורבים בפרשה בקשר להוצאה לפועל. לכן מוכחשות פעולות בלתי־חוקיות המיוחסות לו בעניין זה.

גם לגבי יהודה פרנקל, טענה הסניגורית, אין זה נכון שבן־עמי ביצע פעולה בלתי חוקית החורגת מהנהלים הקיימים. אשר לתיקוני מכוניתו במוסך שבעליו מעורב בפרשה טענה הפרקליטה, כי בן־עמי אמנם שלח למוסך זה בני משפחה ומקורבים לתיקון מכוניותיהם, אך תמיד שילם עבור השירותים שקיבל, „למעט דברים פעוטים".

הנאשם הודה כי נהג מדי פעם לרכוש מטבע חוץ, אמרה עוד הסניגורית, אך לא בסכומים ניכרים כנאמר בכתב־האישום, אלא בכספים אותם הצליח לחסוך ולהשקיע כדי לשמור את ערכם במט"ח.

כאמור, נקבעה התחלת שמיעת העדויות בתיק זה ל־5.5.88. רשימת עדי התביעה כוללת עשרות עדים.

נדחתה תביעת חברת „אליהו" להשעות את מנהלי „הפניקס"

עתי"ם

תביעתו של איש הביטוח שלמה אליהו להשעות את מנהלי חברת „הפניקס הישראלי", דוד חכמי ובנו יוסף חכמי, נדחתה אתמול בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב.

בבקשה שהגישה חברת „נכסי שלמה אליהו" לבית־המשפט נאמר, כי היא מחזיקה יותר מ־25 אחוז מהון המניות של חברת „הפניקס", אשר לטענת המבקשת, מתנהלת תוך קיפוחה של חברת אליהו. דוד חכמי משמש יו"ר מועצת המנהלים של „הפניקס" ובנו, יוסף חכמי, מנכ"ל החברה. הם מחזיקים ביותר מ־50 אחוז ממניות חברה זו, אשר כזכור, עברה זעזועים עקב התמוטטות החברה המיננסית פי"ט, שמחצית ממניותיה היו בשליטת חכמי, נטען.

במארס 1986 ברחו מהארץ סלנט ובליק, ששימשו דירקטורים בחברת פי"ט, והותירו חברה זו בחובות של מיליוני דולרים. מפרקי פי"ט הגישו מאוחר יותר בקשה לבית־המשפט נגד דוד ויוסף חכמי, בטענה שהם, ביחד עם סלנט ובליק, ביצעו מעשי מרמה ושחיתות בניהול פי"ט, בנטלם לכיסיהם כספים של החברה מעסקאות שונות. המפרקים טוענים, כי דוד ויוסף חכמי ו„הפניקס הישראלי" אחראים גם למעשיהם של סלנט ובליק ותובעים להחזיר לחברת פי"ט 120 מיליון דולר, ולחילופין הם טוענים, כי יוסף ודוד חכמי חבים לפי"ט 75 מיליון דולר.

עתה ביקשה חברת „אליהו" שבית־המשפט יורה על השעייתם של דוד ויוסף חכמי מניהול „הפניקס" והרחקתם ממשרדי חברה זו, עד שיוכרע גורל הנושאים שהועלו בתביעת מפרקי פי"ט.

לא בתום־לב

באי־כוחם של דוד ויוסף חכמי התנגדו לבקשה בטענה שאין לה על מה לסמוך, כל עוד לא הוכח דבר פסול נגדם. לטענתם, הוגשה שלא בתום־לב, משום שלמה אליהו, השולט בחברת הביטוח „אליהו", הוא גם בעלים ושולט בחברת הביטוח „הפניקס" ומטרתו היא להכנס להנהלתה.

השופט ישיש לוויט דחה, כאמור, את בקשת אליהו, בקבעו, כי לא הוכח דבר שיצדיק בשלב זה התערבות בית־המשפט בסוגיה הנדונה. „אין בפני שמץ של ראיה למעשה פסול כלשהו של דוד ויוסף חכמי בניהול ענייני „הפניקס" אשר גורם לקיפוחה של חברת אליהו", קבע השופט. וחייב את חברת „אליהו" לשלם הוצאות משפט בסך 3,000 ש"ח.

עיריית ת"א מזהירה משיפוצים העלולים לגרום להתמוטטות

שירות „על המשמר"

בעקבות קריסות של מבנים שאירעו לאחרונה בתל־אביב, מזהיר מהנדס העיר תל־אביב־יפו, שמאי אסיף, מפני תוספות בניה, שינויים ושיפוצים ללא בדיקה ואישור של מהנדסי בניין מוסמכים.

אסיף מסר, כי על־פי הממצאים נראה, שלפחות בשניים משלושת מקרי ההתמוטטות אירעה הקריסה כתוצאה מביצוע שינויים במבנה. הוא ציין, כי המבנים שהתמוטטו לא הוכרזו קודם לכן כמסוכנים.

לדברי מהנדס העיר, בכל מקרה של תוספות בנייה, הריסת קירות ושיפוצים, יש לבדוק את העניין עם מהנדס בניין מוסמך. במקרים מסויימים יש צורך בהיתר של מינהל ההנדסה העירוני.

מינהל ההנדסה בתל־אביב־יפו ערך לאחרונה סקר של אזורים שונים בעיר. במהלך הסקר אותרו מבנים מסוכנים, בין השאר, בדרום העיר ולאורך חוף הים. דיירי המבנים המסוכנים קיבלו צווים המחייבים אותם לפנות או לחזק את המבנה. במקרים קיצוניים יש צורך בהריסת חלקי מבנה.

הדולר בעולם – לשפל חדש

אלחנן הורוביץ

מהמניות החופשיות עלו 60, לעומת 189 שירדו ו־147 שנשארו בלי שינוי. במניות ההסדר עלה רק שער 1, לעומת 18 שירדו ו־4 שנשארו בלי שינוי.

מגמת עלייה היתה אתמול בבורסת טוקיו, בעוד שבכל הבורסות האחרות, במזרח הרחוק באוסטרליה ובמערב־אירופה, חל המסחר במגמת ירידה. בת"א עלה ההיצע במניות ל־10.8 מיליון ש"ח, בעוד הביקושים הסתכמו ב־799 אלף ש"ח בלבד. ההיצעים התחלקו ל־2.7 מיליון ש"ח ב„חופשיות" וכ־8.2 מיליון ש"ח במניות ההסדר. הביקושים התחלקו ל־791 אלף ש"ח ב„חופשיות" וכ־8 אלפי ש"ח בלבד במניות ההסדר, בהשפעת הידיעות על ירידה נמשכת של דולר ארה"ב בעולם.

מדד המניות הכללי ירד ב־0.86%. המניות התעשייתיות ירדו ב־0.68% ומניות ההסדר ירדו אתמול ב־0.94% בממוצע. המחזורים היו קטנים, בעיקר במניות החופשיות, שהסתכמו ב־3.8 מיליון ש"ח. במניות ההסדר הסתכמו המחזורים ב־4.4 מיליון ש"ח, ב„משתנים" הסתכמו המחזורים ב־556 אלף ש"ח בלבד.

גלגלי הבורסה

הידיעה כי שער ריבית ה„מבי" ירד ל־13% לשנה הגבירה את ציפיות הסוחרים במניות לעליות בשעריהן בימים הקרובים.

בשוק איגרות החוב נרשמו תנודות עד 1%. ערך השוק של הממשלתיות הצמודות למדד עלה ב־0.17% ושל הצמודות למט"ח ירד ב־0.57%. המחזור בשוק האג"ח הסתכם ב־8.2 מיליון ש"ח.

במלוות קצרי מועד נעו התשואות השנתיות בין 15.3% ל־17.9%, תוך מחזור של 8.8 מיליון ש"ח.

סל המטבעות עלה אתמול ב־0.11%, ל־1.7190 ש"ח, בעוד שער הדולר היציג ירד ב־0.27%, ל־1.5671 ש"ח. דולר נוסעים — 1.858 ש"ח.

הדולר השחור הוסיף לנוע בין 1.66 ל־1.67 ש"ח.

בעולם ירד אתמול הדולר אף למטה מהריצפה של 125 ין יפאני לדולר. בטוקיו שילמו בעד דולר ארה"ב 124.43 ין יפאני.

במסחר רב־צדדי במניות לפני הצהריים נרשמו רק ירידות שערים, שנעו בין 0.4% (הסנה) ל־3.5% (כלל נדל"ן).

במסחר במניות במשתנים אחה"צ עלה רק שער 1 (של סופרסל כ' ב־0.75%), לעומת 21 שירדו ו־5 שנשארו בלי שינוי. הירידה הגדולה ביותר היתה ב־2.5% בשלטון, באזורים לפועל השק, מדד המניות ירד ב־78.64% ל־78.06 נקודות ב־0.98%.

בפלילים

משרתת במשטרה למרות שהורשעה בגניבה בחו"ל

זהבה מוזס

שוטרת ממחוז תל־אביב, מאיה מרוז, ששהתה בחודש דצמבר 1986 בלונדון עם קבוצת שוטרים והורשעה שם בגניבה מחנות כלבו ממשיכה לשרת במשטרת ישראל.

השוטרת הורשעה בלונדון על־פי הודאתה.

בתגובה מסר אתמול דובר משטרת ישראל, סנ"צ עדי גונן, כי מיד לאחר שפורסם באנגליה כי השוטרת הורשעה בדין, נפתח בירור במדור המשמעתי של המטה הארצי. לדבריו לצורך הטיפול המשמעתי בארץ צריכה משטרת ישראל לקבל את כל חומר המשפט מלונדון, משום שהשוטרת מכחישה ביצוע הגניבה והודתה באשמה, לטענתה, כדי לא לעכב את שובה לארץ.

הדובר טוען, כי חומר רב עדיין לא הגיע לארץ וכי המטה הארצי אף ביקש את עזרת משרד־החוץ בהשגת החומר. בלי חומר זה, אומר הדובר, לא ניתן להשעות את השוטרת או לטפל בהליך משמעתי אחר.

מכחיש השתתפותו ברצח החייל חנוך דנמן

יואב אביב

במהירות הבזק הסתיים אתמול שלב ההוכחות במשפטו של נימר ג'רד הנאשם ברצח החייל חנוך סטיב דנמן.

בהשיבו לשאלות הסניגור, עו"ד כמאל קאסם, והתובעות, עורכות־הדין דינה רויטגרונד ונורית גרובר, טען הנאשם, כי לא היה נוכח בעת ביצוע הרצח עצמו משום שנמלט מהמכונית בטרם היכה שותפו לרצח, לוטפי חיג'זי, את החייל בגרזן.

השופטים אברהם פרידמן, מלכיאל סלוצקי ונתן קליינברגר הודיעו על הפסקה במשפט עד הגשת הסיכומים מטעם ההגנה, הטוענת כי הנאשם לא היה במקום ולכן לא היה שותף לעבירת הרצח, ומטעם התביעה, הטוענת כי הנאשם היה שותף ברצח.

הנאשם יופיע בין עדי התביעה במשפטו של שותפו לרצח, לוטפי חיג'זי מתמרה.

המדינה ערערה על שחרור אורית ארביב

עתי"ם

פרקליט המדינה יונה בלטמן הגיש אתמול ערר לבית־המשפט העליון על ההחלטה לשחרר בערבות את אורית ארביב.

ארביב, גרושתו ועתה חברתו לחיים של העבריין אסיר העולם הרצל אביטן, התכוונה, כפי שטוען כתב־האישום נגדה, להחדיר אקדח טעון לתוך כלא באר־שבע, שם מרצה אביטן את עונשו.

פרקליט המדינה טוען בערר, שנסיבות אלו מחייבות את מעצרה עד תום ההליכים. עוד נטען, כי השופט אריה אבן־ארי, שהחליט לשחרר את ארביב ולכפות עליה שהייה במעצר בית, לא נתן משקל ראוי לעובדה שהיא אסירה ברישיון.

לדברי פרקליט המדינה עברה הפלילי מעיד שהיא מסוכנת לציבור ואין די בהגבלות שהוטלו עליה כדי להבטיח שתהיה נאמנת במעצר בית, משום שלמשטרה אין אפשרות לפקח על מעשיה.

הפרקליטות ביקשה לדון בערר בדחיפות.

תושב מנצרת מואשם בנסיון לרצוח חייל

עתי"ם

תושב נצרת, חוסיין אחמד מועד (33), המואשם בנסיון לרצוח חייל מילואים ובשוד נשקו שהועבר, לטענת התביעה, לידי האימאם של מסגד עומר בירושלים, דחה אתמול את מתן תשובתו לכתב־האישום שהוגש לבית־משפט המחוזי בחיפה.

משפטו של חוסיין מועד נפתח בפני השופטים אמנון כרמי, חיים פיום וחנוך אריאל.

סגן בכיר ראשון לפרקליטות מחוז חיפה, עו"ד דינה רויטגרונד, מייחסת לנאשם אשמות של נסיון לרצח, שוד חמור, חטיפה לשם רצח, אחזקה ונשיאת נשק וסיוע לבריחה.

התביעה טוענת כי הנאשם וחברו, אחמד מחסה עסון מירושלים, אספו בליל ה־23 במארס 86' את חייל המילואים יוסף לוי (46) כטרמפיסט מצומת „המוביל" שבכביש שפרעם־נצרת. בדרך שלפו סכינים ודקרו את חייל המילואים בחזהו במטרה לגרום למותו ולשדוד את נשקו. חייל המילואים נאבק עם תוקפיו ותוך כדי כך נעצרה המכונית והמתלונן הצליח להוציא את הסכין מידו של הנאשם, לנפץ את זכוכית של הדלת הימנית ולהתגלגל ממנה כשהוא משאיר אחריו את עטו.

4 מבקה אל גרבייה חשודים ברגימת אוטובוס

עתי"ם

ארבעה מתושבי בקה אל גרבייה, בתוכם שלושה קטינים, נעצרו על־ידי משטרת מרחב העמקים כחשודים בזריקת אבנים לפני כחודש על אוטובוס „אגד" מס' 68 שעמד לצאת מהכפר לעבר חדרה.

הארבעה נעצרו בעקבות חקירה של צוות מתחנת עירון בפיקודו של מפקח מישנה ניסים גזמוה, שחקר את אירועי הפרות הסדר באיזור.

מהמשטרה נמסר, כי הארבעה הודו בחשדות המיוחסים להם ושיחזרו את המקרה בפני חוקריהם. בימים הקרובים יוגש נגדם כתבי־אישום.

התקדמות במו"מ על הסכם לקיצור התורים לניתוחים

האוצר וההסתדרות הגיעו להבנה לפיה תינתן תמורה רק עבור עבודה בפועל ולא לכל הרופאים ● רופאי המדינה מפסיקים העיצומים בחג הפסח

כתבנו הכלכלי בירושלים, יוסף שמי, מוטי בסוק

התקרבות בין עמדות משרד האוצר וההסתדרות בנוגע ל־משבר במערכת הבריאות חלה אתמול בפגישת שר־האוצר, משה נסים, ומזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר, בה דנו בפשרה ש־עשויה להביא לפתרון, לפחות חלקי, לכמה מהבעיות של מערכת הבריאות.

הדיון בין נסים וקיסר נסוב על ההסכם לקיצור התורים לניתוחים בין קופת־חולים הכללית לרופאיה. האוצר מתנגד בתוקף להסכם, תובע לבטלו ומאשים את קופת־חולים בחוסר אחריות משום שחתמה על הסכם המהווה הסכם שכר לכל דבר ומתסיס את הרוחות בקרב רופאי בתי־החולים הממשלתיים.

לדברי פקידים באוצר, הגיעו קיסר ונסים להבנה בשתי נקודות עקרוניות: תינתן תמורה רק עבור עבודה בפועל, ולא לכל הרופאים בבית־החולים, כפי שמופיע בהסכם המקורי, וההסכמים לא יהוו בסיס להסכם עבודה ולא יהיו בין עובד למעביד, כדי לא ליצור תקדים לסקטורים אחרים.

נסים וקיסר החליטו לשוב ולהיפגש בימים הקרובים לאחר שצוותים ינסו להביא לתרגום מעשי את ההבנות שהושגו וינסחו תיקונים להסכם הקיים של קופת־חולים עם רופאיה.

קיסר אמר אתמול שיש הסכמה בין קופת־חולים לבין הרופאים וקשה לבטלה, אך צריכים למצוא פתרונות במסגרת המגבלות הקיימות.

באוצר הביעו פליאה על שמשרד־הבריאות לא מצא לנכון לשלוח נציגים לשיחה אתמול.

מחווה של רופאי המדינה

ארגון רופאי המדינה החליט להפסיק את העיצומים שנוקטים הרופאים במערכת הבריאות באורח חד־צדדי, כמחווה של רצון טוב לעם ישראל למשך חג הפסח.

מ"מ יו"ר ארגון רופאי המדינה, ד"ר גלדיס שור, מסרה אתמול, כי הם מצפים שמשרד האוצר יסיר בעקבות זאת את צווי הריתוק.

הרופאים הודיעו, כי טרם הושג הסכם עם האוצר בעניין הפסקת העיצומים והם מצפים להתקדמות חיובית, כפי שהוצע ע"י משרד הבריאות.

עיצומים במעבדות

עובדי המעבדות בשירות הממשלתי שיכשו אתמול את העבודה בבתי־החולים אסף הרופא בצריפין וולפסון בחולון. העובדים הודיעו כי ימשיכו בשיבושים גם בימים הקרובים.

חטיבת עובדי המעבדות בקופת־חולים התכנסה אתמול לישיבת מיוחדת כדי לדון בהוצאת צווי הריתוק נגד עובדי המעבדות בשירות הממשלתי. בתום הישיבה החליטו, כי אם עד יום שישי הקרוב לא יבוטלו צווי הריתוק לעמיתיהם בשירות הממשלתי, ישבשו אף הם את העבודה ב־14 בתי־החולים של קופת־חולים ובמאות מירפאות של בריאות הציבור.

ביקורת על נסים

שרת־הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו מתחה אתמול בכנסת ביקורת חריפה ביותר על שר־האוצר וועדת הכספים של הכנסת.

בתשובה להצעה דחופה לסדר היום של יוסי שריד (ר"צ) חזרה השרה וטענה, כי השר נסים, מטעמים של תפיסת עולם, מתנכל לשרותי הבריאות הציבורית. משרד־האוצר אף נקט בצעד חסר תקדים כשמנע משכורות מעובדי מגן־דוד־אדום.

היא הזכירה, כי ועדת הכספים חילקה בשבוע שעבר כספים יתוריים ביד נדיבה לגופים פרטיים ובלתי ידועים ולא נתנה, ולו גם אגורה בודדת, למוסדות רפואיים.

עובדי „הצווארון הלבן" ב„כור" ויתרו על 5 אחוזים משכרם

אריה נחשון

הוועד הארצי של עובדי „כור", המייצג כ־9,000 מעובדי הקונצרן, הסכים להפחית את שכרם של העובדים ב־5 אחוזים, במסגרת תוכנית ההבראה שנוקטים ב„כור".

עו"ד הוועד, אריה שירות, מסר כי הוועד [illegible] למענות [illegible] הנהלת „כור" [illegible] הפחתה של 5 אחוזים משכר, [illegible] את שכר העובדים [illegible] השנים [illegible] הוועד הארצי [illegible] עובדי הצווארון [illegible]

חלקו של הקונצרן במקביל מתנהל מו"מ עם ארגון פועלי התעשייה, המייצג כ־11 אלף מעובדי „הצווארון הכחול" ב„כור", על הפחתה בשיעור זהה של 5 אחוזים משכרם. בקרב עובדים אלה קיימות [illegible] לקיצוץ שכר [illegible] של מנהלי „כור" [illegible] באוקטובר 87 ב־10 אחוזים [illegible] עובדי „כור" הם עובדי קבוצת „תדיראן", כ־12 אלף איש, [illegible] מוצגים במגעים הנוכחיים.

מנכ"ל „כור", ישעיהו גביש, הביע אתמול הערכה על החלטת הוועד הארצי להפחית את שכר העובדים. גביש ציין, כי הוא רואה ב־החלטה ביטוי לתחושת האחריות של העובדים בתהליך ההבראה.

נסים: ייסגרו רק 6 תחנות של מד"א הממוקמות ליד בתי"ח

עובדי מד"א שבתו אתמול לשעתיים והפגינו בירושלים ● ייפגשו מחר עם שר־האוצר

כתבנו הכלכלי בירושלים, עתי"ם

שר־האוצר משה נסים נענה אתמול לפניית מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר וייפגש מחר עם נציגי עובדי מד"א.

נסים הודיע אתמול בדיון שקיים עם קיסר בלשכתו בירושלים, כי לא תבוטלנה תחנות אמבולנסים של מגן־דוד־אדום וייסגרו רק שש תחנות. מד"א אשר משמשות מירפאות והממוקמות ליד בתי־חולים. נסים אמר שהוא ערב לכך שאף איש לא ייפגע.

לדבריו לא מדובר בקיצוץ אמבולנסים או בקיצוץ בשירות, אלא בקיצוץ במנגנון בלבד.

עובדי מגן־דוד־אדום קיימו אתמול שביתת אזהרה בין השעות אחת בצהרים ועד שלוש אחה"צ, במחאה נגד החלטת משרד־האוצר שלא להעביר את הכספים המגיעים למד"א, אם לא תתקבל התחייבות לסגור מספר סניפים ברחבי הארץ.

דובר מגן־דוד־אדום, משה דיין, מסר, כי בכל סניפי מגן דוד הורגשה אתמול תסיסה רבה בקרב העובדים והמתנדבים.

במהלך שביתת האזהרה של העובדים יצאו אמבולנסים אל הצמתים המרכזיים בכבישים ונהגיהם התחימו עוברים ושבים על עצומות, המוחות נגד הכוונה לסגירת הסניפים.

בתחנת מד"א בבת־ים, העומדת אף היא בפני סגירה, נאספו כ־2000 חתימות של אזרחים — מסר דובר מד"א.

30 אמבולנסים של מד"א יצאו בשיירה מתל־אביב לכיוון ירושלים כאשר כוונתם היתה להפגין מול משרד־האוצר. לאחר שהמשטרה לא אישרה את ההפגנה נודע לעובדים, כי ייתנן להם להיפגש בימים הקרובים עם נציגי האוצר.

לרחבה שמול משרד־האוצר בירושלים הגיעו כמה עשרות עובדי מגן־דוד־אדום מכל רחבי הארץ. מספר מפגינים עלו על גג אחד האמבולנסים שחנה מול פתח משרד־האוצר ונשאו שלטים. עליהם היה כתוב „אין תחליף לשירותי מד"א" ו„סגירת תחנות מגן־דוד־אדום אינה פותרת את בעיות הבריאות בארץ".

מפכ"ל המשטרה מבקש להעביר את דו"ח אדן לפרקליט המדינה

זהבה מוזס, מוטי בסוק

משטרת ישראל העבירה את השגותיה לדו"ח ביקורת מבקר משרד המשטרה, אברהם אדן, לשר־המשטרה.

מפכ"ל המשטרה, רב־ניצב דוד קראוס, ביקש משר המשטרה, חיים ברלב להעביר את דו"ח מבקר המשטרה והסתייגויותיו של השר מהדו"ח אל ועדת הכנסת לביקורת המדינה, תוך בקשה מהוועדה שתעבור את הנושא לקבלת חוות דעתו של מבקר המדינה.

קראוס ביקש מברלב להעביר את דו"ח אדן למבקר המדינה לאחר הדיון המסכם בנושא זה שייערך ביום ה' השבוע. בנוסף לכך ביקש המפכ"ל מהשר להעביר את דו"ח מבקר המשטרה לפרקליט המדינה על מנת שזה יבדוק את הנושא מן היהבט הפלילי.

כזכור, נמסרו השגות המשטרה לדו"ח הבקורת של מבקר משרד המשטרה ימים לפני שהדו"ח פורסם בכלי התקשורת ובעקבות המהומה שנוצרה נפתחה במשטרה ובמשרד המשטרה חקירה למציאת מדליפי הדו"ח.

לא משטרה מושחתת

משטרת ישראל איננה מושחתת והיא מקפידה בנושא שמירת טוהר המידות יותר מכל מוסד ציבורי אחר, טען אתמול בכנסת שר המשטרה, חיים ברלב, בהשיבו להצעה לסדר היום של מרדכי וירשובסקי (ר"צ), בנושא דו"ח אדן.

ברלב ציין, כי מדובר בדו"ח של המבקר הפנימי של משרד־המשטרה, וכי המשטרה והוא עצמו טרם הגיבו על הממצאים. ייתכן כי המפכ"ל והמשטרה שגו כשענו על טענות אדן בצורה כללית, מבלי להתייחס לכל טענה ספציפית, אך העליהום בכלי התקשורת על המשטרה איננו מוצדק.

וירשובסקי טען, כי אם המשטרה היתה מתייחסת לשוטריה שסרחו כפי שהיא מתייחסת לאברהם אדן, לא היה צורך במבקר משטרה. יש להוטם לעדת חקירה בראשות שופט לצורך בדיקה יסודית ומקורשת של אופן הטיפול המשטרתי בתלונות נגד שוטרים.

● משרד־החינוך־והתרבות הודיע אתמול על פתיחת ההרשמה לחיילים משוחררים המבקשים להשלים את השכלתם התיכונית.

מזג אוויר

תחזית מזג האוויר להיום: מעונן חלקית וייתכן גשם מקומי, בעיקר בצפון הארץ, הטמפרטורות יירדו.

טמפרטורות המינימום והמקסימום החזויות: ירושלים 5־14, רמת הגולן 5־13, צפת 5־11, חיפה 9־19, טבריה 10־19, נצרת 8־15, עפולה 9־19, שומרון 7־16, תל־אביב 9־18, נתב"ג 9־18, יריחו 10־24, עזה 10־18, באר־שבע 6־19, אילת 12־27.

צבן לשפירא: אל תפגע בתק"ם כפעולת תגמול נגדי

יצחק שור

ח"כ יאיר צבן קרא ליו"ר ועדת הכספים, אברהם שפירא, לחזור בו מכוונתו לעכב סיוע לתק"ם, כפעולת תגמול נגדו, משום שהתנגד להעביר 4.5 מיליון שקלים למוסדות חרדיים.

במכתב ששיגר לח"כ שפירא כותב צבן, כי מאבקו בפרשת הכספים הייחודיים אינו מאבק אנטי־דתי, אלא מאבק על סדרי ממשל תקינים. מאבק זה מכוון גם נגד גופים דתיים וגם נגד חלקים של המערך, הליכוד והמפלגות הדתיות בפרשה.

צבן ציין, כי ח"כים מהליכוד נקטו פעולת תגמול נגד עתירתו לבג"ץ ושיבשו את אישור הוועדה להנפקת „תכך", שהוא ארגון גג של מפעלי הקיבוץ הארצי. על עיכוב ההנפקה נמתחה ביקורת ציבורית חריפה ביותר, ואף שפירא עצמו הסתייג ממהלך זה. עתה נעשה נסיון פסול להפוך את קיבוצי התק"ם לבני־ערובה ולהעניש על מה שעשה צבן, שאינו נמנה עם תנועה זו.

עיצומים ב„בזק" בגלל „צלחות" ברשות השידור

אבשלום קווה

הנציגות הארצית של עובדי חברת „בזק" החליטה בישיבה מיוחדת שקיימה אתמול לנקוט שורה של עיצומים במחאה על החלטת משרד התקשורת להתום על הסכם עם חברה צרפתית להתקנת אנטנה על גג בניין רשות השידור, מעשה שיפגע בעובדי המתקן של „בזק" בעמק האלה.

יו"ר הוועד הארצי של העובדים, יחזקאל ספר, שיגר שלשום מברק לשר־התקשורת, גד יעקבי, והזהיר מפני הצעדים שמתכוונים העובדים לנקוט במחאה על ההסכם. ההסתדרות עומדת מאחורי העובדים במאבקם זה.

בין העיצומים שנוקטים העובדים: הפסקת ניידות עובדים בין מחוזות, מניעת ביקורים של אנשי משרד־התקשורת במתקני „בזק" ואי־הפעלת קווים חדשים.

המו"מ בין שחל לראשי חברות הדלק מתחדש היום

חיים מרגלית

היום אחה"צ יתחדש המו"מ בין שר־האנרגיה־והתשתית, משה שחל, לבין מנכ"לי שלוש חברות הדלק על האפשרות להנהיג רפורמה במשק הדלק.

הוויכוח בין השר לראשי חברות הדלק מתמקד בשני נושאים: הכנסת חברת בתי־הזיקוק לשוק המקומי והרישה לאפשר להם למכור גם תזקיקי דלק, דבר שחברות הדלק מתנגדות לו. הן טוענות שעל בתי־הזיקוק להסתפק בייצור המקורי, זיקוק דלק.

נושא נוסף השנוי במחלוקת הוא שיעור יבוא הדלק בשוק החופשי, המוגדר בפי אנשי המקצוע כמקטע החופשי לרכישות דלק. השר שחל מבקש שהמקטע החופשי יקיף 25 אחוז מתצרוכת הדלק, ובכך תינתן אפשרות לשתף גם את בתי־הזיקוק. חברות הדלק מתנגדות, כאמור, להצעה זו של השר שחל.

הוועידה העשירית של מפ"ם. תל־אביב, תשמ"ח, 5-7.5.88.

מבצע הפצת תו הוועידה – 3 ימים לסיום

חברים יקרים,
אנו עומדים בשבוע האחרון לסיומו המוצלח של מבצע הפצת תווי הוועידה. מבצע זה בא להרחיב את שורות מפ"ם ולממש את חברותם של המצטרפים אליה, לחזור ולקרוא לחברי המפלגה באשר הם לקחת חלק פעיל במערכותיה, על־ידי ייצוגם בוועידה ושיתופם במהלך הדימוקראטי של דיוניה, בהתוויית דרכה של המפלגה וגיבוש מצעה לקראת הבחירות ובעתיד בבחירת מוסדותיה החדשים.
לאחר ההכרעה המלכדת שנתקבלה פה אחד בישיבת מרכז מפ"ם, על דרך ההופעה העצמאית של מפ"ם בבחירות לכנסת ה־12, מוטל עלינו ביתר שאת למצות כל קורטוב של מאמץ, ובמסגרת הערכותנו להגיע אל מירב החברים והאוהדים בהפצת תווי הוועידה.
סניפים ומגזרים רבים קרובים למיצוי מטרתם, לפיכך קורא אני לפעילי המפלגה, נבחריה ושליחיה, לעשות מאמץ אחרון בשבוע שנותר ולסיים את המלאכה.
התאריך האחרון והקובע הוא 31.3.88 וביום זה יש להחזיר את כל פנקסי התווים אל בית המרכז.
בטוחני שבמאמץ משותף נצליח.

בברכת חברים,
חנן ארז
מזכיר מרכז מפ"ם

הצעות החלטה העוסקות בפרק המדיני והמוגשות על־ידי הוועידה המכינה ישלחו לסניפים בעיר, בכפר ובקיבוץ בסוף שבוע זה.
המעוניינים בהצעות יפנו לסניפיהם או למטה הוועידה בבית המרכז.

מטה הוועידה

מפם

מפם חזקה - מחזקת אותך